

DE VERGENOEGING EN GELOOFSZEKERHEID
VAN DE CHRISTEN

door

ANDREW GRAY

8^e Bundel in de serie: Preken van A. Gray

INHOUD

2 preken over DE CHRISTELIJKE VLIJT

1^e preek: *"Maar de hand der vlijtigen maakt rijk."* Spreuken 10:4b.

2^e preek: *"Maar de hand der vlijtigen maakt rijk."* Spreuken 10:4b.

2 preken over DE GEESTELIJKE VERGENOEGING

3^e preek: *"Ik heb geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben."* Filippenzen 4:11

4^e preek: *"Ik heb geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben."* Filippenzen 4:11

3 preken over DE SCHIJN EN DE WARE ZEKERHEID DES GELOOFS

5^e preek: *"Onderzoekt uzelf, of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf. Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is? Tenzij, dat gij enigszins verwerpelijk zijt."*

2 Korinthe 13:5

6^e preek: idem

7^e preek: idem

8^e preek: DE GELIJKVORMIGHEID MET CHRISTUS

"En een iegelijk die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf gelijk Hij rein is." 1 Johannes 3:3

EERSTE PREEK

DE CHRISTELIJKE VLIJT

"Maar de hand der vlijtigen maakt rijk." Spreuken 10:4b.

Eerste preek

Er zijn vier dieren, die door Salomo in Spreuken 30:25-29 geprezen worden, omdat ze, hoewel heel klein, tocht zeer wijs zijn. Ieder leert ons een geestelijke en hemelse les.

- Het eerste diertje, daar hij onze aandacht op vestigt is *de mier*. Zij kan ons die uitnemende les van *Christelijke naarstigheid* leren, dat zij, hoewel klein en onsterk, evenwel haar spijs in de zomer bereidt. Daarom verwijst Salomo de luiaard naar de mieren, om hem tot ijver aan te zetten, opdat hij haar wegen zal zien en wijs worden.
- In de tweede plaats wijst hij op *de konijnen*, die de Christen die uitnemende les kunnen leren van *nederigheid en afhankelijkheid*. Hoewel zij maar zwakke en machteloze schepseltjes zijn, toch maken ze hun huis in de rotsen.
- Het derde diertje, *de sprinkhaan*, kan de Christen die uitnemende les van *eendracht* leren. Ze hebben geen koning, toch gaan zij alle uit, zich verdelende in hopen.
- Het vierde diertje, op welks wijsheid hij de aandacht vestigt, is *de spinnekop*. Van de spin kan een Christen die uitnemende les van *hemelsgezindheid* leren. Het is een verachtelijk diertje, die grijpt met haar handen, maar is zelfs in de paleizen der koningen.

Ik denk, dat er geen lering is waarop wij meer moeten aandringen, dan die uitnemende leer van de *Christelijke vlijt of naarstigheid*. Het was een oude en voortreffelijke opmerking van Salomo, de meester in ervaringen, in Spreuken 18:9, "Ook die zich slap aanstelt in zijn werk, die is een broeder van een doorbrenger." Ik mag de Christenen van deze tijd die berisping toedienen, welke Farao ten onrechte aan de Israëlieten gaf: "Gijlieden gaat ledig, ledig gaat gij." O, gij verwachters van de kroon! Denkt u in de hemel te komen, terwijl u zo weinig doet? Denkt u de kroon slapende, zonder strijd te verwerven? Het is de vlijtige Christen, die Benjamin's dubbele portie krijgt. Hij is het die, evenals een schip van een koopman, zijn goederen van ver haalt.

Nu, om tot de woorden van onze tekst te komen. Salomo schetst ons daarin als op een bord, *luiheid en vlijt*; de mismaaktheid van de ene en de schoonheid en voortreffelijkheid van de andere, opdat wij die beide beziende, de een zouden haten en de andere najagen.

In het spreken over deze zielsverrijkende plicht zal ik mij niet ophouden, om u aan te tonen, dat het de plicht van een Christen is, zeer vlijtig te zijn. Is niet het

gebod in Prediker 9:10: "Alles wat uw hand vindt om te doen, doet dat met uw macht"? En in Hebreeën 6:11, 12 zegt de apostel: "Maar wij begeren van u, dat een iegelijk dezelve naarstigheid bewijze, (...) opdat gij niet traag wordt." Zo wordt er ook dikwijls op aangedrongen bij de behandeling van bijzondere plichten.

Niet alleen, dat er *geboden* zijn, welke hierop aandringen, maar ook de *praktijk* van de heiligen over wie de Schrift spreekt, doet hetzelfde. Was niet Anna een vlijtig Christin, die veel jaren in de tempel vertoefde met vasten en bidden, God dienende nacht en dag? Ik twijfel zeer of er wel zo'n vrouw in Edinburg is, ja of er wel iemand is, die dat met haar kan zeggen. Was niet David een vlijtig Christen? Hij zei: ik zal tot God roepen; 's avonds en 's morgens en 's middags zal ik klagen en getier maken. (Ps. 55:18) Ik zal er ook niet bijilstaan, om u aan te wijzen wat de plicht van *Christelijke vlijt* is. Wij geloven kort gezegd, dat er de volgende vier dingen in begrepen liggen.

1. Dat een Christen alle bekende geboden heeft te gehoorzamen; dat er geen plicht is die hij kent, die hij niet moet trachten te gehoorzamen.
2. Dat een Christen elke gelegenheid moet aangrijpen, om deze plicht waar te nemen. Zodra dat zich maar een gelegenheid opdoet om te bidden, die niet te verzuimen maar aan te grijpen, wetende, dat ieder ding schoon is in zijn tijd. Weet u niet, dat God dikwijls tot het gebed roept, wanneer onze harten er ons bij wegroepen?
3. Dat een Christen niet alleen de gelegenheden moet gebruiken wanneer ze zich voordoen, maar wij behoren ook gelegenheid te zoeken, wanneer die zich niet aanbiedt. Sommigen willen de gelegenheden die zich aanbieden niet gebruiken, maar als we ijverig waren zouden wij ze najagen, zelfs wanneer ze zich niet voordoen.
4. Dat een Christen alle beletsels overwint, die het doen van de plicht zouden verhinderen. Sommigen onder ons zijn even blij, met een afleiding die het gebed verhindert, als dat zij hun loon beuren. Maar de vlijtige Christen zal zich niet zo licht laten verhinderen, hij zal over een muur springen en door een bende lopen, om die plicht te verrichten waartoe God hem roept.

In het spreken over deze in de tekst genoemde plichten, zal ik zes of zeven zaken voorstellen, om die uitnemende en zielverrijkende plicht van Christelijke vlijt op uw gemoed te binden.

I. De eerste zaak die ik u voorstel, bestaat in enkele beweegreden.

1. *De eerste reden ontleen ik rechtstreeks aan de tekst.* Vlijt is een plicht die rijk maakt. Maak er daarom veel gebruik van. Salomo getuigt ervan in Spreuken 13:4: "De ziel der vlijtigen zal vet gemaakt worden." Wilt u weten waarom de Christenen van deze tijd zo dikwijls moeten uitroepen: "*Ik word mager, ik word mager?*" Wilt u weten, waarom zij zoveel lopen te zuchten en achteruitgaan, menende dat hun leven nutteloos doorgebracht is, en dat zij slechts opklimmen als rookpilaren?" Het is omdat zij niet vlijtig zijn. O Christenen, wanneer bent u

in de stille nachtwaken opgestaan, om een afwezige Christus te zoeken? De vermeerdering van uw vlijt zou u rijk maken. Vlijt zou een Christen rijk maken in bevinding. Vlijt zou hem rijk maken in liefde. Vlijt zou hem rijk maken in nederigheid. Ja, het zou hem rijk maken in alle geestelijke dingen des hemels. Ik zou vlijt of naarstigheid mogen vergelijken bij Jozef, het is een vruchtbare tak aan een fontein, elkeen der takken loopt over de muur. Ja, ik weet niet, waar u wel toe mocht geraken, als u wat vlijtiger was.

2. De tweede reden om bij u op Christelijke vlijt aan te dringen is deze: "*Wees vlijtig, want de nacht komt, wanneer niemand werken kan.*" Ik zal hierover verder uitweiden, door er de volgende motieven aan toe te voegen.

- (1) *Onze tijd, die wij in dit dal van ellende zullen verblijven, is maar kort.* O Christenen, wie weet of dit niet de elfde ure van uw dag is, zodat u nog maar één uur over hebt? Wanneer hebt u de tijd opgenomen? Daarom wees vlijtig. Van het goed gebruiken van de tijd die u nog overig is, hangt uw eeuwige staat af.
- (2) *Bovendien is het onmogelijk, indien u die verkeerd gebruikt, uw verlies weer goed te maken.* "Alles wat uw hand vindt om te doen, doe dat met uw macht; want er is geen werk, noch verzinning, noch wetenschap, noch wijsheid in het graf, waar gij heengaat." (Pred. 9:10) Indien u eenmaal de tijdslijn gepasseerd bent is het onmogelijk uw staat te herstellen. Daarom, zolang als het *heden* genaamd wordt, verhardt uw hart niet, maar hoort Zijn stem." Ach, er zijn die mij horen, die, wanneer zij op de uiterste lijn tussen de tijd en de eeuwigheid staan, zullen terugdenken aan wat iemand op zijn sterfbed uitriep: *o roep de tijd terug! O roep de tijd terug!* Maar dan zal het een vruchteloos roepen zijn. Daarom wees vlijtig.
- (3) *Onze nacht is aanstaande.* Geloof mij, het is, zover men kan zien de avond van Schotland. Ja, naar alle waarschijnlijkheid is het de avond van Edinburg. Ik bedoel dat het de avond is van het Evangelie en van de grote en uitnemende aanbiedingen van genade aan ons. *O, ik ben overtuigd dat er grote en onfeilbare tekenen zijn dat Christus van ons gaat vertrekken.* Ik zal u acht of negen bewijzen opnoemen, dat de avond over Schotland en Edinburg op handen is.

- 1 Het eerste bewijs. *Zijn de schaduwen niet heel lang?* Weet u niet, dat de schaduwen langer worden naarmate de zon haar ondergang nadert? Is niet de godsdienst van ons geslacht weggestorven tot schijnvertoning en schaduwen? Wij belijden dat wij Christus liefhebben, maar koesteren de afgoden in onze harten. O, indien onze belijdenis niet verder ging dan wat wij in werkelijkheid zijn, twijfel ik zeer of wij dan wel als Christenen zouden bekend staan. Wij hebben de rok van Christus onder ons en werpen er het lot over, maar wij missen de uitnemende genaden van de Geest. Antwoordt mij nu, worden de schaduwen niet lang? O, waar is de oude beproefde Godzaligheid, die zuivere en onbevleete godsdienst, die godsdienst van de Christenen van oude tijden? Ik mag dit zeggen: *diepe wateren snellen zonder*

groot geraas voorbij, maar ondiepe stroompjes maken veel lawaai. Er is meer rumoer in de belijdenis van de godsdienst, dan Godsvrucht in de praktijk. Helaas, de godsdienst van dit verdorven geslacht beweegt zich op onze tongen.

- 2 Een tweede bewijs dat onze avond nadert, is dit: *is niet de hitte van onze dag voorbij?* Is dit niet de koelte van onze avond? O, waar is de ijver, de liefde? Waar is die ontroering des harten onder het prediken en bidden, die vroeger in Schotland was? Is niet de hitte van onze dag voorbij, en is niet de avond over Schotland gevallen? O, geloof mij, veel van onze oude ijver, van onze teerheid, van de ontroering van ons hart is weg, als bewijs, dat Christus aan het vertrekken is.

- 3 Een derde bewijs dat onze avond nadert is dit: *houden de mensen niet op van hun arbeid en werk?* Dan is de nacht aanstaande. Brengen de Christenen van deze tijd hun tijd niet leeg door, houden zij niet op van werken? Dit getuigt dat de avond over ons uitgestrekt is! Waar is die oude vlijt, die arbeid der liefde, die lijdzaamheid der hoop, die gematigdheid des geloofs? O, denkt u de hemel met ledig gaan te gewinnen? Getuigt niet het ophouden van ons werk en onze arbeid, dat de avond over ons uitgespreid is?

- 4 Een vierde bewijs dat onze avond nadert, is *de grote neiging onder ons, om te gaan slapen.* Weet u niet, als de slaap ons begint te bevangen, dat de nacht nadert? O Christenen, u moet Christus heden vasthouden. Is het niet zó, dat er een vreselijke begeerte of neiging tot slapen onder ons heerst? Heeft niet een vreselijk diepe slaap van gerustheid ons overvallen? Ik denk, dat wij gedronken hebben van de aftrek van wortels uit de boom waarvan Adam slechts de vrucht heeft gegeten en hierdoor hebben wij ons vaderland vergeten. O, getuigt niet uw slaapzucht dat uw nacht nadert?

- 5 Een vijfde bewijs dat onze nacht nadert is *het te voorschijn komen van het wild gedierte, het toenemen van ketterijen en het vermeerderen van ongedode verdorvenheden.* Getuigen niet deze dingen, dat onze nacht nabij is? Wij mogen daarin zinspelen op Ps. 104:20: "Gij beschikt de duisternis, en het wordt nacht, in dewelke al het gedierte des wouds uittreedt."

- 6 Een zesde bewijs dat onze nacht aanstaande is en dat de lange schaduwen van de avond zich over ons schijnen te zullen uitstrekken, is, *dat de dag van het dierbaar Evangelie onder ons reeds zolang geduurd heeft.* Wanneer de zon twaalf uren geschenen heeft, dan is haar ondergang nabij, en ik vrees, dat dit ons twaalfde uur is en dat onze zon op het punt staat onder te gaan.

- 7 Een zevende bewijs, dat van de naderende nacht getuigt, is *de grote verachting van de Zoon van God en de grote gering achting van de dierbare en*

uitnemende aanbiedingen van de Zoon van God. Wij hebben niets meer voor Hem te doen en moet Hij dan niet weggaan? Ik denk, dat er maar weinig zijn die hun kleren zouden scheuren indien Hij ons ging verlaten en van ons vertrok. Ik vrees, dat er velen zijn, die in hun harten denken: "Wij moeten niets van Hem hebben." Is het geen grote oneer en belediging voor de Vorst des Levens, dat wij Zijn aanbod, - opdat wij het leven mochten hebben - verachten, en zodoende een eeuwig verderf over ons brengen en een voortdurende scheiding van de zalige tegenwoordigheid Gods, zonder een spoedig en hartelijk berouw? Ik ben er heel bang voor dat het lang geleden is, sedert velen van ons in deze plaats een scheidbrief hebben geschreven. Ik wil dit niet van allen zeggen, maar o, het getuigt van verachting van de Zoon van God en de minachting en geringschatting van Zijn dierbare aanbiedingen, dat onze nacht nabij is!

- 8 Tenslotte is er nog dit sprekend bewijs, dat Christus bezig is te vertrekken en de schaduwen lang worden, namelijk, dat er zo'n verschrikkelijke duisternis uitgespreid ligt over de zielen van Zijn kinderen. Roept niet de duisternis en de verwarring, die allen bevangen heeft, ons toe dat onze nacht nadert? O, wat een vreselijke onkunde van God is er in deze plaats; wat droevige misvattingen van God! Is niet de spraak van de meesten van ons de taal van Sodom? Geloof mij, ik ben van mening dat u bidt, of Christus van uw straten wil vertrekken en ik vrees, dat Hij uw beden zal inwilligen. Indien een teder Christen in een tere gestalte onder u kwam, zou hij uitroepen: "O mensen, waar is de God des oordeels, dat Hij over zulke daden geen wraak doet?" Ach, ik heb geen woord dat een deur der hoop is, zoals in Zach. 14:7: "En het zal geschieden ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen." Mogen wij zinspelende op de woorden van Jozua, die bede niet opzenden: "O zon, sta stil te Gibeon en gij maan in het dal van Ajalon?" Dringen niet al deze dingen bij ons aan op naarstigheid, omdat de lange schaduwen van de eeuwige avond zich reeds over ons beginnen uit te strekken?

3. Een derde reden om u tot vlijt aan te dringen, is deze: *o Christen, wees vlijtig, want u hebt een groot werk te doen. Is niet doding van zonde een groot werk? Is niet zelfverloochening een groot werk? Is niet een lijdzaam dragen van het kruis een groot werk? Hebt u niet een grote reis te doen? De weg tussen de hemel en de aarde is langer dan zeven dagen reizen. Daarom, wees vlijtig. O Christenen, wilt u Christus elke dag opnieuw de vraag stellen: "Zal mij de nacht overvallen, zal mij de nacht overvallen?" O waar zult u huisvesting vinden, indien Christus niet voor u zorgt? Ik geloof, als wij Christus die vraag stellen uit Jesaja 21:11: "Wachter, wat is er van de voorbijgaande nacht? Wachter, wat is er van de nacht?" Zal het antwoord luiden: "De morgenstond is gekomen en het is nog nacht."*

4. Een vierde reden waarop wij bij u willen aandringen op naarstigheid, is deze, *dat wereldse mensen wèl vlijtig zijn en zich zoveel moeite getroosten in het najagen van hun afgoden.* O Christenen, wees beschaamd en wordt schaamrood, ziende hoe men zee en land afreist, om een nietige erfenis te bemachtigen, en zou u dan niet even vlijtig zijn, om een eeuwige kroon te gewinnen? O, zal het geslacht van wereldse mensen niet alleen wijzer, maar ook vlijtiger zijn dan de Christenen? O, dat deze heilige wedijver eens gaande werd! Zullen zij voor dag en dauw opstaan om een ijdelheid na te jagen en zult u de dageraad niet vóórkomen, om een kroon te verkrijgen? O, welgelukzalig is die Christen, die door vlijtig te zijn, op de top van de berg Pisga kan staan en van daar een blik mag slaan op het vergelegen Beloofde Land.

5. Een vijfde reden is, *dat de vlijtige Christen de overwinnaar is.* Wilt u weten, wat u kan helpen uw begeerlijkheden en afgoden te overwinnen? Het is dit: dat u vlijtig bent! "De hand der vlijtigen zal heersen." (Spr. 12:24) Waarom bent u dienstbaar? Het is omdat u niet vlijtig, maar lui zijt. Wilt u de reden weten, waarom u dag aan dag moet uitroepen: "O Heere, wend mijn gevangenis, gelijk waterstromen in het Zuiden?" Het is omdat u niet vlijtig bent. Ik zou bijna al uw tegenwerpingen die u kunt maken, met deze drie woorden beantwoorden: *wees vlijtig! Wees vlijtig! Wees vlijtig!* Er zijn mensen die geneigd zijn de vraag te stellen, wat de meeste zijn: de verzoeken of de overwinningen door de duivel de meeste zijn. O, wat is de reden, dat hij zodra hij aanvalt, dadelijk overwint? Ik zal er u in uw naam het antwoord op geven: u bent niet vlijtig. U bent niet vlijtig.

6. Een zesde reden om u tot naarstigheid of vlijt aan te manen, is, *dat er uitnemend grote voordelen aan verbonden zijn, en dat traagheid met grote nadelen samengaat.*

- 1 Het eerste nadeel. *Traagheid doodt vijf dingen.*

- (1) Zij doodt overtuigingen. Wij zullen soms van onder dierbare preken overtuigd naar huis gaan. Maar wat doen wij ermee? Ze sterven weg zonder de minste gezegende vrucht. Want luiheid doodt ze alle.
- (2) Zij doodt veel kostelijke besluiten, beloften en verbonden, onder de prediking voorgenomen en gedaan. Wij gaan weg met goede voornemens en heilige besluiten, maar wij slapen ze weg, en luiheid doodt ze alle. Het is de lui Christen, die bedrieglijk is en valselijk zweert.
- (3) Luiheid doodt veel kostelijke begeerten naar God en de uitnemende dingen des hemels.
- (4) Zij doodt ook veel goede bewegingen in ons hart. Wanneer Christus komt en klopt en Zijn dienaren voor Hem uitzendt, waarom minacht u Hem dan? Misschien antwoordt u met de Bruid: "Ik heb mijn rok uitgetogen, hoe zal ik hem weder aantrekken? Ik heb mijn voeten gewassen, hoe zal ik ze weder bezoedelen?" Daarom gaat Christus weg.

(5) Luiheid doodt veel uitnemende genietingen van God. Wilt u de reden, wanneer een Christen nabij God gekomen is, er een sluier over het aangezicht van de schone Christus gespreid ligt? Het is luiheid. Wij vallen in slaap op het bed van liefde en Christus vertrekt, zonder dat wij het bemerken.

- 2 Een tweede nadeel van luiheid is, dat het de moeder van alle zorgeloosheid is. Daarom zegt Salomo: (Spr. 19:15) "Luiheid doet in diepe slaap vallen." Waarom zijn wij, gelijk een die in 't hart van de zee slaapt, gelijk een die in het opperste van de mast slaapt? Omdat wij lui zijn. Het is de vlijtige Christen, die zijn ogen geen slaap geeft, noch zijn oogleden sluimering.

- 3 Een derde nadeel van luiheid is, dat het de moeder van eigenwaan en verwaandheid is. Wees daarom vlijtig. "De luiaard is wijzer in zijn ogen, dan zeven die met rede antwoorden." (Spr. 26:16) Het is de luiaard, die in zijn eigen ogen wijs is. Weet u wie de nederige Christen is? Het is de vlijtige Christen, want de Christen die vlijtig is, is ook nederig.

- 4 Een vierde nadeel van traagheid is, dat die u met gescheurde klederen doet gaan. Daarom wees vlijtig. "Want een zuiper en vraat zal arm worden, en de sluimering doet gescheurde klederen dragen." (Spr. 23:21) Wat veroorzaakt die verwisseling van kleren? Wat scheurt dat veelvervig kleed? Uw traagheid. O, indien u naarstig was, terwijl u er nu uitziet als de maan, zou u dan glanzen als het licht der zon; en het licht der zon zou zevenvoudig zijn, als het licht van zeven dagen.

- 5 Een vijfde nadeel van luiheid is, dat ze de moeder is van verval. "Door grote luiheid verslapt het gebint." (Pred. 10:18) O Christenen, wat is de reden, dat uw geestelijk gebouw zo langzaam vordert, dat u uzelf dikwijls moet afvragen: zal ooit de hoofdsteen aan mijn gebouw worden voortgebracht, met toeroeping, *genade, genade zij denzelven?* De oorzaak hiervan ligt in uw luiheid.

- 6 Een zesde nadeel van luiheid is, dat ze alle plichten voor een Christen onaangenaam maakt. Wees daarom vlijtig. Weet u wat de gebeden, het prediken, de avondmaalstijden zo harteloos maakt? Het is uw luiheid. Dat is die dode vlieg in de zalf des apothekers. "De weg des luiaards is als een doornheg." (Spr. 15:9) Dat is een heel onaangename weg. Ik zeg dan ook, bidden, prediken, avondmaal houden, ze zullen u nooit liefelijk zijn, zolang u niet vlijtig bent.

-7 Een zevende nadeel van luiheid is, dat ze u veel dierbare openbaringen van Christus doet missen. Weet u hoe het komt, dat er onder de Christenen zo weinig klachten worden gehoord over de afwezigheid van Christus? De reden ligt in hun luiheid. "De ziel der vlijtigen zal vet gemaakt worden." (Spr.

13:4) Dat wil zeggen: hij zal proeven van de uitnemende lekkernijen des hemels en het heilig vlees zal hij eten.

7 Een zevende reden om op vlijtigheid bij u aan te dringen, is, *dat velen de hemel ontgaan is wegens gemis aan vlijt*. Daarom smee ik u, wees vlijtig. "Strijdt om in te gaan door de enge poort." (Luc. 13:24) Waarom? "Omdat velen zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen." Weet u niet van die vreselijke groet: "Ga weg van Mij, gij luie en boze dienstknecht, Ik heb u nooit gekend?"

8. Tenslotte voeg ik er nog deze beweegreden aan toe, ja, ik smee het u, *wees vlijtig, omdat Christus het geboden heeft*. Ik raad u daarom, dat u het gebod des Konings gehoorzaamt vanwege de eed Gods.

II. De tweede zaak waarover ik zal spreken is, dat een Christen in betrekking tot de vlijt op de volgende zes of zeven dingen moet letten.

1. *De Christen betoont dikwijls meer vlijt om een zaak te krijgen, dan iets verstandig te gebruiken en te bewaren, wanneer hij het gekregen heeft*. Sommige mensen bidden veel om met Christus tot het Avondmaal te komen en nadat zij Hem gekregen hebben bekommeren ze er zich weinig over dat Hij weer zal vertrekken. Vergelijkt Hooglied 4 met hoofdstuk 5, waar zij haar Liefste nodigt in haar hof te komen, en Hem toch weer laat weggaan.
2. *Wij betonen dikwijls meer vlijt in het jagen naar gerechtigheid, dan naar heiligheid*. Wij staan meer naar vrede met God, dan naar gelijkvormigheid aan God. Indien de mensen zichzelf wilden onderzoeken, zij zouden zien, dat het hen meer te doen is om vrede met hun consciëntie, dan om vrede met God.
3. *Een Christen zal dikwijls meer vlijt betonen in het jagen naar gevoel, dan naar verzekering*. Men zal soms hele nachten liggen wenen, omdat men het gevoel mist, maar weinig tijd doorbrengen met wenen wegens het gemis van verzekering.
4. *Een Christen kan vlijtiger zijn in het streven naar licht, dan naar leven*. O, wat wordt er weinig gezocht naar dat uitnemende sieraad, het leven.
5. *Een Christen is dikwijls veel vlijtiger in zijn openbare plichten, dan in die welke hij thuis verricht*. O, bent u bij anderen niet meer Christen, dan in uw eigen huis? Dat is een blijk van weinig oprechtheid.
6. *Een Christen zal dikwijls vlijtiger zijn in verdrukkingen, dan in voorspoed*. Wanneer wij onder verdrukkingen verkeren hebben wij enkele vlagen van vlijt, maar als een tijd van voorspoed komt, dan worden wij gerust. Wij trachten niet vlijtig te zijn in onze gehele levenswandel.
7. Tenslotte. *Een Christen vindt het dikwijls belangrijker om zijn plichten te vermeerderen dan die te verbeteren*. Veel Christenen maken er meer werk van veel te bidden, dan recht te bidden.

Ik zal u verder aantonen, dat er zes tijden zijn waarin een geveinsde tijden van vlijt kan hebben, terwijl hij toch verstoken is van de ware Christelijke vlijt.

- De eerste tijd waarin een geveinsde vlagen van vlijt heeft, is wanneer hij onder kruis is. Dan springt hij op uit zijn bed. Dit blijkt duidelijk uit Psalm 78:34: "Als Hij ze doodde, zo vraagden zij naar Hem; en keerden weder, en zochten God vroeg." Dit is als Jona's wonderboom, die in één nacht opschoot en in een volgende verdorde.
- Een tweede tijd is, wanneer Christus in het gevele en de godsdienst mode is, dan zal de geveinsde vlagen van vlijt vertonen. O, wat kan een geveinsde Jehu veel doen, wanneer er een kroon te halen is voor het volgen van Christus en de godsdienst! "Gaaf met mij en ziet mijn ijver aan voor de Heere." Maar breng Christus in de zaal van Kájafas, dan zullen wij Hem spoedig verlaten en onze godsdienst zal ons verlaten. O, het is niet gering, een vervolgte Jezus lief te hebben! Ach ik vrees, dat een tijd van vervolging Christus minder volgelingen in ons land zou hebben, dan Hij nu heeft.
- Een derde tijd waarin een geveinsde vlagen van vlijt kan hebben, is wanneer hij onder overtuiging komt. Toen de Joden verslagen werden in het hart, gingen ze zij uitroepen: "Wat zullen wij *doen*, mannen broeders?" (Handelingen 2:37)
- Een vierde tijd is, wanneer zij onder enige indrukken van toorn verkeren, zoals Simon de tovenaaf, toen Petrus hem dreigde en hij zei: "Bidt gijlieden voor mij tot den Heere, opdat niets over mij kome van hetgeen gij gezegd hebt."
- Een vijfde tijd is, wanneer de dood op hem afkomt, dan begint te vermetele vlijtig te worden.
- En nog een zesde tijd wanneer een geveinsde enige vlagen van vlijt zal vertonen, is wanneer hij onder enige gewone en buitengewone verlichtingen des Geestes komt. Maar zie, hij is niet standvastig, hij volhardt niet. Ik mag een ongeveinsde *Ruben* noemen, *ongestadig als water*.

III. Voordat ik besluit *wil ik nog enkele dingen opnoemen waarin een Christen voornamelijk zijn vlijt behoort te betonen, in vrede met God te maken en met Hem getrouwd en verzoend te worden*. Dit blijkt uit Lukas 12:58, "Want als gij heengaat met uw wederpartij voor de overheid, zo doe naarstigheid op den weg om van hem verlost te worden." Nu, aangezien het een gedeelte van ons werk op deze dag is, om te zuchten onder de verachting van Christus en onder het gering achten en onderschatting van die dierbare *Plant van Naam*, wil ik bij u aandringen, dat u vlijtig uw vrede met God zoekt vast te maken, voordat u heengaat en niet meer zult zijn. Let op de volgende beweegreden.

1. De eerste beweegreden is:

- Zoekt met Christus te trouwen, want nooit wordt u iemand als Hij aangeboden. Overtreft Hij niet allen, die u beminnen? Gaaf Zijn aanbod niet alle andere aanbiedingen te boven? U die met een ander dan met Christus getrouwd bent, o vreemdelingen van Christus, wat bieden uw afgoden u aan, wat Hij u niet veel méér aanbiedt? Daarom, o zondaren, komt en trouwt met Christus.

- Gaat Christus niet allen in schoonheid te boven? O, is er niemand hier die begeerte heeft Hem te trouwen? O jonge meisjes, wilt u Hem trouwen? Ik heb u een edele Man aan te bieden. Weduwen, wilt u met Hem huwen? Dan bied ik u deze uitnemende Man aan. Wilt u Hem hebben?
- Hij overtreft ze allen in recht. Er is niemand, die zo'n recht op u heeft dan Christus.
- Hij munt boven al uw liefhebbers en hartsminnaars uit in waarheid en liefde. Daarom, o zondaren, komt en trouwt met de Zoon van God, de Spruit der gerechtigheid, de Plant van een liefelijke en kostelijke Naam!

2. De tweede beweegreden waarop ik u tot vlijt zal aansporen, om te komen en met Christus te trouwen, is, *dat in Christus de vier artikelen van de huwelijksakte vervuld zijn*. Ik zal ze u voorlezen en oordeel zelf over het huwelijk.

- Het eerste artikel staat in 1 Kor. 3:21, 23. Lees die uitnemende overeenkomst: *"Want alles is uwe; (...) doch gij zijt van Christus, en Christus is van God."* Nu, is dat geen volmaakt artikel van de huwelijksakte? U wordt begiftigd met een schenking van alle dingen. Wat wilt u nog meer?
- Ik zal u het tweede artikel voorlezen, uit Openbaring 21:7: *"Die overwint, zal alles beërven, en Ik zal hem een God zijn, en hij zal Mij een zoon zijn."* Nu, dit beantwoordt alle tegenwerpingen, die een Christen kan inbrengen tegen het eerste artikel. Als hij tegenwerpt: "Alles kan heden het mijne zijn, maar ik kan morgen weer alles verliezen", dan zegt dit artikel: "Nee, alles zal uw eeuwig bezit zijn."
- Een derde artikel van de huwelijksakte staat in Psalm 84:12: *"De Heere zal genade en ere geven; Hij zal het goede niet onthouden degenen, die in oprechtheid wandelen."* Is dat geen kostbare uitzet? "Hij zal genade geven", ja wat meer is, "Hij zal heerlijkheid geven." (Engelse vert.) Maar zal hij dan niets meer geven? Ja zeker. "Hij zal niets goeds onthouden degenen die in oprechtheid wandelen, die Hem vrezen." (Engelse vert.) Nu, wat mist u nog, om u volkomen te bevredigen?
- Ik zal u het vierde artikel van de acte voorlezen, uit 1 Kon. 3:5: *"Begeer wat Ik u geven zal."* Christus heeft hier een gedeelte niet ingevuld. U mag dit artikel verder zelf invullen. Nu, ik smeed u, wees vlijtig en aangezien er zo'n uitnemende, weloverwogen huwelijksakte is opgemaakt, kom en sluit het huwelijk met deze voortreffelijke Man.

3. Een derde beweegreden om er op aan te dringen is, *dat er zich geen mens binnen de deuren van dit huis bevindt, wiens afwijzing niet deze avond in de hemel zal worden aangetekend*. O, overdenkt goed welk verslag vanavond in de hemel van u zal worden gedaan. Laat mij u zeggen, dat wij een vierderlei verslag van u kunnen doen.

- Dat wij een blanco rapport van u moeten uitbrengen. Dat wil zeggen, dat wij niet weten wat dit volk van ons voorstel zegt. Zal dit ons verslag van deze plaats zijn?

- Of, zal dit ons verslag zijn wat vanavond in de hemel wordt bekend gemaakt dat Christus tot deze gemeente is gekomen maar dat niemand gewillig was met Hem te trouwen?
- Of zal dit verslag in de hemel worden uitgebracht, dat dit volk zeer gewillig zal zijn op de dag Zijner heirkraft? O, zullen wij dit verslag uitbrengen, dat het door u in beraad wordt genomen? Ik smeed u, spreekt *nu* uw hart eens uit. Want ik daag alle leraars in de wereld uit u zekerheid te geven, dat zij het aanbod van deze overeenkomst morgen nog kunnen doen.
- Maar als u niet wilt, dat wij het verslag zullen uitbrengen, levert dan zelf uw verslag in. Is er heden dan niemand aanwezig, die begeerte gevoelt zijn handtekening te zetten en deze uitnemende acte te ondertekenen? Is er van u allen niet één voor ingewonnen? De hemel wacht op ons verslag en de hemel wacht op uw antwoord. Daarom ondertrouwt Christus.

4. Een vierde beweegreden om u te dringen tot Hem te komen en Hem te trouwen is deze, *dat Hij, indien u wilt komen, al uw schulden zal betalen*. Hij zal al Zijn geheimen aan u meedelen. Ja, Hij zal u veel van Zijn liefde, veel van Zijn zorg, en veel van Zijn rijkdommen schenken.

5. Een vijfde reden om u te bewegen te komen en Christus te trouwen is, *dat de weigering van dit gezegend aanbod en van deze uitnemende koop, Christus zal noodzaken u te verlaten en weg te gaan*. Daarom, als u Christus geen vrijbiljet wilt geven om te vertrekken en voor eeuwig afscheid te nemen, wijst Hem niet af! Daaraan zal men weten wie er voor was, dat Christus zou blijven, of wie het goed vond, dat Hij zou weggaan; ja hieruit zal blijken wie lust heeft Hem te trouwen, en wie niet.

6. Een zesde zaak die u moest bewegen om tot Hem te komen en Hem te trouwen is deze, *dat, al zou ik over Hem blijven spreken tot het aanbreken van de dageraad, ik genoodzaakt ben met een van de volgende vier woorden te sluiten*:

- Met het woord uit Hebr. 11:32: "*En wat zal ik nog meer zeggen?*" Ja, wat zouden de engelen nog meer kunnen zeggen? Want de tijd zal mij ontbreken; ja, de eeuwigheid zal te kort zijn.
- Of zou Ik gedwongen zijn te sluiten met de woorden van Job 26:14: "*Zie, dit zijn maar uiterste einden Zijner wegen; en wat een klein stukje der zaak hebben wij van Hem gehoord.*"
- Misschien zou ik met dat woord kunnen sluiten, dat Filippus tot Nathanaël sprak "*Kom en zie!*" (Joh. 1:47)
- Of ik zou gedwongen kunnen worden te sluiten met: "O dierbare Christus, prijs Uzelf aan, want wij kunnen U niet prijzen. O dierbare Christus! Prijs Uzelf aan, want wij kunnen U niet aanbevelen." Nu, is Hij niet voortreffelijk? Wilt u met Hem het huwelijk aangaan, ja of nee? O, zal het in de hemel worden bekend gemaakt, dat er zo veel in deze plaats zijn, die geen vereniging met Hem wensen? O, geloof het heren, (Engels: Sirs) Christus zal

uw *nee* met diepe droefheid aantekenen, maar van uw *ja* zal Hij met grote blijdschap en verlustiging kennisnemen. Nu, wat zegt u op deze uitnemende aanbieding?

Ik geloof dat er hier in deze plaats negen verschillende gemoedsgesteldheden gevonden worden en vervloekt is de mens, die onder een van die gestalten valt.

- Ik geloof, dat er hier zijn die een *Felix-gestalte* hebben. Dat wil zeggen: "voor ditmaal, ga heen, en als ik gelegener tijd zal hebben bekomen, zo zal ik U tot mij roepen." Laat hen heengaan met de vloek van de levende God op hen.
- Ik neem aan, dat er hier sommigen zijn met de *gestalte van Pilatus*, die zeggen: "wij hebben niets tegen Hem in te brengen," maar Hem toch kruisigen. Zijn er zulken hier? Laat hen dan heengaan met de volle eeuwige vloek van het Evangelie.
- Zijn er hier, die zo gesteld zijn als *de Joden*, die riepen: "Weg met Deze en laat ons Barabbas los; kruis Hem?" Er zijn veel kooplieden, die zullen zeggen: "Weg met Christus en geeft ons de wereld."
- Er kunnen hier ook mensen zijn met de *gesteldheid van Judas*, "die Christus zullen verkopen voor dertig zilverlingen." O, zal Hij, die boven alle prijs is, zó laag gewaardeerd, en voor zo'n lage prijs verkocht worden?
- Ik veronderstel, dat er hier zijn met de *gestalte van Ezau*, die hun eerstgeboorte verkopen voor een schotel moes. 'Ezau, gij zijt veroordeeld en vervloekt wegens de vreselijke zonde van deze uitnemende Partij te verachten.'
- Er is nog een andere gestalte die beter schijnt dan een der anderen. O, hadden velen het nog maar zo ver gebracht! Misschien zijn er onder u, die met *Agrippa* "bijna overreed zijn een Christen te worden." O, neem dat woord 'bijna' weg, en zet er dat liefelijk woord 'geheel en al' voor in de plaats.
- Ik geloof, dat er sommigen onder ons zijn met de *gesteldheid van Kaïn*, die, wanneer hen dit aanbod gedaan wordt, zich tot de nietige en ijdele vermaken van de wereld zullen begeven.
- Ik neem aan dat er sommigen hier zijn, die zo gesteld zijn, als die waarvan in Matth. 22:4 geschreven staat, dat zij "*tot de bruiloft genodigd zijnde zulks niet achtten.*" Nu, zijn er onder u, die dit aanbod willen kleinachten? O, waag het niet de deur uit te gaan zonder vrede met God te maken!
- Ik vermoed, dat er hier ook zijn die *evenals Bileam* zeggen: "Mijn ziel sterve den dood der oprechten, en mijn uiterste zij gelijk het zijne." O, dat ik in mijn sterven een Christen moge zijn! Maar zij wensen nooit dat *in hun leven* te zijn. Die zó zijn zullen het niet verkrijgen.

Nu, wilt u uzelf afvragen mannen en vrouwen, wilt u uzelf onderzoeken, of u begeerte hebt Christus aan te nemen? Immers ik neem de hemel tot getuige. Ik neem de Vader, de eerste Persoon van de volzalige Drie-eenheid; ik neem Christus, de tweede Persoon; ik neem de Heilige Geest, de derde Persoon; ik neem de engelen; ik neem al de verheerlijkte heiligen rondom de troon; ik

neem de stenen van dit huis; ik neem uzelf tot getuigen; en ik zelf zal ook een getuige zijn. Ja, al zou ik zelf dit aanbod niet omhelzen, ik zou gedwongen worden u te beschuldigen. O, zal ik u kunnen verontschuldigen als u deze uitnemende aanbieding veracht? Nee, ik zal u beschuldigen. Stel daarom niet langer uit, sluit de koop voordat u van hier gaat. Nu, wat is uw laatste woord? Ik smeek u, zeg wat zal uw laatste antwoord is, dat u Christus wilt geven.

Geloof mij, Christus meent het met u als u er in toestemt. O, zalig is die Christen, met wie Christus die uitnemende band van vereniging heeft gelegd! Ja, zalig is die mens, die met Christus getrouwd is! Er zijn vijf dingen, die de huwelijksband en de vereniging onder de mensen verbreken, maar die de vereniging tussen Christus en de ziel niet zullen ontbinden.

- (1) De *zonde* zal het doen. Maar de zonde zal de vereniging met Christus niet ongedaan maken.
- (2) *Echtbreuk* zal het doen, die zal de huwelijksband met mensen verscheuren. Maar niet die met Christus. "Gij hebt met vele hoereerders geboeleerd; keert nochtans weder tot Mij, spreekt de Heere." Christus zal Zijn greep vasthouden, al is het dat wij die loslaten. Laat ik u eens zeggen hoe dierbaar Christus de arme zondaar ten hemel leidt. Hij bindt ons met een koord van liefde, waarvan het ene eind in de hemel in Zijn hand is en het andere eind aan ons hart wordt vastgemaakt. Zo trekt Hij ons steeds naar Hem toe. O, het is in vaste, veilige handen!
- (3) *Toorn* scheidt vrienden. Maar geen gramschap kan deze band verbreken. O die dierbare Christus zal nooit zo toornig zijn, dat Hij die band breekt, hoewel Hij soms over hun genietingen een sluier zal spreiden. Maar Hij zal niet altijd toornen.
- (4) De onderlinge band tussen mensen zal door *ondankbaarheid* verbroken worden. Maar nooit zal ondankbaarheid de band tussen Christus en ons losmaken. Al zijn wij nog zo ondankbaar. Hij blijft dezelfde.
- (5) *Misverstand en vooroordeel* verbreekt de vriendschapsband van mensen. Maar o zalig voorrecht! Geen misverstand zal deze band verbreken, geen vooroordeel zal deze vereniging ontbinden. Nee, hij die eens in Christus is, zal altijd zijn plaats behouden.

Nu, wat hebt u te zeggen? Ik bid u, spreekt uw hart uit want nooit werd zo'n aanbod in Israël gehoord. Helaas, ik vrees, dat er velen binnen de deuren van dit huis zijn, die zich onttrekken. Hoeveel zullen er heden in de hemel als zodanig worden opgetekend?

Nu, Hem Die machtig is u te overreden dit uitnemend aanbod aan te nemen, zij eeuwig lof en eer. Amen.

TWEEDE PREEK

DE CHRISTELIJKE VLIJT

"Maar de hand der vlijtigen maakt rijk." Spreuken 10:4b.

Tweede preek

Ik hoop, dat ik mag zeggen wat Ehud tot Eglon zei: *"Ik heb Gods Woord aan u."* (Richt. 3:20) Het is in 't kort uitgedrukt dit, dat u niet langer wilt roepen: "Een weinig slapens, een weinig sluimerens," en dat u, aangezien uw arme ziel op het spel staat, u aan het werk wilt gaan.

O gij, die de hemel verwacht, waarmede houdt u uzelf bezig? Ik ben er zeker van, dat een groot deel van uw dag voorbij is. Ik ben er ook zeker van dat u nog een groot deel van uw werk te doen hebt. Er zijn zes soorten vlijt, die Christus niet van u zal aannemen.

- Halve vlijt. Onze vlijt is dikwijls als Jona's wonderboom, en als een morgenwolk. Die vlijt zal zeker door Christus verworpen worden. Wij moeten in het zoeken van God altijd dezelfde gelijke tred houden.
- Een vlijt als Jehu, dat is, die zichzelf of uiterlijke dingen tot haar doel heeft.
- Er is een Farizeese vlijt, die voornamelijk bestaat in een uiterlijk vertoon, zonder meer. Ik geloof, dat onze gebeden buitengewoon kort zouden zijn als zij alleen bestonden in hetgeen wij met ons hart bidden. Ik vrees, dat velen hun gebeden meer vermenigvuldigen, dan dat zij die verbeteren.
- Er is een gedwongen vlijt, die veroorzaakt wordt, of door een natuurlijke consciëntie, of wegens verlangen naar toejuiching.
- Er is een huichelachtige vlijt. Dat is zo'n vlijt, waarmee men alles voor zichzelf doet, en daarmede meent men dan God te dienen. Die vlijt zal geen goedkeuring wegdragen.
- Er is een Ezau's vlijt. Namelijk, dat wij, nadat het besluit genomen en de deur gesloten is, beginnen te roepen: nu zal ik de tijd gaan waarderen; ik wil nu vlijtig worden. Salomo stelt hier vlijt en luiheid achter elkander, opdat wij zouden aanschouwen, hoe lelijk de een en hoe schoon de andere is.

Wij hebben reeds over verscheiden zaken gesproken en zijn daar gebleven, dat er vier dingen zijn, waarin een Christen in het bijzonder zijn vlijt behoort te betonen, namelijk:

1. In vrede met God te maken.
2. In zijn roeping en verkiezing vast te maken
3. In het groeien in de genade, opdat u mag zijn als een plant, die door Gods hand geplant is.
4. In uw hart te bewaren, dat waarlijk dikwijls is als een opengebroken stad zonder muur. "Behoedt uw harte boven al dat te bewaren is; want daaruit zijn de uitgangen des levens." (Spr. 4:23)

Wat het eerste punt betreft: Vlijtig zijn in vrede met God te maken, daar wil ik nog een weinig op aandringen, en over twee dingen spreken.

I. Ten eerste zal ik over enkele dingen spreken, om u op te wekken Christus te omhelzen, vrede met Hem te maken en Hem te trouwen. Ik gelast u, dat u dit kostelijk aanbod niet afslaat.

1. *De eerste aanmoediging om u daartoe te bewegen, is, dat het Christus' voornamen doel is in veel van Zijn daden.* Behoren wij er dan geen aandacht aan te geven?
  - (1) De eerste heerlijke daad waarin het zich vertoont, is Zijn *neerdaling uit de hemel*. Geschiedde die niet opdat Hij met ons zou kunnen spreken en onderhandelen over hemelse aangelegenheden? O, zal Hij zo'n lange reis maken en weer alleen naar de hemel terugkeren?
  - (2) *Zijn lijden, dat Hij in alle dingen te verdragen had, zolang Hij hier was.* Al Zijn wonden spreken met stille stem: "o zondaars, trouwt met Christus." De wonden in Zijn gezegende handen roepen dit toe. De smaad en de vuistslagen die Hij heeft ontvangen, roepen dit uit. Ik zal tussen door deze twee verschillen aantonen tussen de Eerste en de Tweede Adam.
    - Zoals u weet, nam de Heere een van de ribben van de eerste Adam, en Hij bouwde *daaruit* een vrouw. Maar bij de tweede Adam werd een gat in Zijn zijde gestoken, opdat Zijn vrouw daar zou *inkomen*. Evenals duiven die vliegen in de kloven der steenrotsen, namelijk in de zijde van hun Liefste.
    - De eerste Adam sliep terwijl dit gebeurde. Maar Christus zweette grote druppelen bloed.
  - (3) *Een derde daad is, dat Hij ons verlost heeft van de vloek der wet.* Hij nam de smaad weg van uw onvruchtbaarheid.
  - (4) *Een volgende daad is Zijn opstanding.* "Want daartoe is Christus ook gestorven, en opgestaan, en weder levend geworden, opdat Hij beide over doden en levenden heersen zou." (Rom. 14:9)
  - (5) *Zijn stem in Zijn dierbaar en eeuwig Evangelie is in korte woorden: o zondaren, trouwt met Christus!* Dat is alles wat dit uitnemend Boek bevat. Dit is het huwelijkscontract, dat door Christus ondertekend is, en Hij verlangt, dat wij dit ook zullen doen.
  - (6) *Het grote doeleinde van de wet, die tot ons spreekt is: o, scheidt van uw liefhebbers en trouwt met Christus.* Het is de taal van de berg Sinaï en van Sion.
  - (7) *Het is het doel van al de beloften.* Wat wil die belofte: "Ik zal u alles geven?" En deze: "Die tot Mij komt, zal ik geenszins uitwerpen?" Wat willen die stemmen anders zeggen dan, o zondaren trouwt met Christus?
  - (8) *Het is het voornamen doel van al de bedreigingen van het Boek Gods.* Wat is het oogmerk van die woorden: "Die Mij verwerpt, die zal Ik verwerpen?" En van die bedreiging: "Die niet willen dat Ik Koning over hen zij, zal Ik doodslaan?" Wat spreken al die bedreigingen in Leviticus 26 en Deuteronomium 27 anders, dan dat Hij u probeert te vrijen beide door goedertierenheid en door recht?

- (9) *Het is het voornaamste doel om een plaats in Zijn Gemeente te krijgen.* Indien dát eens bereikt is, is er niets meer te doen. Ik zal u zeggen, wat de meeste tegenwerpingen kan beantwoorden. Het is dit: *trouw met Christus.* Dit beantwoordt meer, dan dat de leraars u alle dagen kunnen preken. Dit is het ene nodige; het is evenals geld, *het verantwoordt alles.*
- (10) *De kennis van Christus roept u ertoe.* Als u nooddruftig was, zou u over bergen heenkomen en roepen: *"Kom ik om, dan kom om."*
- (11) En nog tenslotte dit: *als u nooddruftig was en begerig Hem te kennen,* zou u over uw komen tot Christus niet zo redeneren, maar u zou als de drie helden van David, door stenen muren heenbreken.

De tweede aanmoediging om u te bewegen onmiddellijk met Christus te trouwen, rust op de volgende gronden.

1. Christus verlangt het van u. Daarom, zit niet stil.
2. Nu is het de welaangename tijd, de dag des Heeren, daarom treedt toe en trouwt Hem. Is niet elk ding uitnemend in zijn tijd? En is niet een woord ter rechter tijd uitnemend? Het is als het laken, dat Petrus zag, (Hand. 11:5) dat onmiddellijk tot hem werd neergelaten. Daarom, indien u niet van Hem wilt uitgesloten worden, komt dan.
3. Hoe eerder u komt, hoe meer welkom u zult zijn. O, zalig de mens, die eerst het contract ondertekent. Uitstellen, en deze Volzalige laten wachten, is als een zwaard in Zijn gezegende beenderen. O, hebt u heden een speer meegebracht, om deze gezegende Persoon te doorboren? Er is hier niemand die uitstelt, die Hem feitelijk niet doorsteekt. Denkt u, dat het klein is, des Konings Bruid te zijn? Hier geldt het met recht: "Twee zijn beter dan een".
4. Hoe langer u uitstelt, hoe ongeschikter u wordt. Zal God u oproepen en zeggen: *Geef uw hart aan Mijn Zoon ten huwelijk,* en zullen wij dit verslag moeten geven: Hun harten zijn tegen Hem gekant?
5. Overweegt de aanzienlijkheid van Zijn Persoon. Indien verschil in aanzien ooit een beweeggrond is voor iemand, hoeveel te meer het verschil tussen u en Christus!
6. Behoort de uitnemendheid van die edele Persoon, die u zoekt te vrijen uw hart niet in te nemen? Er is niets wat onbehoorlijk is tegen Hem in te brengen. Er zijn heden twee minnaars tot deze plaats gekomen. De eerste is niemand minder dan Christus, de voortreffelijke Zoon van God, de eeuwige bewondering der engelen. De andere is de duivel. Zij komen beiden met één aanzoek: *"Mijn zoon, geef mij uw hart."* Aan wie van hen wilt u het geven? O, als wij wisten hoeveel hun hart aan de satan geven, wij zouden verbaasd heengaan. O zondaren, trouwt toch met Christus!
7. Bedenk, als u Hem niet neemt, dat het de rechte weg is om Christus van u af te weren.
8. Het is de grootste smaad, die u Hem kunt aandoen, dat u weigert uzelf aan Hem te onderwerpen. "Ziet, zij hebben des Heeren woord verworpen, wat wijsheid zouden zij dan hebben?" (Jer. 8:9)

Nu, geeft u uw toestemming, om met Hem te trouwen? Wij hebben u veel beweegreden voorgesteld, om u te dringen onmiddellijk met Hem te trouwen. Wij hebben Hem u aangeboden maar u hebt tot hiertoe het aanbod in de wind geslagen. Wilt u Hem nu weer afwijzen? Er zijn vier of vijf lage prijzen waarvoor Hij wordt aangeboden.

- Voor *één aanblik* tot zaligheid. En vervloekt zij het oog, dat niet naar de Zoon van God wil zien, die voor één blik kan gekregen worden.
- Ja, voor *het luisteren van uw oor*. Het is een slecht gedrag dat men wil horen om Christus aan te nemen, die gekregen kan worden door naar Hem te horen. Maar zegt u: ik zou Hem wil twintig aanblikken willen geven, als ik maar kon, doch ik kan niet. Dan zeg ik u, dat die blik, dat aanschouwen, in een belofte beloofd wordt. (Zach. 12:10)
- Ook voor *een begeerte*. Welk verlangen, welke begeerte hebt u naar Hem?
- En voor *gewilligheid*. "Die wil, neme het water des levens om niet." (Openb. 22:17)

Misschien zegt u: *ik kan niet op Hem zien*. Nu, dan daal ik wat lager af, en u kunt Hem voor een van deze prijzen deelachtig worden.

Maar *helaas*, zegt u, *ik kan nog geen blik opzenden*. Nu, dan zal ik nog wat lager gaan. Hij is voor *een halve blik*, voor de blik van één uwer ogen te bekomen. "Gij hebt Mij het hart genomen, Mijn zuster, o Bruid; met een van uw ogen." (Hoogl. 4:9) O, ik bid u dan, verwerp Hem niet.

Maar er zijn hier twee soorten mensen aanwezig. Sommigen zijn als Ezau, anderen zijn als Gallio die zich geen van deze dingen aantrekken. Vervloekt zijn zij van deze dag aan, die zich deze dingen niet aantrekken, indien zij deze houding blijven innemen, en zij zó naar de eeuwigheid gaan. Er zijn ook mensen die van de gestalte der Gadarenen hebben, die tot Christus zeiden: "Ga weg!" O, wat zal het zijn, indien het zo met uw stad gesteld is...? Het zou niet te verwonderen zijn, als ze tot een steenhoop gesteld werd. Ik zeg u, al dat u doet is genoeg om Hem weg te drijven, wanneer u het Evangelie afwijst; en dit is meer dan voldoende om dat te bewerken.

Nu jongens en meisjes, en weduwen, stemt u toe?

O, *ik ben er toe genegen*, zegt u, *maar ik kan mijn naam niet schrijven*. O, als u dat niet kunt, zet teken maar een kruisje.

Maar *ik kan mijn hart niet meekrijgen*. Laat dan uw mond Hem aannemen, totdat ook uw hart Hem kiest, dan hebt u het gedaan.

Ik smeed u allen, bij de liefde van Christus en bij de liefde tot uw ziel en bij de beloften en de bedreigingen van het Boek Gods: *kom en stemt er in mee Christus te trouwen, en wees een van het getal dergenen die Hem tot hun Man gekozen hebben*.

Ik, ...Davids vrouw worden? Zei Abigaël, "zie uwe dienstmaagd zij tot een dienares om de voeten der knechten mijns heren te wassen." Waagt het zo te komen, met koorden om uw halzen. Maar pas op voor die bescheidenheid en nederigheid,

die u van Christus afdrijft. In Romeinen 10 wordt het geloven voorgesteld onder het begrip van *nederigheid*, want er staat geschreven, *dat zij zich aan het geloof onderwierpen*.

Nu, ik zal enkele dingen aanwijzen, die de liefde tot Christus belemmeren.

1. Buitensporige liefde tot de dingen van de wereld. Er zijn vijf afgoden, die wij Gode niet willen opofferen.

- Gemakzucht en toegevendheid.
- Hoogmoed en inbeelding.
- Ongeloof en moedeloosheid, die door velen uitermate gekoesterd worden.
- Die grote afgod, *de wereld*. O, wat is dat licht weinig te zien, waarvan in Openbaring 12:1 geschreven staat! Daar wordt de Kerk beschreven als bestuurd door de leer der twaalf Apostelen en bekleed met de zon, hebbende de maan, de veranderlijke wereld, onder haar voeten.
- Godsdienstige afgoden, namelijk die afgoden, die door de waarheid bemind mogen worden, maar waarvan de onmatige liefde God vertoornt. Ik noem dat: godsdienstige afgoden.

2. Een tweede belemmering is: het rusten op hetgeen de Christenen hebben verkregen. (Fil. 3:10, 11, 12) Een Christen behoort een heilige verloochening te beoefenen ten opzichte van hetgeen hij reeds verkregen heeft en meer het oog te vestigen op hetgeen voor hem ligt, dan op hetgeen achter is. Ik ben van gedachte, dat een Christen meer zijn oog gericht behoort te houden op het doelwit dan op een rustpunt. O, wee die Christen, die gaat zitten terwijl hij nog onderweg is; en zegt: *hier is mijn rust*.

3. Een derde belemmering is, gemis van teerheid. Ik houd het er voor, dat gemis van vlijt een bewijs is dat ook de teerheid geweken is.

4. Een vierde belemmering is: ontmoediging en ongelooft. De discipelen waren in de hof van Gethsémané inslaap gevallen van droefheid, dat wil zeggen, wegens ontmoediging en benauwdheid. Ongelooft is hoogst zwanger van tweelingen, namelijk luiheid en afval. Ik denk, dat een mens onder het ongelooft meer een onbewuste afval onderworpen is, dan onder hardheid, maar als onze ogen opengaan zullen wij zien hoever het ons van God afvoert.

5. Een vijfde beletsel is: zelftoegevendheid en luiheid. "Om de winter zal de luiaard niet ploegen." (Spr. 20:4) Vervloekt is dat medelijden dat de vlijt verhindert.

6. Een zesde beletsel is, die veel veronderstelde zwarigheden. "Er is een leeuw op de weg ik mocht op het midden der straten gedood worden." (Engelse vert. Spr. 22:13) Dit is echter zeer onwaarschijnlijk, want het is de gewoonte van de leeuw niet op de weg te zijn. Er zijn weinig beletselen, die wij ons niet inbeelden. Ik

denk, dat onze harten veranderingen bedenken, als de duivel het niet doet. Daarom zeg ik, o luiaard, u zult gedood worden! Ik geloof, helaas, dat de godsdienst van de luiaard in deze tijd dominant is. Er zijn mensen die veel overtuigingen hebben, enkele voornemens en sommige flauwe begeerten en meer is er niet.

7. Een zevende belemmering is het gemis van genademiddelen en van plaatsen van bijeenkomst.

Wij zullen u nu nog enige voordelen opsommen, die door vlijt te bekomen zijn.

1. Het zou de plichten zeer licht maken. Wij maken dat het gebed ons een last is; en waarom? Omdat wij er zo weinig gebruik van maken.
2. Het zal u een goed kenmerk voor de hemel geven. O, de overtuigingen van luiheid zullen zwaar zijn. Maar Paulus, die zo vlijtig was, ondertekent een testament "Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal." (2 Tim. 4:8) Het is geen wonder, dat de Christenen van deze tijd, zo onder een wolk, zo duister sterven, want wij zijn zo lui.
3. Vlijt is het beste middel voor een Christen om te groeien, om toe te nemen. O, indien wij maar vlijtig waren, wij zouden het vette des lands eten. Onze luiheid is voor ons wat Gideons efod voor hem was: een valstrik. Het is een zwaard, dat de zenuwen onzer pogingen afsnijdt.
4. Vlijt is de beste weg, om de verzekering van onze vrede met God vast te maken. "Daarom broeders, benaerstigt u te meer, om uw roeping en verkiezing vast te maken." (2 Petr. 1:10)
5. De vlijtige Christen zal veel dierbare genietingen van God ontvangen. Weet u wie op de knieën getroeteld wordt en het beste deel van het land krijgt? Het is de vlijtige Christen. "Hebt gij een man gezien, die vaardig (of vlijtig) in zijn werk is? Hij zal voor het aangezicht der koningen gesteld worden; voor het aangezicht der ongeachte lieden zal hij niet gesteld worden." (Spr. 22:29)
6. Hij is een mens, die veel liefelijke antwoorden op zijn gebed ontvangt. Weet u wat de reden is, dat wij zo dikwijls bidden tot een afwezige, zich bedekt houdende, zwijgende Christus? Het is omdat wij niet vlijtig zijn. O, dierbaar zijn de antwoorden der tong, die een Christen ontvangt als hij zijn hart gedurig bereidt.
7. Het is de vlijtige Christen, die met de meeste vrede in zijn consciëntie zijn weg door de wereld gaat.
8. Hij is het, die in de vroege morgen opstaat om over de Heere te mediteren.

Nu, ik ben heden hier gekomen, om uw laatste woord te horen of u Christus wilt nemen. Ik hoop, dat u er in toestemt Hem te trouwen. Nu, wat is uw antwoord? Hebt u er zin in, jongens en meisjes? Oude mannen en vrouwen, stemt u er in toe? O, zal dit huwelijksverdrag naar de hemel worden

teruggezonden? O, laat het niet zo zijn! Ik dring vanwege de volgende vijf redenen bij u aan, dat u Christus trouwt.

1. Indien al de heiligen in de hemel u raad zouden geven, zij zouden zeggen, dat het goed is met Christus getrouwd te zijn. "Het is beter te trouwen dan te branden." Het is beter met Christus te trouwen, dan te branden van begeerte naar de wereld.
2. Christus dringt er krachtig op aan bij allen die binnen de deuren van dit huis zijn. Hij valt voor u op de knieën, en bidt u Hem te trouwen. Zouden wij het dan weigeren? Moet Hij onze harten dan steelswijze nemen? O, omhels Hem toch, omdat Hij er zo krachtig op aandringt!
3. Bovendien, ik ben er zeker van, dat wij niet verre van ons eeuwig huis zijn. Daarom bind ik dit op uw consciënties: hoe moet u uzelf verantwoorden, dat u de vraag: o, zondaren, wilt u Mij niet kiezen? niet hebt ingewilligd? Wij zullen Christus eens allen zien op de dag als Hij het vonnis van Zijn toorn zal uitspreken. Denkt er dan om, en laat de verschrikking Gods u overreden.
4. Wilt toch de vriendelijkheid van de Koning overwegen, opdat Die uw hart lokke. O, wat een lieflijke zaak zal dat zijn, wanneer hij tot u zal zeggen: *welkom, o zondaar*. Kom, denkt hierover na. En hij die op zijn Meester wacht, zal Hem vinden.
5. Tenslotte, overweeg, dat er een dag aanstaande is, wanneer er geen andere woorden in de hemel en op aarde zullen gehoord worden, dan 'ga!' en 'kom!'. Zal dat geen heerlijke dag zijn, wanneer allen zullen roepen 'kom!?' Christus, de Geest en de Bruid, en hemel en aarde zullen roepen: 'kom!' Er zal geen ander woord gewisseld worden tussen Christus en de Bruid als: *kom! Kom!* O die voortreffelijke nodiging: *Sta op, Mijn Vriendin, Mijn Schone, Mijn Bruid, Mijn Duive, en kom!* (Hoogl. 2:10) Dan zullen wij zitten op de troon bij onze Liefste, en wij zullen zingen als Mozes. Daar zal Jeremia niet meer uitroepen: "O mijn ingewand, mijn ingewand! Ik heb barenswee, o wanden mijns harten! Mijn hart maakt getier in mij, ik kan niet zwijgen."

Maar o, wat zal dat integendeel een dag zijn, wanneer er gesproken zal worden: "*Ga weg van Mij, Ik heb u nooit gekend!*" Wat een smartelijke zaak zal dat zijn!

Komaan, laat ons Hem dan omhelzen, en onze toestemming aan Zijn aanbod geven om Hem te omhelzen. Dan zal de dag aanbreken, waarin wij beginnen Hem zonder ophouden te zingen, eeuwig en altoos.

Hem zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.

DERDE PREEK

EERSTE PREEK OVER DE GEESTELIJKE VERGENOEGING

"Ik heb geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben." Filippenzen 4:11

Het was Adams afwijken van het Goddelijke geheim - hetgeen in de Christelijke godsdienst genoemd wordt: *vergenoegd te zijn in alles* - dat hem deed neerstorten van die hoge top van eer en waardoor hij de oorspronkelijke heerlijkheid waarmee hij bekleed was, verloor. Niet tevreden zijnde met die kostelijke en voortreffelijke plaats waarin God hem gezet had, maar begerende nog hoger en heerlijker plaats in te nemen, faalde hij ten zeerste in het verkrijgen van zijn doel.

Zodanig is nog die Atheense en jammerlijke gemoedsgesteldheid die de mensen beheerst, dat zij zich niet gelukkig voelen in hetgeen zij zijn, maar zich inbeelden, dat er geen groot geluk gelegen is dan in hetgeen zij *niet* zijn. Daarom begeert men altijd het lot van anderen en is men misnoegd over eigen staat en toestand. De genegenheden van de mensen kunnen daardoor, zolang zij in deze beweeglijke dingen leven, nooit verzadigd worden, of in rust zijn. Dit merkte Salomo, de meester in de ervaring op in Spreuken 27:20: "De hel en het verderf worden niet verzadigd, alzo worden de ogen des mensen niet verzadigd." En in Prediker 1:8: "Het oog wordt niet verzadigd met zien, en het oor wordt niet vervuld van horen." Wij mogen er wel bijvoegen, dat *het hart* niet verzadigd wordt met genieten. Het is zeker een gevolg van de bedrieglijkheid van onze geest en van die onzichtbare wortel van hoogmoed, dat elke stand van het leven en elk levenslot onderworpen is aan ontevredenheid en zatheid. Gewone mensen benijden grootheid van vorsten, en vorsten benijden de stille rust van gewone burgers, hoewel zij niet willen verminderen of tot die staat afdalen, waarvoor zij dikwijls bang zijn dat ze noodgedwongen daartoe zullen geraken.

Geloof mij, wanneer een Christen zich ernstig nederzet, om te beschouwen en te overzien met wat een oneindig aantal hopen, vrezen en begeerten de geest van een mens vervuld, en als hij overweegt dat op het aangenaamste lot dat hem op aarde ten deel valt, "ijdelheid en kwelling des geestes" gegraveerd is, dan kan hij er toe gebracht worden uit de vensters van zijn gevangenis te kijken naar die gezegende dag waarin Christus zal komen. Dan verlangt hij dat Christus zal komen gelijk een ree, of een welp der herten, op de bergen van Bether, uitzierende om verheven te worden tot het kostelijk en voortreffelijk leven, waar nooit walging, noch verlangen meer zijn zal.

Abel is van het gehele huis en geslacht van Adam het eerst in de hemel gekomen en hij heeft er nu bijna zesduizend jaar gewoond, nochtans is er in hem niet de minste neiging of beweging om van staat te veranderen of te verwisselen.

Er is in de hemel geen zatheid noch begeerte om van daar te verhuizen. Geloof mij, het Goddelijke geheim, *vergenoegd te zijn met elk lot en elke stand waarin men geplaatst is*, wordt niet zo gemakkelijk verkregen. O, wat een ontevreden klachten rijzen op in de ongedode wil van de mens tegen de beschikkingen Gods en Zijn bestuur over ons lot en staat! Daarin ontdekt zich de godloochening van onze harten. De mens schrijft God als het ware voor, hoe en op welke wijze Hij de wereld moet besturen en regeren. Ik denk, dat de Christenen evengoed aan de mode van verval en van hoogmoed meedoen dan ieder ander.

Het was een mooi gezegde van een zeker iemand, tot aanprijzing van zichzelf te overwinnen: *Tunck omnia regna tenebis, cum poteris rexisse tui*. "Gij zult alle koninkrijken bezitten, wanneer u koning en heerser over uzelf zult geworden zijn." Dit is zeker, dat iemand, die maar eerst aan deze hartstocht van ontevredenheid is gestorven, kan midden in alle omwentelingen en veranderingen die hier beneden zijn, op de bergen van Ararat wonen. Zo'n Christen kan de omkering van koninkrijken en republieken beschouwen en elk lot dat hem overkomt, geduldig dragen en zijn ziel in lijdzaamheid bezitten. De mensen kunnen toch weten, dat de hele omtrek van de aarde maar een stip in het heelal is; en dat tijd die geweest is of nog zijn zal, maar een ogenblik is, vergeleken bij de eeuwigheid. Wat moet de mens dan een klein deeltje van dat ogenblik zijn? Waarom zou een mens dan angstig klagen, om *een deeltje van een ogenblik* door te brengen met het dragen van de meest beangstigende en droevige dingen, die hem kunnen overkomen? Christus spreekt met Goddelijk gezag: "Kan een mens met bezorgd te zijn één el tot zijn lengte toedoen?" Wat voordeel heeft een mens dan van zijn ontevredenheid en verdriet, dan dat hij zich alleen maar ellendiger maakt? Wij mogen van *hemelsgezindheid en van vergenoeging* zeggen, dat zij als de tweelingen van Hypocrates zijn, die samen leefden en stierven. Zij zijn twee lieflijke metgezellen, die altijd samengaan en niet gescheiden kunnen worden.

Maar wij zullen wat dieper op onze tekst ingaan. Paulus voorkomt daarin dat de Filippenzen een verkeerde uitleg zouden geven aan zijn blijdschap, die hij in het vorige vers uitdrukt. Alsof hij iemand was die grote dingen voor zich begeerde, of die verlangde groot in de wereld te zijn. "Nee," zegt hij "ik zeg dit niet wegens gebrek; ik heb dat wel gehad, maar nu niet, want ik heb geleerd vergenoegd te zijn, in hetgeen ik ben." Er is geen lot, dat ik niet geduldig kan verduren en waaronder ik mij niet met onderwerping en goedkeuring kan gedragen. Hij bewijst dit in vers 12, waar hij zegt: "Ik weet vernederd te worden. Ik ben in deze verheven kunst onderwezen matig te leven in gebrek, maar ik weet ook overvloed te hebben. Ik ben niet iemand die opgeblazen is door een voorspoedig lot in de wereld." En opdat Paulus niet zou schijnen te roemen boven hetgeen hem betaamt, of zich bovenmate te verheffen, voegt hij er lieflijk die nederige verklaring aan toe: "*Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft.*" Het is alsof hij wil zeggen: "Versta mij niet verkeerd en vorm geen hoger

gedachten van mij, dan u behoort te doen, want ik ben maar een arm, zondig mens, die niets uit mijzelf kan doen. Maar beschouw mij als gedreven door een Goddelijke en allerhoogste hand. Ik kan triomferen over het meest rampspoedig en ongelukkig lot, dat mij ten deel kan vallen."

Deze woorden van onze tekst zijn in het Grieks zeer betekenisvol en nadrukkelijk. Het woord, dat hier *"vergenoegd"* is vertaald, betekent *"geheel voldaan."* De woorden zouden dan lieflijk zó gelezen kunnen worden: *"Ik heb geleerd geheel voldaan te zijn in hetgeen ik ben."* Een mooie toelichting van dat woord hebben wij in Spreuken 14:14 "Die afkerig van hart is, zal van zijn wegen verzadigd worden, maar een goed man, van zichzelf." Er is, in zekere zin, een fontein van eeuwige troost in een Christen, die hem in staat stelt elk benauwend lot te verdragen. De woorden: *"Ik heb geleerd"*, geven ongetwijfeld de moeilijkheid te kennen, om dit geheim van heilige vergenoeging te bereiken. Zij wijzen er ook op, dat Paulus eerst onkundig was van dit heilig en verheven levensdoel. Hij bedoelt ermee: "Ik was eens even lomp in de kennis hiervan als een ander, maar nu ben ik door het verstand en de wijsheid Gods perfect in de kennis van deze dingen. En die woorden: *"in hetgeen ik ben,"* verkondigen ons ten duidelijkste de hoge trap in de praktijk der Godzaligheid, die Paulus bereikt had; niets dat hem overkwam was verkeerd.

Ik wil alleen dit in het voorbijgaan zeggen, dat een opeenvolging van verdrukkingen een van de voornaamste aanleidingen is tot onverenigdheid, die men kan bedenken. Wanneer een Christen een kruis wordt opgelegd zal hij het in het begin misschien verwelkomen en omhelzen, maar als het lang op hem blijft, zal hij gaan uitroepen: *"Hebt u mij gevonden, o mijn vijand?"* Dan begint hij de goedheid des Heeren in twijfel te trekken en te klagen, dat ze in eeuwigheid ophoudt en dat Hij Zijn barmhartigheden door toorn heeft toegesloten. Wij mogen echter zeggen, dat een Christen als hij door het dal der schaduw des doods zal gaan, liefelijk overreed zal worden van zijn verkeerde conclusie, wanneer hij gedrongen wordt dit motto op de deur van zijn eeuwige rust te graveren: *"Hij heeft alle dingen wel gedaan."* Welke gedachten zult u dan hebben van die opwellingen en tegenwerkingen waarmee u hier zo behept was? Wij kunnen ons indenken, - en niet zonder reden, - dat een groot deel van de eeuwigheid met ondervraging zal worden doorgebracht. Christus zal ons ondervragen of het ons, terwijl wij hier beneden waren, iets heeft ontbroken en wij zullen gedrongen worden te antwoorden: "niets, Heere, zelfs niet wanneer U ons uitzond zonder male, of geld, of schoenen, of wat ook.". Alles wat ons ten deel viel, zullen wij dan van harte, volkomen en alleen toeschrijven aan de oneindige wijsheid Gods in het besturen van ons lot.

- In het spreken over deze heilige eigenschap en deze plicht van geestelijke vergenoeging, - welke plicht naar mijn mening in deze dagen een eerste vereiste is, -zullen wij er niet lang bij stilstaan, om te verklaren wat deze

genade van vergenoeging is. Naar mijn gedachte bevat zij in zich een lieflijke en bedaarde gemoedsgesteldheid onder elk benauwend lot, dat ons hier ten deel valt. Tot toelichting kan dienen wat wij lezen in Leviticus 10:3, waar van Aäron geschreven staat, toen zijn zonen stierven: "Doch Aäron zweeg stil." Ook de woorden uit Psalm 62:6, "Doch gij, mijn ziel, zwijg Gode." Alsof de Psalmist wil zeggen: klaag niet, verontrust u niet wegens iets, dat Hij over u doet komen. Deze genade en plicht van vergenoeging sluit ook een heilig welbehagen en een liefelijke gemoedsrust en kalmte in onder elke beproeving, zoals die woorden in Jacobus 1:2 dat toelichten: "Acht het voor grote vreugde, mijn broeders, wanneer gij in velerlei verzoeken valt." Dit lezen wij ook in Romeinen 5:3: "Wij roemen ook in de verdrukkingen."

- Wij zullen ons ook niet lang ophouden met te bewijzen, dat het de plicht van een Christen is vergenoegd te zijn met elke stand waarin God hem plaatst. Dit wordt duidelijk geleerd in 1 Timotheüs 6:8: "Maar als wij voedsel en deksel hebben, wij zullen daarmee vergenoegd zijn." En in Hebrëen 13:5: "Zijt vergenoegd met het tegenwoordige." (Zo ook in Jacobus 4:7 en Luk. 3:14) Wij mogen zeggen, dat, indien een Christen de wereld alleen maar tot *zijn knecht* maakte, een weinig ervan hem al zou vergenoegen. Maar indien hij de wereld *zijn meester* laat zijn en hem de heerschappij over zijn genegenheden in handen stelt, zullen zijn begeerten oneindig en nooit te verzadigen zijn.
- Wij zullen ons niet lang bezig houden met onze stem te verheffen tegen die overdreven verslaafdheid van mensen aan de kortstondige en voorbijgaande ijdelheden van de wereld. Wij weten dat de mensen de volgende drie dingen het meest begeren, namelijk: *genot, rijkdom en eer*. Maar deze zijn zeker te gering voor een onsterfelijke ziel om er zijn begeerten op te vestigen. Wilt u, die op de onzekerheid van rijkdom vertrouwt het oordeel van Salomo horen over rijkdom? Hij stelt dat liefelijk voor in Spreuken 23:5, "Zult gij uw ogen laten vliegen op hetgeen niets is?" Rijkdom heeft in zekere zin geen wezen; "want het zal zich gewisselijk vleugelen maken", en wegvliegen. Salomo spreekt er ook van in Prediker 5:10, indien de rijkdom vermeerderd, wat nuttigheid hebben dan de bezitters daarvan, dan het gezicht van hun ogen? Al wat de bezitters van rijkdom hebben is, dat zij het kunnen zien, hetgeen een voorbijganger, al is hij er geen eigenaar van evengoed kan hebben. Daarom zegt die man, die zich verontschuldigde dat hij niet tot Christus kwam: "Ik heb een akker gekocht, en het is nodig, dat ik uitga en hem bezie." Al zijn genot lag in dat ene armoedige ding: "*het bezien*." En wat eer en roem betreft, die meer nagejaagd worden door ontwikkelde mensen, die niet zo aan aardse goederen verknocht zijn, hen wil ik alleen dit doen weten: "Immers zijn de gemene lieden ijdelheid, de grote lieden zijn leugen." (Ps. 62:10) Of met andere woorden: de voortreffelijkheid welke iemand met een hoge staat in de wereld boven een arme heeft, bestaat hierin, dat het ene *een ijdelheid* is en het andere *een ijdelheid der leugenen*. Dat betekent dat er niets

wezenlijks ligt in hetgeen men najaagt. Zo wordt van Agrippa in Handelingen 25:23 gezegd, *dat hij met grote pracht inging in het rechthuis*. *Grote pracht* kan vertaald worden, dat hij inkwam met *grote fantasie*, met een groot vertoon en verbeelding, zonder iets wezenlijks. En wat die genoegens van de wereld betreft, waarop de Epicuristen zo verzot zijn, hebben wij slechts te letten op het oordeel, dat Salomo over deze dingen uitspreekt: "Ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid en kwelling des geestes. En wat zou de mens doen, die na de koning komen zal?" (Pred. 2:12, Engelse vert.) Indien koning Salomo hierin geen meerder waarde kon vinden, zal ongetwijfeld niemand die na hem komt iets méér kunnen vinden.

- I. *Wij zullen eerst spreken over wat de oorzaken en beginsels zijn, waaruit iemands ontevredenheid voortvloeit onder een kommervol of droevig lot, dat hem ten deel valt.*
- II. *Wij zullen enkele beweegreden voorstellen, die een Christen, wie hij ook zij, kan weerhouden van onvergenoegd te zijn met het lot, dat hem ten deel valt.*

I.
 (1) *Naar onze mening is één van de oorzaken deze, dat een Christen zich niet veel bezighoudt met zelfonderzoek, overeenkomstig Ps. 4:5, "Spreekt in ulieder hart (Engelse vert. "onderzoekt uzelf") op uw leger en zijt stil."* Daarmee wordt te kennen gegeven, dat de kortste weg tot onderwerping en vergenoeging onder ieder lot is, dat men zichzelf gedurig onderzoekt. Het is zeker, dat zelfkennis veel invloed uitoefent op tevredenheid onder alles wat ons overkomt, omdat wij dan nauwkeurig acht geven op onze gebreken en verkeerdheden. In plaats van te klagen worden wij dan gedrongen uit te roepen: "Wat klaagt dan een levend mens? Een ieder klage vanwege zijn zonden." Iemand die zichzelf veel onderzoekt, kan zowel het doel als het voordeel van de roede nagaan, waardoor hij ingewonnen wordt de roede in zijn jeugd met lijdzaamheid te dragen, en neer te zitten om de onnaspeurlijke wijsheid Gods te aanbidden in Zijn wegen met hem. Die uitspraak in Spreuken 19:3 wordt dikwijls aan ons bewaarheid: "De dwaasheid des mensen zal zijn weg verkeren" en als hij er om gekastijd wordt, "zal zich zijn hart tegen den Heere vergrammen." O, als een Christen maar dichter bij huis bleef zou hij zich verwonderen, dat hij nog een plaats in de wereld mag beslaan, en dat de rechterhand des Heeren hem nog niet heeft afgesneden. O, looft Hem eeuwig, dat u niet werd weggezonden, om met eeuwige banden onder de duisternis bewaard te worden!

(2) *Een andere oorzaak van ontevredenheid met ons lot is het gemis van waardige voorbereiding, om elke beproeving die ons ten deel kan vallen tegemoet te zien, voordat het komt.* Een Christen behoort naar mijn gedachte voorbereid te zijn om elk kruis te dragen, dat Christus hem oplegt. Aan zo'n voorbereiding zijn twee voordelen verbonden:

1. Dat hij, wanneer hij in zijn goederen, of in andere bezittingen, gekastijd wordt, een danklied kan zingen, dat hem niet iets ergers overkomt. Iemand, die zó voorbereid is kan niets overkomen, of hij zal er Gode een danklied over toezingen.
2. Dit voordeel is er aan verbonden, dat het vooruitzien van het kruis en het besluit, om elk kruis te aanvaarden, een Christen zeer bekwaam maakt om het op te nemen. Ik geloof, dat de woorden van Job: "Ik vreesde een vreze, en zij is mij aangekomen", (Job 3:25) licht verspreiden over zijn lijdzaamheid. De verdrukking verrast ons dikwijls en dat doet ons bezwijken in de tegenspoed. Daaruit blijkt dat onze kracht maar klein is.

(3) *Onze ontevredenheid wordt ook dikwijls veroorzaakt doordat wij zo weinig hemelsgezind zijn als de roede ons treft.* O, wanneer een Christen meer op de berg Pisga verkeerde, om het Beloofde Land te aanschouwen, hij zou met lijdzaamheid zijn kruis dragen. Dit blijkt duidelijk uit 2 Korinthe 4:16, vergeleken met vers 18, waar Paulus als reden van zijn moed en standvastigheid onder de roede, noemt, dat hij zijn oog gevestigd had op de eeuwige dingen. Hebt u nooit leren kennen wat het is, dat de gedachten over uw tegenwoordige ellende wegzonken in die aangename diepte der eeuwigheid? Dat u zoveel in de hemel mocht zien, als genoeg om u oneindig te vertroosten en al uw verliezen te vergoeden? Ik moet toestemmen, dat het principe van de Stoïcijnen, die de mensen ongevoeligheid en onaandoenlijkheid aanprezen, zodat zij onder geen enkel gemis bedroefd moeten zijn, noch blij over het geluk van het een of ander, in zekere zin goed is. Daarom spraken zij in zekere opzicht verstandig, als zij zeiden, dat een mens geen kwaad noch goed *overkwam*, dan alleen zijn goede en kwade gesteldheid. Als het hart maar in een goede en geestelijke gestalte was, wat zou dan de een of andere droevige of smartelijke bezoeking hen kunnen doen?

(4) *De onvergenoegdheid wordt ook opgewekt, doordat men God niet aanmerkt als de Eerste Oorzaak van die droevige ellenden die ons overkomen.* Wanneer wij dit maar geloofden, dan zouden wij onszelf schamen zo te disputeren en te twisten. Dat blijkt uit die woorden van Eli: "Hij is de Heere, Hij doe wat goed is in Zijn ogen." (1 Sam. 3:18) En uit Psalm 39:10: "Ik ben verstomd, ik zal mijn mond niet opendoen, want Gij hebt het gedaan." Ook uit hetgeen Hiskia zei: "Het woord des Heeren is goed." (Jes. 39:8) Het is wel zeker dat het morren en klagen getuigt van de lage godloochening, die in ons hart woont. Hoe durven wij twisten met Hem, Die de Almachtige is! Of zullen wij Hem rekenschap afeisen van Zijn handelingen, die de Allerhoogste en Volmaakte is! Zal men tot zo'n Prins zeggen: *Gij zijt goddeloos!* Zou u Hem veroordelen, Die allerrechtvaardigst is? Overdenk veel de soevereiniteit Gods, Die evenals op een vastgestelde hoogtijd, al uw verschrikkingen van rondom kan oproepen.

(5) *Nog een andere oorzaak is, dat wij niet ernstig nadenken over de kortheid van onze levenstijd.* Als een mens overdacht dat zijn verdrukkingen slechts één uur duurden, of tien dagen, dan zou hij zich lijdzaam aan de roede onderwerpen en zijn kruis geduldig dragen. Dit blijkt duidelijk uit 1 Korinthe 7:29, vergeleken met de volgende verzen, waar Paulus uit de kortheid van de tijd, de vermaning afleidt: "dat die wenen, zouden zijn als niet wenende." Het is alsof Paulus wil zeggen: laten zulke dingen u niet ontroeren, de tijd zal zo lang niet duren. Geloof mij, dat korte poosje tijd, dat ligt tussen de eeuwigheid vóór ons en de eeuwigheid achter ons, zal eens liefelijk verdwijnen en dan zal er niets dan eeuwigheid zijn.

(6) *Tenslotte, is ook dit een oorzaak van onze grote ontevredenheid onder de roede, dat wij zo onverloochend en zo opstandig zijn, omdat de hoogmoed nog zoveel heerschappij in ons voert.* Als wij op dit woord mogen zinspelen: "Door hovaardigheid maakt men niet dan gekijf", kunnen wij gerust zeggen, dat dit hier van toepassing is, dat het twisten met God over Zijn beschikkingen, alleen uit onze hovaardij voortkomt. Het komt in 't kort hierop neer, dat het onmogelijk is voor een Christen, die niet nederig is, vergenoegd te zijn. Hoogmoed is een van de grootste tegenstanders van de geestelijke vergenoeging onder de roede die ons wordt toegebracht. O, als een Christen maar vernederd was, hij zou in het stof zitten en de oneindige liefde en het geduld van God in stilheid aanbidden.

II

Wij zullen in de tweede plaats enkele beweegreden voorstellen, die een Christen, wie hij ook zij, kan weerhouden van onvergenoegd te zijn met het lot, dat hem ten deel valt.

1. De eerste is dit, dat de ontevredenheid *met* en het murmureren *tegen* de een of andere beproeving van God, veel droevige en ellendige dingen tot gezelschap heeft.

(1) Ik ben van mening dat het een van de redenen is, dat een Christen hierdoor *ongeschikt en onbekwaam wordt om de geestelijke plichten*, voornamelijk het gebed en de dankzegging, waar te nemen. Het is onmogelijk voor een Christen, die onvergenoegd is, te bidden of te danken. Dit wordt aangewezen in 1 Timotheüs 2:8, waar als een eigenschap van een recht gebed wordt vereist, dat het "zonder toorn", met geen klagen of twisten in zijn hart mag zijn. In betrekking tot het danken of loven is Psalm 57:8 duidelijk: "Mijn hart is bereid, o God, mijn hart is bereid." Hierin zien wij dat tot het danken een geestelijke en bedaarde gestalte vereist wordt. Dit is zeker, dat ontevredenheid het gebed verhindert. Er zijn drie aangename dingen in het bidden, die door ontevredenheid helemaal worden weggenomen, namelijk: *liefde, vurigheid en geloof*. Deze worden ongetwijfeld door ontevredenheid verminderd. Het is toch onmogelijk, dat een ontevreden Christen brandend van liefde kan zijn, want hij wordt zózeer door jaloersheid overheerst, dat hij geen liefde kan oefenen. Indien het

gebed niet voortvloeit uit het aangenaam beginsel van *liefde*, dan mist het een motief, wat niet gemist mag worden. Zo iemand kan ook geen *geloof* oefenen, omdat hij geen vertrouwen in Hem kan stellen, noch op Hem kan hopen. En wat de *vurigheid* betreft, zo iemand zit zó te staren op de toestand waarin hij verkeert, dat hij nergens vurig in kan zijn, dan alleen in de begeerte, dat zijn levenslot mag veranderd worden. Laat een Christen zich maar onderzoeken en hij zal zien, dat niets zijn gebed zo verijdelde, als ontevredenheid. Zo'n mens is, als het ware, verdwaasd en hij mist die bedaardheid welke onmisbaar is voor de omgang met God.

- (2) Ontevredenheid gaat ook samen met een *gehele onbekwaamheid om verzoeken te weerstaan*. Het is voor een Christen onmogelijk de begeerlijkheid te doden of tegen te staan terwijl hij onvergenoegd is. Er zijn twee kwaden, die een verbazend voordeel over zulken behalen. Zo iemand ligt onder de dominante begeerlijkheden: *onverschilligheid en hoogmoed*. Deze twee kwaden gaan hand aan hand, en alle andere begeerlijkheden slepen zij mee. Een Christen kan in één uur van ontevredenheid onder een kruis meer verliezen, dan hij in veel maanden, ja, in heel zijn leven aan deze zijde van de eeuwigheid kan te boven komen. Het is geen wonder, dat de verzoeken veel kracht op zo iemand oefenen, want hij houdt de wacht niet en zijn sterkte is vergaan. De verzoeken zeggen als het ware: "Zijn kracht is van hem geweken, laten wij ons klaarmaken en hem op de vlucht drijven."
- (3) Een andere slecht gezelschap van de ontevredenheid is, *gebrek aan teerheid en het verlies daarvan*. Het is zeker, dat niets teerheid zó wegneemt dan ontevredenheid. Zo iemand verkeert niet onder indrukken van de vreze of van de liefde van de Almachtige, hetwelk twee voorname beginsels zijn van een tedere geest. Laat de mensen zich maar onderzoeken en zij zullen gewaar worden, dat zij door hun benauwdheid en bitterheid van geest hun harten zo hard hebben gemaakt als een steen, en dat zij daardoor hun banden verzwaard hebben.
- (4) Tenslotte heeft ontevredenheid nog dit slecht gezelschap, *dat een Christen alle vorige weldaden, die hij ontvangen heeft gering acht*. Wanneer hem iets overkomt, dat in strijd is met zijn humeur, dan verliest alles wat hem vroeger geschonken werd, zijn waarde. Hiervan wordt iets gezien in de onlijdzaamheid van Jacob onder het verlies van Jozef, waardoor hij al zijn broers gering achtte. (Gen. 37:35) Zeer duidelijk zijn de woorden in Esther 5:13, die door de goddeloze Haman gesproken werden, maar ook op zo'n Christen van toepassing zijn. Omdat Mordechaï niet wilde buigen zei hij van alle andere ontvangen gunsten: "*Dit baat mij niet.*" Hij waardeerde de vorige weldaden niet, maar hij onderschatte alles omdat hij zijn zin niet kreeg, in hetgeen hij vurig begeerde. Het is zeker, dat niets de minachting

van de dierbaarste en uitnemendste dingen Gods tot zo'n hoogte opvoert dan ontevredenheid. Dit is een van de bedriegerijen en listen van de satan, dat de Christenen gemakkelijk en met minder overtuiging hun uitnemendste weldaden als bedrog kunnen aanmerken, en ze daarom gaan onderschatten en miskennen.

2. Een andere reden welke u kan bewegen om tegen de ontevredenheid te strijden is, *dat de vergenoeging een karaktertrek en kenmerk is, waardoor een Christen van een verworpene onderscheiden is.* Ik zou willen, dat die klagers ernstig dat droevig woord overdachten uit de brief van Judas het 15e vers, vergeleken met vers 16, waar hij, handelende over Christus' komst ten oordeel en wraakoefening, als eerste op de rol plaatst: "murmureerders, klagers over hun staat." Paulus schrijft in 1 Kor. 10:10: "En murmureert niet, gelijk ook sommige van hen gemurmureerd hebben, en werden vernield van den verderver." Het is geen wonder dat van murmureerders zo'n slecht getuigenis wordt gegeven. Niet alleen omdat het een zonde is welke onze godloochening het meest openbaart, maar ook omdat geen zonde duidelijker verklaart, dat men begeert onafhankelijk te zijn en zich niet aan God wil onderwerpen. Dit is de ellendige eerezucht van onze geest, dat wij niet van God willen afhangen, maar dat wij ons lot in eigen hand willen houden, om er zelf over te beschikken. O, wij weten niet wat het is, Christus 'dé stem te geven' in de beschikkingen die Hij over ons brengt. Wij zouden willen, dat wij samen met God konden beslissen. Wij willen Hem niet geheel ondergeschikt zijn, noch onszelf als onbeschreven papier in Zijn handen geven om het in te vullen zoals Hij het wil. Christus geeft ons dikwijls een vel schoon papier in handen zeggende: "*Wat wilt gij, dat Ik u doen zal?*" Nu, omdat wij te dom zijn om het in te vullen, is het 't beste, dat wij het Hem teruggeven met de bede, of Hij het wil invullen zoals het Hem goeddunkt.

3. Een andere reden om u te overreden af te staan van ontevredenheid is deze, *dat het een zonde is, welke de vervulling van beloften belemmert, terwijl het ook de geloofsoefening op de beloften verhindert.* Wij kunnen dat zien in Numeri 14:27, vergeleken met vers 8, waar hun die belofte, dat zij in het land Kanaän zouden ingaan, wordt ontzegd wegens hun murmuringen. Dat het de oefening des geloofs op de beloften verhindert, blijkt uit Psalm 106:24, waar geschreven staat: "Zij geloofden Zijn woord niet", met dit motief: "maar zij murmureerden." Het is geen wonder dat ontevreden klagen het geloof belemmert, want het is onmogelijk, dat zo'n klager in de almacht Gods gelooft, of in Zijn goedheid en liefde; die twee kostelijke pilaren zijn, waarop het geloof rust. Zij, die eenmaal met de Heere beginnen te twisten, stellen daardoor het geloof buiten werking. U moet weten, dat er een ontevredenheid in het *verstand* en een ontevredenheid in de *wil en genegenheden* is. Een Christen kan dikwijls de ontevredenheid in zijn verstand en rede te boven komen, terwijl hij die in zijn wil en genegenheden niet weg kan krijgen. De soevereiniteit Gods en de zondigheid van onze natuur zullen onze rede tot zwijgen brengen, maar het is alleen Gods onmiddellijke

hand, die de opstand van onze wil moet stillen. Een mens kan overtuigd zijn van de onredelijkheid van zijn opstand en toch gedwongen worden zijn wil geweld aan te doen om die tot zwijgen te brengen.

3. Laat ook dit u opwekken niet toe te geven aan ontevredenheid over uw lot, dat het voor een Christen een zeer onredelijk kwaad is onvergenoegd te zijn. Daarom zegt Christus: "Wie toch van u kan met bezorgd te zijn een el tot zijn lengte toedoen?" Het is treurig wanneer een mens zijn goed verliest, dat hij dan ook nog zijn lijdzaamheid verliest. Wat een arme 'wraak' is dit, om zich zó op zichzelf te wreken! De onredelijkheid van onverenigdheid onder de roede blijkt niet alleen hieruit, dat het een Christen verhindert Gods goedheid in de roede op te merken, - want het is onmogelijk, dat iemand die onvergenoegd is goedheid in de slagen ziet, - maar die onverenigdheid is ook de kortste weg om uw moeilijkheid te verlengen en u in de grootste ellende en slavernij te dompelen. Bovendien is ze een oorzaak van uw dienstbaarheid en vermeerdert ze uw zonden. O, dat is een aangenaam en voortreffelijk werk voor een Christen, zich te oefenen in lijdzaamheid onder alles wat over hem overkomt. Wanneer wij geen liefde in Zijn hand, noch in Zijn aangezicht kunnen lezen wegens Zijn fronselen en slagen, nochtans door het geloof het voorhangsel opzij schuiven en liefde in Zijn hart kunnen lezen en mogen zeggen: "Ik weet de gedachten Zijns harten, dat het gedachten des vredes en niet des kwaads zijn." Het is een vrucht van de ontevredenheid, dat wij zeggen "Zijn mond is gladder dan boter en Zijn woorden zijn zachter dan olie, maar Zijn hart is krijg." Wij beschuldigen Hem van tegenstrijdigheid tussen Zijn wegen en Zijn voornemen.

4. Overweeg tenslotte nog dit om u te weerhouden van ontevredenheid, *dat het onmogelijk is voordeel te trekken uit de roede zolang u onvergenoegd bent*. Al de tijd, die een Christen onder aanvallen van ontevredenheid verkeert verkwist hij veel van zijn tijd. Hij gebruikt die dan niet tot bevordering van het voorname doel van de roede, namelijk "de zonde weg te nemen." Maar hij is voortdurend bezig zich in groter slavernij en dienstbaarheid te wikkelen en zich onder de macht van zijn ongerechtigheid te brengen. O, laat u toch overreden meer heilig tevreden te zijn met uw lot en meer werkzaam te zijn in het beschouwen en aanmerken van de uitnemende hemelse dingen. Het is een opmerkelijk woord, dat Jacob tot Ezau sprak: "Ik heb alles." (Gen. 33:11) Ezau kon slechts zeggen: "Ik heb veel." Maar Jacob, hoewel hij minder had dan Ezau, bezat alles. Iemand, die Christus tot zijn Deel heeft, kan vrolijk zingen: "Al ben ik arm, 'k bezit toch alle dingen." Als niets hebbende en nochtans alles bezittende; als droevig zijnde, doch altijd blijde; als arm en nochtans rijk.

Het zal niet lang meer duren, dat die dag aanbreekt, wanneer Christus Zijn allerdierbaarste juwelen zal samenbrengen. (Engelse vert. Mal. 3:17) Dan zal het onderscheid weer duidelijk gezien worden tussen de rechtvaardige en de

goddeloze. Ziet Hem, Hij komt! O, twist en klaag niet. Een Christen moet geen twee hemels verwachten, het is genoeg als hij er één heeft. Wij kunnen niet naar de hemel reizen op een bed van rozen. Het is niet zo erg indien wij er in een vurige wagen van verdrukkingen en ellende, gedurende onze hele reis daarheen moeten gaan. Wanneer onze voet de dorpel van de deur onzer eeuwige rust zal overgaan, zullen alle boeien van onze handen en de ketenen van onze voeten vallen. Dan zullen wij onze hoofden kunnen opheffen met blijdschap en verheuging!

O, wanneer de hemel die u aanschouwt, zal worden toegerold als een boek, wanneer die twee grote voorhangsels, het zichtbare voorhangsel des hemels en het onzichtbare voorhangsel der ongerechtigheid, zullen scheuren van boven tot beneden, dan zullen wij zeer heldere en dierbare openbaringen krijgen van die edele *Plant van Naam*. Wanneer wij zullen neerzitten aan de Levensbron en mogen drinken, dan zullen wij onze armoe vergeten en onze ellende niet meer gedenken. *Laat de hoop veranderen in genieting en het geloof in bezit en laat de tijd liefelijk overgaan in de eeuwigheid. Amen.*

VIERDE PREEK

TWEEDE PREEK OVER DE GEESTELIJKE VERGENOEGING

"Ik heb geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben." Filippenzen 4:11

Het is een dikwijls voorkomende dwaling onder de Christenen, dat zij menen, dat de godsdienst bestaat in de plichten die naar hun opvatting de grootste en voornaamste zijn, zoals: *het geloof, de hoop en het gebed*, terwijl zij de plichten van lager orde, zoals *de vergenoeging, het sterven aan de wereld en liefdadigheid bewijzen aan de armen*, niet zo wezenlijk nodig achten voor een Christen. Ik geloof, dat indien iemand van u de apostel Jacobus had gehoord, toen hij over dat verheven onderwerp handelde, waarin de zuivere en onbevleete godsdienst bestaat, u ongetwijfeld van gedachte was geweest, dat hij met het een of ander zeer verheven en diep leerstuk zou tevoorschijn komen, waarin de zuivere godsdienst voor God en de Vader bestaat. Maar geloof mij, de godsdienst bestaat meer in praktijk, dan in beschouwing; meer in gehoorzaamheid, dan in verfijnde begrippen. Wat denkt u van zo'n omschrijving, als hij in Jacobus 1:27 geeft, *dat de zuivere en onbevleete godsdienst bestaat in een sterven aan de wereld en in de armen liefdadigheid te bewijzen*, die twee zo gering geachte plichten? Bovendien kan het meewerken om die geringe en geminachte plichten meer te waarderen en bij ons aan te bevelen, dat in de dag waarin Christus zal verschijnen om te oordelen de levenden en de doden, de aanneming van de heiligen geschat wordt op deze lage en verachte plicht *"Liefdadigheid aan de armen te bewijzen."* Dit zal de grond zijn van die eeuwige gelukzaligheid; waarin de goedkeuring door Jezus Christus ongetwijfeld een bevestiging is van de leer van Jacobus. Daar tegenover is de grond van de verwerping der goddelozen het verzuim van deze geringe plicht: *gij hebt de armen niet welgedaan en de wezen niet bezocht*. Geloof mij, dat in de oefening van deze geestelijke plichten een niet gering deel van de Godsdienst bestaat.

Paulus zegt: "de Godzaligheid is een groot gewin met vergenoeging." Een Christen geniet door het *geloof* God, door de *liefde* zijn naaste, en door *vergenoeging* zichzelf. Het is een zeer verborgen en moeilijke les voor een Christen, in alles wat over hem beschikt wordt, uit te roepen: *"Het is goed, dat ik hier ben, laat mij hier een tabernakel maken."* Gewoonlijk hebben wij sterke wensen zelf over ons lot te beschikken. Salomo maakt melding van drie dingen die niet verzadigd worden, ja vier zeggen niet, *het is genoeg*. Het graf, de gesloten baarmoeder, de aarde, die van water niet verzadigd wordt, en het vuur. Wij zouden aan die vier *de mens* als de vijfde kunnen toevoegen, dat het geen wonder is dat *de meeste mensen* onvoldaan zijn met hun levenslot, omdat zij onverzadigbaar zijnde in hun begeerten en daarom grote teleurstelling ondervinden. Zij, die overdreven en buitensporige begeerten koesteren, moeten

hoge verwachtingen hebben, maar ook grote teleurstellingen ondervinden. Het zou daarom voordelig zijn te proberen uw begeerten naar de dingen, die hier beneden zijn, te beteugelen en in te korten. Iemand drukte dat zeer goed uit, als hij zei, dat naar zijn mening 'de grootste rijkdom van een mens bestond in armoede aan begeerten en in vergenoeging met de weg waarin God hem geplaatst had.'

Er zijn drie dingen, die een Christen overkomen, waaronder het hem zeer moeilijk valt vergenoegd te worden.

1. *Het verlies van een dominante begeerlijkheid of afgod, voornamelijk indien die enigszins verfijnd is en bedekt onder de sluier en het masker van een deugd.* Wanneer bijvoorbeeld iemand de toejuicing van mensen zoekt, dan is er niets waaronder het hem zo moeilijk zal vallen vergenoegd te zijn dan met het verlies van de toejuicing. Onze harten zullen dan dikwijls zeggen: "Zij hebben mijn goden weggenomen, wat heb ik nu meer?" Dit is zeker, dat onze afgoden dikwijls bij ons wegsterven, voordat wij aan hen gestorven zijn. Dit is de reden dat onze levende begeerlijkheden zitten te weeklagen op de graven van onze begraven afgoden, heimelijk wensende dat zij mochten ontwaken en uit de dood opstaan.

Tot hen wil ik alleen zeggen: "Wee u, wanneer alle mensen wel van u spreken." Dit behoorde voldoende te zijn om de mensen te verhinderen hun dregod na te jagen. Maar niet minder dat woord: "Hoe kunt gij geloven, gij, die eer van elkander neemt?" (Joh. 5:44) Deze woorden wijzen ons erop dat de oefening van geloof en het najagen van dregoden niet met elkaar kunnen bestaan.

2. *Dit zal ook meewerken tot verlenging van verdrukking, dat een Christen, wanneer hem een kruis wordt opgelegd, het op het eerste gezicht zal begroeten en omhelzen, met te denken: "Dit is een krankheid, die ik wel dragen zal."* Maar als de draad van de verdrukking tot een grote lengte wordt uitgesponnen, begint hij onvergenoegd te worden en uit te roepen: "Hebt gij mij gevonden, o mijn vijand?" Wij zien dit duidelijk in Job, die bij de eerste ontmoeting van zijn kruis in een zeer hoge verdrukking zijn vernedering daaronder te kennen geeft: "*De Naam des Heeren zij geloofd.*" Maar toen hem maanden der ijdelheid ten erve geworden en nachten der moeite voorbereid waren, riep hij uit: "Mijn ziel kiest de verworping, de dood meer dan mijn beenderen."

Tot hen zeggen wij alleen: "Houd u dikwijls bezig met de overdenking van de dierbare en onmetelijke hoop; beklim de top van de berg Pisga en overzie vandaar, evenals Mozes het vergelegen land. En tracht het hemels besluit te verzegelen, dat de Heere alle dingen wèl maakt.

3. *Het is ook zeer moeilijk vergenoegd te zijn onder armoede en gebrek in de wereld.* Agur, die goed bekend was met zijn hart, en wist hoe ongeschikt hij was, om zo'n kruis te dragen, bidt: "Armoede geef mij niet, opdat ik verarmd zijnde niet

stele, en de naam mijns Gods aantaste." (Spr. 30:9) Dit is zeker, dat het moeilijker is in God te geloven voor ontvangen van aardse gunsten, dan voor onze eeuwige zaligheid en ons deel aan Christus. Naar mijn mening is de reden, waarom het voor een Christen moeilijker is in God te geloven voor het ontvangen van de gewone gunsten, dan van de voornaamste en onuitsprekelijke barmhartigheid - de zaligheid door Jezus Christus, - deze is, dat het geloof voor aardse zaken zich alleen moet gronden op de almacht en de trouwe Gods, los van alle andere steunsels en overwegingen, want het gevoel en de rede zijn in tegenspraak met deze geloofsoefening. Wanneer een Christen echter in God gelooft, om gerechtigheid en zaligheid, dan heeft hij gewoonlijk óf enig gevoel, óf iets van de geheiligde rede, waardoor zijn geloof geschraagd of ondersteund wordt. Een andere oorzaak is deze, dat het ene niet zo dikwijls voorkomt dan het andere. Maar geloof mij, dat het een Christen niet zo gemakkelijk valt op God te vertrouwen, wanneer hij tot zo'n lage staat in de wereld gebracht wordt, dat het begint te nijpen.

Tot hen, die klagen en mopperen in zo'n toestand, wil ik alleen dit zeggen: sla uw ogen op tot Hem, die de Erfgenaam van alle dingen is, van Wie geschreven staat: dat Hij niets had, waarop Hij Zijn hoofd kon neerleggen. Ziet ook op die heerlijke wolk van getuigen, die nu zijn ingegaan in het eeuwig bezit van het dierbaar en uitnemend leven. Hier moesten zij dolen in spelonken en in de holen der aarde, gekleed in schaapsvellen en in geitenvellen. U verkeert nu in de staat van uw minderjarigheid. Daarom, al bent u alleen rijk in *hoop en verwachting*, toch kunt u uitgeven, hoewel u nog niet rijk bent in *bezit*. Wij mogen dan ook zeggen, dat hij, die de Heere heeft, die Alles in allen is, zich dan ook over alles in alles verblijden moet.

- I. *Behalve de dingen waarover wij de vorige keer gesproken hebben, betreffende de hemelse eigenschap van vergenoeging, zullen wij nog iets zeggen van de moeilijkheid, om vergenoegd te zijn in elke toestand en onder elk lot dat een Christen ten deel valt.*
- II. *Wij zullen in de tweede plaats iets spreken, om u aan te zetten tot het najagen van deze hemelse eigenschap en tot de voordelen die een Christen geniet, die vergenoegd is onder elke beproeving.*

1. *De moeilijkheid hiervan wordt ten volle aangetoond in de woorden: "Ik heb geleerd."* Hiermee wordt te kennen gegeven, dat Paulus eens onkundig was van die geheimvolle les van geestelijke vergenoeging, maar dat hij was onderwezen door Hem, die de Vorst der leraars is, door Wie hij tot die kennis was gebracht. De moeilijkheid blijkt hieruit, dat een Christen veel bezig moet zijn in zelfonderzoek en zelfbeproeving, voordat hij tot vergenoegdheid kan komen. Dit wordt enigszins te kennen gegeven in Psalm 4:5, "Spreekt in ulieder hart (Engelse vert. *onderzoekt uzelf*) op uw leger", waaraan deze belofte is toegevoegd, "en gij zult stil zijn", of, "en wees stil." De invloed die het zelfonderzoek heeft op deze heilige eigenschap van vergenoeging, kan ten eerste blijken, dat een

Christen die nauw acht op zichzelf geeft gewoonlijk overreedt wordt, dat er een gepastheid in het kruis is voor zijn natuurlijke aard, zodat hij als het ware, oneindige wijsheid ziet uitblinken in zo'n lot en beschikking over hem te brengen. Daardoor wordt hij gedrongen de onnaspeurlijke rijkdommen der wijsheid Gods te aanbidden. Maar die invloed kan ook hierin gezien worden, dat hij zulke vlekken en smetten in zichzelf zal bespeuren, dat hij gedwongen wordt zich te verwonderen, dat hem niets ergers overkomt. Zo wordt hij ingewonnen God te verheerlijken in het vuur. Ik moet zeggen, dat het een wonder is, dat Christenen het niet elke dag bewonderen dat zij nog niet verteerd en door Gods rechterhand afgehouden zijn. O, dat u er toch eens ernstig werk van mocht maken uzelf te bestuderen! Die oude raad van een heiden: "*Ken uzelf*", is waard door alle Christenen beoefend te worden. Wij zwerven te veel om en zijn te weinig thuis. Men zegt, dat er beesten zijn, die ogen hebben waarmee zij alle kanten uit kunnen zien, maar die zichzelf niet kunnen zien. Nu, dat is ongetwijfeld het geval met het merendeel van het thans levend geslacht.

2. *De moeilijkheid welke er aan verbonden is, om tot deze plicht van vergenoeging te geraken, blijkt ook hieruit, dat een Christen, voordat hij daartoe kan komen, veel moet werkzaam zijn in die twee hoofdgenaden: geloof en liefde.* Zolang wij ons daar niet op toelagen, zal de vergenoeging slechts een laag en zwak standpunt bij ons innemen. Ongetwijfeld is niet alleen de geloofsoefening, waardoor wij ons deel aan Christus vaststellen en verzegelen dat Hij de onze is, ten zeerste nodig tot het bereiken van de vergenoeging, maar de noodzaak om door het geloof daartoe te geraken, kan ook hieruit worden aangetoond, dat het geloof een genade is, die de beste uitlegger is van de wegen Gods. Wij mogen tot lof van *de genade des geloofs* getuigen, dat het niet weet wat dat is: een slecht gerucht van God te brengen. Zolang wij met die drie slechte raads mannen, *het gevoel, de rede en het ongelooft*, raadplegen over de handelingen Gods, zal het gevolg van die raad zijn, dat wij dagelijks smart hebben in onze harten. Probeer veel liever gebruik te maken van die wijze raadsman, *het geloof*, dat soms - omdat het een intelligente genade is, - *het verstand* genoemd wordt, zoals in Kol. 2:2. "Tot alle rijkdom der volle verzekerdheid des verstands".

Dat het geloof invloed uitoefent op vergenoeging blijkt uit 2 Sam. 23:5, waar David op die grond, dat God een eeuwig verbond met hem gemaakt had, uitroept: ik ben niet bezorgd, hoewel mijn huis niet alzo is bij God; en al is het, dat andere dingen mij begeben. Het blijkt ook uit Psalm 142:5, 6. Toen hij geloofde dat God zijn Deel was, onderwierp hij zich geduldig, hoewel er geen ontvlieden voor hem was en niemand voor zijn ziel zorgde. Zo dringt hij in Psalm 37:1, vergeleken met vers 3, aan om op de Heere te vertrouwen, om zodoende ontevredenheid of klachten te voorkomen en weg te nemen.

Er is geen twijfel aan, dat ook *liefde* moet geoefend worden, zal een Christen tot deze heilige eigenschap van vergenoeging geraken. Er worden twee kostelijke eigenschappen van de liefde genoemd in 1 Kor. 13:4, 5: "De liefde is

lankmoedig", en "zij denkt geen kwaad", welke ongetwijfeld van grote invloed zijn op de vergenoeging. Wij geloven, dat de liefde soms de onlijdzaamste, en soms de lijdzaamste genade van een Christen is. De liefde kan in zekere zin, als zij het krachtigst is, smartelijker verdrukkingen verdragen dan het geloof. Het kan zijn, dat het geloof kwijnt en het opgeeft, wanneer de liefde nog blijft schragen en versterken. De liefde is bevreesd heimelijk dat droevig besluit te koesteren, dat Christus de onze niet is. De liefde weet niet van jalouse gedachten te voeden van Hem, die onze Liefste is. Zij denkt geen kwaad. Het is zeker dat de liefde, wanneer zij het krachtigst is, het allertederst is om iets te doen waardoor de beminde Persoon beledigd zou worden, of een slecht gerucht van Hem verspreid zou kunnen worden. Een Christen, aan de dierbare Christus verbonden zijnde, door de gouden en onzichtbare keten van Zijn schoonheid en alles overtreffende uitnemendheid, kan met lijdzaamheid het verlies dragen van alle dingen, behalve van Christus. De liefde is in niets onverzettelijk, behalve in de genieting van de Geliefde. De liefde draagt nergens leed over, dan over het verlies van Hem, Die geliefd wordt. Iemand die liefheeft beweegt zich in zo'n hoge sfeer en is zover verheven boven alle dingen die hier beneden zijn, dat hij, in zekere zin zijn ziel in lijdzaamheid bezit te midden van de omwentelingen en veranderingen hier beneden. De genade van liefde verenigt een Christen, in zekere mate, met Christus en doet hem in Christus als zijn aangewezen Huis wonen. Zo heeft hij niet veel op met de dingen die daar buiten zijn.

3. *Dat het moeilijk is, om tot deze geestelijke vergenoeging te komen, blijkt ook hieruit, dat een Christen de genade van verloochening aan alle voorbijgaande ijdelheden der wereld moet beoefenen.* Getuigen niet de opstand en de onverenigdheden van hart, dat de verloochening weinig onder ons beoefend wordt? Indien wij de wereld maar eenmaal waren afgestorven, dan zouden wij vergenoegd zijn onder elk lot. Dit blijkt uit Psalm 119:96, waar David zegt: "In alle volmaaktheid heb ik een einde gezien." Dit geeft te kennen, dat hij een duidelijke ontdekking had van de ijdelheid der wereld. Hij had die onder de ogen gezien. En het oog is een van de meest onfeilbare zintuigen. Vergelijkt dit met die opmerkelijke tekst, die de geest van vergenoeging die in hem was, duidelijk uitademt, in 2 Sam. 15:26, waar hij zegt: "Maar indien Hij also zal zeggen: "Ik heb geen lust tot u: zie hier ben ik, Hij doe mij, zoals het in Zijn ogen goed is." David geeft hier, als het ware, zijn kroon over, want hij had een einde gezien aan de volmaaktheid van die glinsterende en kortstondige ijdelheid. Het kan ook aangetoond worden uit de vergelijking van die beide teksten met Galaten 6:14, waar Paulus van zichzelf zegt: "de wereld is mij gekruisigd, en ik der wereld." Paulus en de wereld hadden in zekere mate een smarteloos afscheid van elkander genomen, evenals twee doden van elkaar scheiden. Ik denk zeker, dat een Christen, die ernstig nadenkt over de veranderlijkheid, onbestendigheid en kwelling van de dingen hier beneden, door het verlies van deze niet bijzonder zal ontroerd worden. De heidenen die hierover ook nadachten, hebben het zover gebracht in deze hemelse eigenschap van vergenoeging, want zij zeiden dat vrees en verlangen

twee onafscheidelijke vrienden waren van hen, die de meeste aardse vermaken hadden. Die er de grootste overvloed van hebben, worden gekweld met die twee hartstochten, *vrees en verlangen*; vrees van te verliezen wat zij bereikt hebben, en verlangen naar meer. Ik vind het opmerkenswaardig, wat van Sesostris, koning van Egypte vermeld wordt, die zó eerzuchtig was, dat hij zijn wagen door vier koningen wilde laten trekken. Eén van hen had voortdurend zijn oog gevestigd op de beweging van de wagenwielen, waarom de koning, toen hij dit bemerkte, vroeg, waarom hij dat deed? Het snedig antwoord was: *het brengt mij de beweeglijkheid en de veranderlijkheid van de dingen der wereld te binnen, want het hoogste deel van het wiel is zó weer het laagste, en het laagste is zó weer het hoogste.* Dit bewoog de trotse vorst af te zien van deze eerzuchtige gewoonte. Geloof mij, wanneer u wilt lezen, dat op alle dingen geschreven staat: "Ijdelheid en kwellung des geestes", zou gemakkelijker de vergenoeging tot uw deel krijgen.

4. *De moeilijkheid die eraan verbonden is, om het standpunt van vergenoeging te bereiken, blijkt ook hieruit, dat een Christen, voordat hij daartoe komt moet sterven aan die aangeboren en onze natuur zó eigen zijnde afgod: "hoogmoed."* De hoogmoed moet vernederd worden, voordat de vergenoeging kan verkregen worden. Ontevredenheid en hoogmoed hebben een verbond gemaakt en gezworen, dat zij in hun leven en dood niet zullen scheiden. Ze zijn aan elkaar verbonden door een keten van onveranderlijke vriendschap. Geloof mij, indien een Christen onvergenoegd is, zal ook trots zijn. En andersom, een Christen die hoogmoedig is, moet vanzelf ook onvergenoegd zijn. Niets is zozeer de moeder der vergenoeging, als nederigheid, die een Christen in stilheid aanzet tot het dragen van zijn juk, om neer te zitten en zijn mond in het stof te steken, omdat God het gedaan heeft. Een nederig Christen, iemand die een onderscheiden kennis heeft van zijn geringheid, weet eigenlijk niet wat dat is, te denken: "Waarom ben ik dus?" Zo iemand verkeert veel in bewondering en weinig in onvereniging; veel in loven en weinig in klagen.

5. *Tenslotte wijst ook dit op de moeilijkheid die verbonden is aan vergenoeging, als een Christen niet regelmatig hemelsgezind en in een geestelijke en hemelse gestalte verkeert.* Hiervan wordt iets aangewezen in Joh. 14: 1 en 2, waar Christus, Zijn discipelen een middel tot vergenoeging aanwijst in Zijn spreken over de hemel: "Uw hart worde niet ontroerd." In het huis Zijns Vaders zijn veel woningen en zij hebben daar deel aan. In Matth. 6:25 en 33 wordt er ook enigszins op gewezen, waar Hij hen aanraadt, tot voorkoming van bezorgdheid wat zij zouden eten, of drinken, of waarmede zij zich zouden kleden, "dat zij eerst het koninkrijk Gods zouden zoeken." Iemand die veel bezig is in de beschouwing van het eeuwige leven en wiens oog gevestigd is op die dierbare en eindeloze lieflijkheden welke aan Zijn rechterhand zijn, zal zeker een bedaarde en hemelse gestalte hebben. Zo iemand verdrinkt in zeker zin, de gedachten aan zijn tegenwoordige ellende in de dierbare diepte der eeuwigheid. Hij weet, dat één ogenblik genieting van de dierbare Christus, al de smarten welke zijn deel geweest zijn, volkomen zal vergoeden. Ik

weet niet welke gedachten in de Christenen zullen omgaan, wanneer hen dat boekdeel zal worden geopend van de weldaden des Heeren, die hen op aarde werden bewezen. Hoe zij vol bewondering zullen zijn, wanneer zij dat boek zullen inzien, dat van binnen en van buiten beschreven is met de bijzonderste bewijzen van Zijn liefde, die zij hebben ontvangen.

II.

Wij zullen in de tweede plaats iets spreken, om u aan te zetten tot het najagen van deze hemelse eigenschap en tot de voordelen die een Christen geniet, die vergenoegd is onder elke beproeving. Ik geloof, dat deze genade van vergenoeging een zo uitnemende genade is, dat zij een samenvatting is van deze vijf genaden: *geloof, nederigheid, lijdzaamheid, hoop en zelfverloochening.* De vergenoeging is in zekere mate de vrucht van al de genaden, zoals zij zich in deze ene uitwerken. Tenzij die krachtig werkzaam zijn, wordt de volkomen vergenoeging niet gemakkelijk verkregen. Het moet ongetwijfeld iets bijzonders zijn dat rechtstreeks afstamt van zulke hoge en voortreffelijke dingen, als die kostelijke genaden van Gods Geest zijn.

1. *Het eerste voordeel, dat een Christen geniet uit geestelijke vergenoeging onder zijn droevigst lot is dit, dat het hem verheft tot de innigste gemeenschap en omgang met God.* Iemand die vergenoegd is, ontvangt de liefelijkste openbaringen van de tegenwoordigheid Gods en van de gemeenschap met God onder zijn kruis. Het staat vast dat de vergenoeging, eenmaal verkregen zijnde, gewoonlijk samengaat met veel nabijheid en omgang met God. Hierop wordt enigszins gewezen in Hebr. 13:5, waar Paulus, als hij de leer van vergenoeging aandringt, zegt: "Want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten." Hoewel wij toestemmen dat het voornamelijk verstaan moet worden van Gods voorzienigheid, sluit het de openbaring van Zijn tegenwoordigheid niet uit. Zo ook in Jakobus 4:10, "Vernedert u voor den Heere", hetwelk hij aandringt uit deze plicht om vergenoegd te zijn: "en Hij zal u verhogen." Een vergenoegd Christen ontvangt ongetwijfeld dikwijls die nodiging: "Kom bij Mij van den Libanon af; zie van de top van Amána, van de top van Senir en van Hermon, van de woningen der leeuwinnen, van de bergen der luipaarden." (Hoogl. 4:8) Christus wil graag wonen bij iemand van een bedaarde en stille geest. De reden waarom een vergenoegd Christen onder zijn kruis veel van God geniet is, omdat hij veel in het gebed is. Het is onmogelijk, dat een onvergenoegd Christen met vrucht onder zijn kruis kan bidden, want hij mist die hemelse eigenschap die tot het gebed vereist wordt: "het opheffen van heilige handen zonder toorn." Als de ziel in een verwarde en ontevreden gestalte en zij verslagen is, kan ze niet spreken. Asaf ondervond dit nadeel van zijn ontevredenheid: "Ik was verslagen, en sprak niet." (Ps. 77:5) Wij geloven echter, dat een Christen, als hij niet kan spreken, goed doet Asaf in deze psalm na te volgen en met hem de zucht te slaken: "Ik ben zo verslagen, dat ik niet kan spreken" (Engelse vert.)

2. Een tweede voordeel, dat aan de geestelijke vergenoeging verbonden is, en welks gemis het nut van het kruis ten zeerste verhindert, is dat een onvergenoegd Christen geen voordeel uit zijn kruis kan trekken. Hiervan wordt iets aangewezen in Hebr. 12:11, waar geschreven staat, dat een Christen die onder zijn kruis geoefend wordt, - hetgeen ook de geestelijke vergenoeging insluit, - daaruit een vreedzame vrucht der gerechtigheid ten deel valt. Er zijn drie kostelijke voordelen die een Christen door zijn kruis kan genieten, die de ontevredenheid zeer tegenwerken, namelijk: *nederigheid, gebed en zelfverloochening*. Iemand, die onvergenoegd is, belemmert dat grote voordeel van het kruis: *de nederigheid*. Hij klaagt zózeer over Gods handelingen dat hij niet in stilheid zijn juk kan dragen. O, die vergenoeging heeft in haar boezem veel geestelijke nederigheid. Een Christen is, als hij vergenoegd is, ook met ootmoedigheid bekleed. Ontevredenheid is de moeder van de hoogmoed en voegt brandstof toe aan dat vuur. Ontevredenheid verhindert de zelfverloochening en de gelijkvormigheid met God, die het heerlijk doeleinde van het kruis zijn. Hij kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden. En de vrucht van al die dingen is, dat Hij onze zonden wegneemt. Een onvergenoegd Christen kan zich onmogelijk wijden aan zelfverloochening. Het is zeker, dat één uur onvergenoegdheid hem meer verlies kan aandoen aan deze kant van de eeuwigheid, dan hij in veel dagen zal kunnen terugwinnen. O, hoever kan ontevredenheid iemand wegvoeren! Het gebed, dat zo'n kostelijke vrucht van het kruis is, wordt er ook door weggenomen. "Als hun bang zal zijn, zullen zij Mij vroeg zoeken." "En zij hebben hun stil gebed uitgestort, als Uw tuchting over hen was." Maar iemand die in een ontevreden en onvergenoegde gestalte is, is onbekwaam om deze plicht van het gebed waar te nemen. Hij heeft zoveel over zijn kruis te disputeren, dat hij met God niet kan spreken. Het is een groot gebrek in de Christenen, dat zij meer bezig zijn met de nadelen van het kruis te overleggen, dan dat zij er de voordelen van overdenken. De meesten onder ons willen redenaars zijn als Cicero, om op welsprekende wijze hun rampen voor te dragen en die uit te meten. Evenals Job deed, die een zeer welsprekend redenaar bleek te zijn in de vermelding van zijn rampspoeden. Maar in het loven van God, dan kleeft onze tong aan ons gehemelte en wij zwijgen stil.

3. Een derde voordeel, dat een Christen geniet, die vergenoegd is, is dit, dat het veel verzoeken, waaraan hij in zijn onvergenoegdheid onderworpen is, verhoedt en verhindert. Ik weet niet, dat de Schrift één zonde noemt, die zulke kwade en ellendige gevolgen heeft teweeggebracht, als de zonde van ontevredenheid. Wat deed Achitófel naar een touw zoeken om zich op te hangen? Was dat niet zijn ontevredenheid? Onvergenoegdheid is de moeder van zeer droevige en wanhopige besluiten, want omdat wij ons niet kunnen onderwerpen aan ons kruis, zoeken wij ons ervan te bevrijden, door onszelf in te wikkelen en te begeven in een eindeloos en ondragelijk kruis. Daarom wensen wij, dat u in al uw verdrukkingen wilt zoeken naar vergenoeging. O, wat een godloochenende gedachten leven er in de boezem van iemand, die onvergenoegd is! Wij kunnen

het zien in Asaf, die onder zijn ontevredenheid uitriep: "Immers heb ik tevergeefs mijn hart gezuiverd, en mijn handen in onschuld gewassen." Er is niets, dat zozeer het ongeloof dat er een God bestaat en dat er een God is, zal veroorzaken dan deze ontevredenheid.

4. *Een vierde voordeel, dat aan de vergenoeging verbonden is, is dat het een kruis van de Christen zeer licht maakt.* Wilt u weten wat het voornaamste punt in de zwaarte van iemands kruis is? Het is ontevredenheid. Daardoor maken wij, dat onze keten zwaarder en ondraaglijker op onze nek drukt. Ijverden wij echter naar deze hemelse eigenschap van vergenoeging, het zou veel van de bitterheid van ons kruis wegnemen. Die tot deze vergenoeging gekomen is mag wel uitroepen: "De bitterheid des doods is geweken." Die kan over zijn kruis zegevieren en zingen: *o kruis, waar is uw prikkel? O verdrukking, waar is uw overwinning?* De ontevredenheid doet ons neerzitten en zeggen: "Mijn plaag is zwaar boven mijn zuchten." Is het u nooit te beurt gevallen, dat u, begiftigd met deze genade van vergenoeging, uw verdrukkingen met veel inwendige blijdschap en vrede in uw gemoed mocht dragen?

5. *Een vijfde voordeel aan dit vergenoegd zijn onder het kruis verbonden is, dat het de kortste weg is, om onder zijn kruis vandaan te komen.* Wilt u weten, wat de kortste weg is om de draad van uw verdrukking tot een grote lengte uit te spinnen? Doe alles om *onvergenoegd* te wezen. Maar wilt u weten, wat de geestelijke en kortste weg is, om de roede weggenomen te krijgen en dat God Zijn aangezicht niet meer afwendt? Ijvert dan naar vergenoeging. Wanneer u onder het kruis vergenoeging en nederigheid mag beoefenen, dan heeft het zijn doel bereikt en de boodschap gedaan waartoe het gezonden werd. Wij mogen van de zonde van ontevredenheid zeggen, dat het de onredelijkste en onzinnigste zonde is, want u kunt door uw ontevredenheid niets van uw rampen verminderen. Al het voordeel, dat u ervan hebt is, dat het uw banden sterker maakt, en dat uw boeien en ketenen u te zwaarder zullen drukken.

6. *Een zesde voordeel, dat de vergenoeging onder elke roede voor een Christen oplevert, is dit, dat het een geestelijke eigenschap der ziel is, waardoor men aan de vermaken en ijdelheden van de wereld sterft.* O, hoe lieflijk kan een vergenoegd Christen onder het verlies van de aardse dingen spreken over het lage en ongenoegzame ervan! Het is een treurig gezicht, te zien hoe een levende ziel met die twee ijzeren ketenen van liefde en vermaak in de wereld gebonden ligt. Behoren wij niet te ijveren naar zoveel heilige eer en geestelijke adel dat wij alle dingen buiten God gering achten, als zijnde te laag voor ons? Evenals Jonadab tot Amnon zei: "Waarom zijt gij van morgen tot morgen zo mager, gij koningszoon," (2 Sam. 13:4) kunnen wij de erfgenamen der belofte, die wedergeboren zijn tot een levende hoop, kinderen de Koning der koningen, ook toespreken: "Wordt u mager wegens het verlies en gemis van de aardse dingen? Hebt u geen koninkrijk? Waarom zou u dan mopperen over het verlies van de dingen, die

maar voorbijgaande en kortstondige ijdelheden zijn? Wat zijn de grote afgoden van de wereld, goud en zilver, anders dan verfijsd stof? Het is geel en wit leem, en een groot deel van haar uitnemendheid bestaat slechts in de *schatting van de mens*, die het veel te hoog waarden. Maar iemand, die verzekerd is van het eeuwige leven, en dat God zijn God is, die mag met blijdschap zijn weg door de woestijn gaan. Doch het is een kwaad onder de erfgenamen der belofte dat zij langs een gemakkelijke en aangename weg naar de hemel willen gaan. Zij zouden willen dat hun weg naar de plaats van eeuwige rust door een dal van rozen liep. Maar wij moeten geen twee hemels verwachten, het is al meer dan genoeg dat wij de ene eeuwighdurende hemel krijgen. En wat de oorzaak betreft van de ontevredenheid onder kruis of rampen, het is volgens mij hoogmoed en gebrek aan zelfverloochening. Deze zijn de twee hoofdoorzaken van alle ontevredenheid en onverenigdheid.

Nu, wij willen onze rede over deze heilige eigenschap van de vergenoeging eindigen met de wens, dat zij, die overvloed in de wereld hebben, mogen staan naar vergenoeging. Dit komt misschien velen als een paradox, als een tegenstrijdigheid voor, dat men die genoeg hebben, nog zou toewensen dat zij de vergenoeging zouden najagen. Maar naar onze mening wordt nergens meer ontevredenheid gevonden, dan bij hen die het meeste reden hebben vergenoegd te zijn. Hun begeerten zijn zó gehecht aan de dingen hier beneden, dat die stemming nooit onder hen wordt gehoord: "*Het is genoeg, ik ben verzadigd.*" Mij dunkt, dat dit ten volle die verkeerde mening kan weerleggen, die Christenen en anderen hebben, dat zij, als zij meer van de goederen der wereld hadden, niet meer ontevreden zouden zijn, maar stil hun weg zouden gaan. Zij beweren dat de reden van hun ontevredenheid het gemis van voldoende middelen van bestaan is. Ik wil alleen dit antwoorden, hetgeen van Alexander de Groote vermeld wordt, die, nadat hij de hele wereld overwonnen had, ging zitten wenen omdat er nog niet een wereld te veroveren was. Zover was verwijderd van de vergenoeging. Geloof mij, het valt niet te ontkennen, wanneer u onder uw tegenwoordig lot niet tot vergenoeging kunt komen, u het ook onmogelijk zal worden als u het beter krijgt. Dat is een bedrog van de satan, waaronder het kwaad van ontevredenheid als met een sluier bedekt wordt.

En wat u betreft, die overvloed van aardse goederen hebt, wij willen op u alleen de vermaning aandringen uit Spreuken 23:4: "Vermoei u niet om rijk te worden." U kunt uzelf daarmee niet zo gemakkelijk verenigen, hoewel het zeker is dat rijkdom datgene is, wat geestelijk *niets* is. Dat het nodig is er bij hen die overvloed van de wereld hebben, op aan te dringen dat zij vergenoegd zijn, blijkt duidelijk uit hetgeen Paulus in de volgende woorden laat volgen: "*Ik weet ook overvloed te hebben.*" De mensen kunnen zich inbeelden, dat het geen moeilijke les is, maar geloof mij, het is even moeilijk, indien niet moeilijker, bij rijken op vergenoeging aan te dringen, dan die altijd arm door de wereld moeten.

Weet dit, dat de dag komt, wanneer u oneindige wijsheid zult zien in alles van de weg die u naar de hemel heeft geleid. O, geeft Christus de beschikking over uw lot in handen en wees er mee tevreden dat Hij alles voor u regelt. Hij is Wonderlijke van raad; volg dan blindelings de raad van Christus, al leidt Hij u door een weg die u niet weet. Het komt in Zijn hart niet op, u in uw verwachtingen teleur te stellen. Zoekt naar vergenoeging, want het brengt de hemel op aarde. Wat is de gelukstaat en zaligheid van hen die boven zijn? Het is in dit ene woord samengevat: "*vergenoeging*." Alle bekommernissen, alle afkeer, maar ook alle begeerten - op één na, - zijn nu van hen weggenomen. O wat een leven moet dat zijn, te drinken uit de rivieren van heilige wellusten! Hebt u ooit zo'n rivier leren kennen of daarvan gelezen, welke wateren zuivere verlustiging en vergenoeging zijn? Daar zullen wij neerzitten en verrukt worden met de vertroosting die van Zijn aangezicht uitstromen. Daar zullen wij dat eindeloos snoer der eeuwigheid uittrekken, terwijl blijdschap en licht eeuwig in ons vloeien, en verwondering en lof eeuwig zullen uitvloeien. Geloof mij, de nalezingen van een Christen zijn beter dan de wijnoogst van een verwoepeling. "Het weinige, dat de rechtvaardige heeft, is beter dan de overvloed veler goddelozen." Want het is een voorbode der hoop van het duurzaam goed dat Christus hem zal geven.

Nu, daar *vergenoeging* de bezigheid is van hen die Boven zijn, laat het ook de bezigheid wezen van hen die beneden zijn, opdat er een liefelijke gelijkvormigheid en overeenstemming zij in de praktijk van dat Hogerhuis en dit Lagerhuis. Daardoor worden onze zielen verenigd en verbonden aan Hem, "Die bewierookt is met allerlei poeder des kruideniers, en Wiens klederen zijn mirre, en aloë, en kassie." Geloof mij, de tijd zal spoedig ten einde zijn, en de eeuwigheid nadert snel. Laat een Christen zich hiermee troosten, dat de eeuwigheid komt, wanneer de stem gehoord zal worden en de waarheid bevestigd, die door eens engel werd verzegeld: *dat er geen tijd meer zal zijn. Laat die dierbare dag komen en laat alle andere dagen voor eeuwig wegvlieden. Amen*

VIJFDE PREEK

Drie preken over de schijn en de ware zekerheid des geloofs

Eerste preek

"Onderzoekt uzelf, of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf. Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is? Tenzij, dat gij enigszins verwerpelijk zijt." 2 Korinthe 13:5

Zekerheid des geloofs is een dierbare gift die in deze tijd door velen onderschat en met voeten getreden wordt. Hinken niet de Christenen van deze tijd op twee gedachten, niet zeker zijnde, dat zij de aanneming tot kinderen hebben ontvangen of dat zij nog in een staat van vervreemding van God zijn en vijanden 'door het verstand in de boze werken'? Ja, wat nog erger is, velen onder ons gaan hun weg met veel tevredenheid in hun onzekerheid. Ik denk, dat het in velen een verkeerde opvatting is, dat ze meer jagen om voor het tegenwoordige hun gevoel te voldoen, dan om een vaste, gegronde verzekering voor het toekomende te hebben. Ik zou willen dat alle twistvragen en woordenstrijd van deze tijd, die zoveel van onze tijd vragen en onze gedachten van zoveel betere dingen aftrekken, gelukkig werden verdrongen door vijf belangrijke vragen. Wij hebben er ongetwijfeld het grootste belang bij indien deze voor ons opgelost werden.

1. Waar zal ik die ganse nacht rusten, wanneer de lange schaduwen van de eeuwigen avond over mij zullen uitgestrekt worden? Zou Christus ook voor mij heengegaan zijn om plaats te bereiden in het huis van Zijn Vader?
2. De vraag van zoveel zielsbelang: "Meester, wat zal ik doen, om het eeuwig leven te beërven?" Behoorden wij te stellen aan Hem, die dezelve liefelijk kan oplossen.
3. Daarin niet te rusten, maar 's morgens uit te roepen: "wat moet ik doen, om zalig te worden?" En 's avonds uit te roepen: "Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?"
4. Het is liefelijk, ernstig te vragen: "Hebt gij Hem gezien, Die mijn ziel liefheeft?" Velen brengen hun tijd door met na te vragen welk nieuws er is van het Hof en van het buitensland, hoe het staat met de omwentelingen van staten en koninkrijken. Maar ik houd het ervoor, dat het beter zou zijn te vragen welk nieuws er over van de hemel is over uzelf. Welk nieuws is er vanbinnen en welk nieuws aangaande de komst van uw Bruidegom? Want dat zijn de voorname hoven, ik bedoel het hof des hemels en het hof van de consciëntie, van welke zaken een Christen veel kennis moet zoeken te krijgen.
5. Het is een hoogst belangrijke vraag, die een Christen zichzelf dikwijls moest stellen: "Wat zal ik den Heere vergelden voor al Zijn weldaden aan mij bewezen?" Het is zeker, wij moeten belijden, dat ons geloof en onze

zekerheid en al onze andere weldaden van Hem zijn. Toch zijn wij, helaas, zo nalatig in dankzegging. Wij mogen met Thamar onze veelvervige rok, ja de kleren van des Konings dochter, wel scheuren wegens onze geestelijke hoereterij en onze ondankbaarheid jegens God.

Nu wij zo uitvoerig tot u hebben gesproken over die dierbare en fundamentele genade, *het geloof*, dacht het ons goed, dat alles te besluiten met een weinig te spreken, naar aanleiding van de woorden, die wij u hebben voorgelezen, *over het wezen en de zekerheid des geloofs*.

De Apostel verdedigt in dit hoofdstuk zijn ambt en apostelschap tegen de smaad, waarmee die bejegend werden. Hij bewijst, dat hij een dienaar van het Nieuwe Testament, door God geroepen en gezonden is, uit de zegen en de voorspoed die hij onder hen had, zodat hij niet te vergeefs had geploegd en gedorst. Terwijl zij zoveel op hem en op zijn bediening hadden aan te merken, trekt hij hen, als het ware door een heilige afleiding tot een andere bezigheid. Alsof hij tot hen zei: o Korinthiërs, ik wil u afleiden van dat werk, om mij te oordelen en u tot een werk opleiden, dat meer geestelijk en voordeliger is. Wees veel bezig in *uzelf* te oordelen en te onderzoeken. En zeker, het is een waarheid die onze opmerking verdient dat wij, indien wij meer onszelf oordeelden, minder zouden bezig zijn met anderen te oordelen. Maar helaas, velen onder ons gaan zóveel uit, dat zij niet veel tijd hebben om thuis te kunnen zijn.

Er zijn in de tekstwoorden vijf opmerkelijke zaken.

1. Dat een Christen, terwijl hij hier is, daartoe kan komen, dat hij een onderscheiden overreding en zekerheid heeft, *dat hij in het geloof is* en, dat hij in het geloof zijnde, *persoonlijk deel aan Christus heeft*. Hier wordt niet alleen bedoeld in de *leer* des geloofs te zijn, maar voornamelijk een oprechte vereniging met Christus door het geloof.
2. Het staan naar geloofszekerheid is een noodzakelijke, geboden plicht. Zoals u ziet zijn de woorden hier in de gebiedende wijs: "*Onderzoekt uzelven, beproeft uzelven.*"
3. Dat er veel verkeerde en bedriegelijke opvattingen onder de mensen zijn betreffende die edele en voortreffelijke zaak, *geloofszekerheid*. Velen houden aan een sterke hoop vast, die Christus eens afkeuren en als een spinnenweb wegvegen zal. Dit ligt opgesloten in die woorden: "*Onderzoekt uzelven*". Of, zoals de woorden ook vertaald kunnen worden: Stelt een nauwkeurig en ondervindelijk onderzoek naar uzelf in, stelt uzelf op de proef, of beproeft uzelf. Het is beeldspraak, ontleend aan het louteren en beproeven van goud door een goudsmid. Hij zet de Korinthiërs aan tot zo'n nauwgezet onderzoek van zichzelf om duidelijk te leren dat er veel verkeerde opvattingen omtrent deze zaak zijn. Velen maken een besluit op in hun eigen voordeel, voordat Christus er Zijn goedkeuring over heeft uitgesproken.

4. Uit de woorden blijkt dat er veel, zeer veel voordeel aan verbonden is, zich te beproeven en te onderzoeken, of men in het geloof is, of niet. Dit ligt opgesloten in de *verdubbeling* van de vermaning.
5. Dat een zeer voortreffelijke en geestelijke weg, om tot zekerheid te komen, of wij in het geloof zijn of niet, *zelfonderzoek en beproeving is*. Alsof hij wil zeggen: wilt u een duidelijke overreding hebben dat u in Christus bent? Wees dan veel bezig in zelfonderzoek. Over de overige woorden van de tekst zijn wij niet van plan te handelen.

I *Wat het eerste betreft, dat geloofszekerheid te bereiken is, zal ik om u dit te bewijzen, slechts de volgende zeven redenen voorstellen.*

1. De Schrift spreekt duidelijk, dat de heiligen van ouds, gewoonlijk tot een heldere overreding van hun persoonlijk deel aan Christus zijn gekomen. "Ik ben mijns Liefsten en mijn Liefste is mijn." (Hoogl. 6:3) "Want ik ben verzekerd", zegt de Apostel, "dat noch dood, noch leven, enz. ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onzen Heere." (Rom. 8:38) "Want wij weten, dat zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen." (2 Kor. 5:1)
2. Het is het grote doel van veel teksten in de Schrift aan te tonen hoe men tot zekerheid kan geraken. "Deze dingen heb ik geschreven, opdat gij weet, dat gij het eeuwige leven hebt." (1 Joh. 5:13) Het grote einddoel, dat Johannes beoogt in het schrijven van deze zendbrieven, is om de ziel met Christus bekend te maken opdat mensen Hem zullen aannemen en om hen een goede zekerheid te geven dat Christus hen heeft aangenomen.
3. Er staan veel geboden in de Schrift, dat Christenen ernstig naar zekerheid moeten staan. "Daarom, broeders, benaastigt u te meer, om uw roeping en verkiezing vast te maken." (2 Petrus 1:10)
4. Het is het zalig doel van Gods eed in het eeuwige verbond, dat een Christen tot zekerheid zal komen. Wat was de voorname grond en het grote doel Gods, dat Hij Zijn Verbond met een eed bevestigd heeft? Was het niet, "opdat wij door twee onveranderlijke dingen, in welke het onmogelijk is, dat God liege, een sterke vertroosting zouden hebben?" (Hebr. 6:18)
- (5) Indien zekerheid van ons deel aan Christus niet te bereiken was, dan konden de kostelijke genaden, geloof en liefde, niet goed geoefend worden. Als een gelovige altijd in het duister verkeerde omtrent zijn deel aan Christus, dan kon hij die vermaning niet gehoorzaam zijn: *Verblijdt u in den Heere allen tijd; wederom zeg ik: verblijdt u.*
- (6) In de Schrift worden de middelen aangewezen, waardoor een Christen tot zekerheid kan komen, zoals in 1 Joh. 3:18, 19 en in 2 Petrus 1:5 vergeleken met vers 10, waar de apostel Petrus, als hij die leer aandringt, dat wij onze roeping en verkiezing moeten vastmaken, de voortreffelijke middelen aanwijst, waardoor wij daartoe kunnen komen. Het is ook duidelijk, dat al

de bewijzen en kenmerken van de genadestaat die in de Schrift zijn aangetekend, die ons verzekeren, dat geloofszekerheid bereikbaar is.

- (7) Waartoe dienen de Sacramenten, dan om onze zekerheid te bevestigen en ons geloof te versterken? De twee Sacramenten zijn de twee grote zegelen des hemels, waarmee de oorkonde van het Verbond gezegeld is.

Om dit eerste punt tot ons meerder nut nader toe te passen, zal ik de volgende overwegingen voorstellen:

1. Ik zou willen dat u bedenkt dat, hoewel *genade en zekerheid* twee geliefden zijn, er toch niet zo'n band van vereniging tussen hen bestaat, dat de een niet zonder de ander kan bestaan. Een Christen kan ware genade Gods bezitten en nochtans in duisternis wandelen en geen licht hebben. Hij kan op weg naar de hemel zijn en toch dikwijls uitroepen: *ik ben afgesneden van voor Uw ogen*. Ja, zijn er niet sommigen, die zekerheid hebben gehad en dat besluit wel eens hebben mogen vaststellen: *ik ben mijns Liefsten en Zijn genegenheid is tot mij*", die nu ten opzichte van hun deel aan Christus in duisternis verkeren. Ja, die in veel bitterheid des geestes soms uitroepen: "Mijn sterkte is vergaan en mijn hoop van den Heere." Laat mij daarom dit ene woord zeggen, beide tot zwakken, die nooit zekerheid hebben gehad en tot verlatenen, die ze hebben verloren: wacht u, dat u door gemis aan zekerheid negatieve besluiten over uw genadestaat zou trekken. Maar als u in duisternis zit en geen licht hebt, betrouw op de Naam des Heeren en steun op uw God. Dat wil zeggen, wanneer u niet tot de zekerheid des geloofs kunt komen, verzuimt daarom niet het aanklevend geloof te oefenen. Denk aan Jobs Godgeleerdheid: "Ziet, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?" Overweeg dat lieflijke woord: "Gij zult hen in volmaakte vrede bewaren, wier harten op U vertrouwen." (Jes. 26:3, Engelse vertaling)

2. Mijn tweede overweging is, dat u, daar zekerheid bereikbaar is, ernstig behoort te zoeken die dingen uit de weg te ruimen, welke u verhinderen er toe te komen. Om u hierin behulpzaam te zijn, wil ik u aantonen, dat de hinderpalen, die de geloofszekerheid van een Christen in de weg staan, voornamelijk deze twee zijn:

Ten eerste onze verkeerde opvatting van de handelingen des Heeren met ons.

Ten tweede onze onterechte en ongepaste handelingen met Hem.

Van de eerste soort zullen wij de volgende vijf zaken toelichten:

- (1) *Het missen van gunstige antwoorden op het gebed, doet een Christen dikwijls zijn deel aan Christus betwijfelen en zijn kentekens van genade in twijfel trekken.* Klaagliederen 3:8 vergeleken met vs. 18: "Ook wanneer ik roep en schreeuw, sluit Hij de oren voor mijn gebed." Uit welke bezoeking hij dit besluit trekt: "Mijn sterkte is vergaan en mijn hoop van de Heere." Dit vindt vooral plaats wanneer een gelovige zeer ernstig en vurig in het gebed is maar hij geen antwoord ontvangt, waardoor hij zijn aandeel erg veel gaat betwijfelen. Ik

beken, dat het een droevige bezoeking is, als Christus zwijgt op het gebed, maar daarom behoeft een gelovige niet alles in twijfel te trekken en de waarheid van zijn deel aan God te betwisten. De liefste van de kinderen des koninkrijks hebben immers dezelfde ervaring opgedaan. (Ps. 22:2) Zelfs David riep dag en nacht zonder beantwoord te worden: "Waarom hebt Gij mij verlaten, verre zijnde van mijn verlossing, van de woorden mijns brullens?" Ja, die woorden zien op Hem, Die de *Wortel en het Geslacht Davids* is, want Hij ondervond hetzelfde, dat Hij niet dadelijk een gevoelig antwoord ontving, wanneer Hij driemaal gebeden had, dat de drinkbeker van Hem mocht voorbijgaan.

- (2) *Het gemis van gevoelige verruiming en vrijheid in het gebed.* Telkens als hij op zijn knieën gaat, is het alsof zijn hart in hem besterft als een steen. Dan denkt hij: *waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid. Nu, als ik de Geest des Heeren had, dan zou ik ook vrijheid en opening krijgen in het gebed.* Dat dit opkomt uit de twijfeling van zijn deel aan de Heere, blijkt duidelijk uit Ps. 77:5 waar Asaf zegt: "Ik was verslagen en sprak niet." Hij wil zeggen: ik ga nooit in het gebed tot God, of mijn tong kleeft, als het ware, aan mijn gehemelte. En hij trekt daaruit dit besluit in vers 10: "Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten?" Ik beken, dat dit ook een droevige bezoeking is, in het gebed te naderen tot een afwezige en zich verbergende Christus. Telkens als wij in het verborgen gaan om God te zoeken kunnen wij wel op onze gebeden schrijven: "*Hij is weggegaan.*" Voornamelijk als wij een vroeger genoten vrijheid verloren hebben. Dat verzwaarde Asafs verlegenheid zeer, als hij volgens vers 6 en 7 dacht aan zijn snarenspeel en hij overdacht de dagen van ouds, de jaren der eeuwen. Wij mogen er echter wel bij zeggen hoe spoedig hij zijn gevolgtrekking terugnam. "Ik zeide: dit is mijn zwakheid" (Engelse vert. vers 11) Zo moesten wij ook doen, telkens als wij gebonden of besloten zijn in het gebed en Gods goedheid over ons in twijfel gaan te trekken.
- (3) *Een derde hinderpaal voor de geloofszekerheid is, dat een Christen zulke moeilijke en zware worstelingen met zijn verdorvenheid kan hebben, zonder enige overwinning te behalen.* Ja integendeel, dat zijn verdorvenheden sterker en hijzelf hoe langer hoe zwakker schijnt te worden. Dikwijls kan zijn ongelooft nog versterkt wordt door teksten als deze: "Een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is. (1 Joh. 3:3) Werkelijk, dit is een knoop die niet zo gemakkelijk los te maken is. Wanneer hij ziet, dat zijn afgoden en verdorvenheden de overhand over hem krijgen, besluit hij: *ik verga; er is voor mij geen hoop in Israël.* Toch is dit ook een woord in haast gesproken. Paulus heeft zichzelf, nadat hij als een uitverkoren vat geroepen was, als een staand getuige beschreven hoe wonderlijk dit kan zijn in een kind van God, die onder de ernstigste worstelingen daartegen, onder een lichaam des doods kan gebukt gaan. Daarom is er nog geen reden, wanneer u ernstig in die

strijd volhardt zonder zichtbaar te overwinnen, op die grond uw zekerheid te verzwakken.

- (4) *Wanneer de gelovigen meer dan gewone uitwendige verdrukkingen onderworpen zijn; wanneer God in uitwendige dingen in tegenheid met hen handelt, dan beginnen zij hun aandeel in twijfel te trekken en hun geloofszekerheid te betwisten.* Zo komt Jeremia in Klaagliederen 3:18, ziende op de droevige bezoeken die zijn deel waren, tot het besluit: "Mijn sterkte is vergaan, en mijn hoop van den Heere." De duivel maakt gebruik van de leer van Elifaz en houdt die een Christen voor: "Roep nu, zal er iemand zijn, die u antwoordt? En tot wien van de heiligen zult gij u keren? (Job 5:1) Alsof hij zei: hebt u ooit een Christen gekend, die zo verdrukt werd als u? Zo trachtte hij er Job toe te brengen, zijn oprechtheid los te laten. En toch weten wij, dat al die bevoorrechte mensen met al hun verdrukkingen, bij de Heere dierbaar waren en dat hun aandeel in Hem vast lag. Ja, Hij bestraft en kastijdt een iegelijk, die Hij liefheeft. Het zijn de bastaarden, niet de zonen, voor wie Hij de roede niet wil gebruiken. Daarom moeten wij ons deel aan Hem niet in twijfel trekken, omdat zoveel verdrukkingen ons deel zijn.
- (5) *Een oorzaak van de ontmoediging van een Christen en wat zijn zekerheid in de weg staat, is, dat zijn vorige ondervinding van Gods openbaringen hun zoetheid heeft verloren.* Bovendien, dat de beloften waarop hij heeft gebouwd hem als 'het wit van een ei' worden en dat hij de Heere niet ontmoet in de ordonnantiën, maar dat die hem levenloos worden. Wanneer deze drie dingen samen op een Christen aankomen wordt zijn toestand dikwijls heel overstelpend. Dit schijnt ook de toestand van Asaf te zijn geweest in Psalm 77, toen hij dacht aan zijn snarenspeel en de dagen van ouds overdacht, maar daarin geen lieflijkheid meer kon vinden, zodat hij in die bittere klachten uitbreekt, welke daar zijn beschreven. Toch was dit, zoals wij reeds hebben gezegd, zijn zwakheid. Er is dan ook voor een Christen in het minst geen reden, daarom zijn aandeel in twijfel te trekken, omdat zelfs voor de besten de ordnantiën niet altijd even levendig zijn en de Heere niet altijd gevoelig tegenwoordig is. Hoewel de Heere soms Zijn lamp over het hoofd van Job deed schijnen, moest hij op andere tijden uitroepen: "*Och, of ik ware gelijk in de vorige maanden!*"

Het tweede soort hinderpalen voor de geloofszekerheid van een Christen, zijn zulke die voortvloeien uit een losse levenswandel voor God. Zoals:

- (1) *Een schuldige consciëntie.* Het is een opmerkelijk woord in 1 Tim. 3:9: "Houdende de verborgenheid des geloofs in een reine consciëntie." Dit zegt ons, dat deze uitmuntende genade, het geloof, alleen in een reine woning kan verblijven, namelijk, in een zuivere consciëntie. Het is niet te zeggen, hoe een schuldige consciëntie een Christen in het aangezicht zal vliegen, wanneer hij geloof zal oefenen, hem toeroepend: *o, waag het niet te geloven!*

Zou u zo vermetel durven zijn te geloven? De schuld op zijn consciëntie doet die dikwijls uitroepen: "Roer de berg niet aan, of u zult zeker gedood worden." Ik zal u drie nadelen opnoemen van een schuldige consciëntie.

1^e Zij belemmert de vrijmoedigheid van een gelovige, om Christus toe te passen. Zijn hart zegt: omhels Hem! Zijn nood zegt: omhels Hem! Maar zijn schuldige consciëntie roept: o, houd u terug en omhels Hem niet!

2^e Een schuldige consciëntie verhindert dikwijls de ontdekkingen van Christus aan de ziel en vervult ons met vrees en verschrikking. Ja, zij zal ons zo steken en bijten, dat wij er geen acht op kunnen slaan, wanneer Hij Zich openbaart. Wanneer Hij een pleister op de wonde wil leggen, zouden onze zielen die er afscheuren en weigeren getroost te worden.

3^e Zij verhindert ten eerste de waarneming van onze plichten. O, onze zielen zullen maar zachtjes gaan, wanneer wij onder de macht van een schuldige consciëntie zijn!

- (2) *De tweede hinderpaal is, dat wij niet veel werkzaam zijn in teerheid te beoefenen.* Ach, als een Christen maar teer leefde en in elke tred van zijn levenswandel Christus voor ogen stelde, zou hij gemakkelijk tot veel zekerheid geraken, volgens deze tekst uit Jesaja 64:5: "Gij ontmoet den vrolijke en die gerechtigheid doet dengenen die Uwer gedenken op Uw wegen." Wilt u weten wie een verzekerd Christen is? Het is een teer Christen; een Christen, die de overtuigingen niet smooert; die zijn beloften niet verbreekt; die de roepstemmen en de gelegenheid tot het gebed niet verwaarloost; die niet van enige zonde zegt, dat ze klein is. Het is die Christen, die altijd naspeurt, altijd wakende is, zich altijd onderzoekt en altijd bezig is de zonde uit te drijven. Dat is een verzekerd Christen.
- (3) *De derde hinderpaal is, dat wij de betrachting van de Godsvrees missen.* Wij zijn ver van die gestalte, dat wij de Heere en Zijn goedheid vrezen. Dit blijkt duidelijk uit die waarheid in Psalm 25:14: "De verborgenheid des Heeren is voor degenen die Hem vrezen, en Zijn verbond, om hun die bekend te maken." Ik denk, dat er twee voorname bewijzen zijn, dat onder ons veel van de kracht der Godzaligheid geweken is. Wij vrezen God niet meer dan, alsof Hij ons gelijk is En wij vrezen onszelf niet meer dan, alsof wij geen bedrieglijk hart omdragen. Wij vrezen noch God, noch onszelf; en dat is een bewijs dat veel van het leven van de Godsvrucht onder ons is verloren gegaan.
- (4) *Een vierde belemmering die onze zekerheid in de weg staat, is wereldsgezindheid en een vurig najagen van de dingen van het tegenwoordig leven.* Leest dit in 2 Kor. 4:18. "Dewijl wij niet aanmerken de dingen die men ziet." Dat wil zeggen, wij zijn niet zo ingenomen met de dingen van de tegenwoordige wereld, welke wereldse mensen zoeken en waarin zij zich vermaken. Hier wordt aan toegevoegd 2 Kor. 5:1: "Want wij weten dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels

gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen." Hieruit zien wij dat geloofszekerheid en sterven aan de wereld heel nauw aan elkaar verbonden zijn. Wilt u weten waar onze harten te vinden zijn? De meesten van ons onderhouden een nauwe band met de afgoden van de wereld. Weet u waar wij onze harten moeten zoeken? Onder de ijdelheden van de wereld. O, wat is het woord uit Psalm 39:7 waar: "Immers wandelt de mens als in een beeld." (Engelse vert. "vals in een ijdele schijn") Wat is de mens in al zijn doen? Niet anders dan iemand die in een museum van schilderijen rondwandelt en die de beeltenis aanstaart en ze alle groet, alsof het levende koningen en koninginnen en voorname personen zijn, die hem nog goed konden doen. Ons najagen van de wereld is niets anders dan een levenloze schaduw die dode schaduwen najaagt. Een mens is maar een schaduw die voor een kort ogenblik gezien wordt, terwijl hij najaagt hetgeen niets dan ijdelheid is. Zo brengt hij zijn tijd als een dwaas door en vergeet zich van het ene nodige te verzekeren.

(5) *Gemis aan onderscheiden kennis van de volgende drie dingen staat ook de zekerheid in de weg:*

1e. *De oneindige liefde van Christus.* Er kan geen tegenwerping in u opkomen uit het besef van uw grote en vele zonden, die niet door oneindige liefde kan worden verzwolgen.

2e. *De oneindige macht van Christus.* Er kan geen tegenwerping in u oprijzen uit een gevoel van de kracht van uw afgoden, die u niet kunt verdrinken in de onmetelijke oceaan van de oneindige macht van Christus.

3e. *De oneindige wijsheid van Christus.* Er is geen tegenwerping, die ontstaat uit een gezicht van uw gemis of van uw boze natuur, die niet kan ten ondergaan in de oneindige wijsheid en goedheid van Christus. Niets kan uw zekerheid in de weg staan, dat niet door deze drie dingen liefelijk kan worden weggenomen, wanneer de ziel ze maar recht toepast, gebruikt en er op vertrouwt.

(6) *Eindelijk is nog een hinderpaal, die onze zekerheid in de weg staat, de geringe mate van genade die wij gekregen hebben, want als genade klein is, wordt ze moeilijk onderscheiden.* Daarom, indien u graag zekerheid zou willen hebben moet u niet moedeloos neerzitten en uw genade betwisten, maar opstaan en trachten meer te krijgen, dan zult u weten dat u rijk bent. Wast op in de genade en kennis van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus. Dan zullen wij kennen, wij zullen vervolgen om de Heere te kennen.

3. Het derde punt van overweging is, dat zekerheid niet altijd verleend wordt, maar dat er bijzondere tijden of tijdperken zijn, wanneer God aan een Christen een ruim gezicht van zijn aandeel geeft. Ik zal maar de volgende tijden noemen:

(1) *De eerste tijd is wanneer hij pas bekeerd wordt en Christus en hij elkaar de hand hebben gegeven.* Ja, dan wordt soms de verloren zoon het beste kled

aangedaan en het gemeste kalf wordt geslacht en hem wordt een ring aan zijn hand gegeven en schoenen aan de voeten. Paulus genoot geloofszekerheid onmiddellijk na zijn bekering. (Hand. 9:17) "Ik schrijf u, kinderkens, want gij hebt den Vader gekend", volgens 1 Joh. 2:13. Maar daarvoor staat in vers 12: "Ik schrijf u, kinderkens, want de zonden zijn u vergeven." Wanneer een Christen voor het eerst tot Christus wordt gebracht, zal Hij hem soms, als het ware, tot de oorkonden des hemels leiden en zeggen: "*Vriend, kom en zie, hier is uw naam, van eeuwigheid geschreven.*" Echter, versta mij niet verkeerd, ik zeg niet dat dit altijd zo is. Maar die Christus door de donder van de wet bekeert, komen dikwijls reeds bij hun eerste kennismaking tot de kennis van vergeving hunner zonden en vrede met God. Ik weet dat er sommige Christenen zijn, die, als men hen vraagt wanneer zij wedergeboren zijn tot een levendige hoop, evenals de blindgeborene antwoorden: "Eén ding weet ik, dat ik blind was en nu zie." Maar ik kan de tijd en de dag niet bepalen.

- (2) *De tweede tijd is, wanneer zij zich vorstelijk gedragen in het worstelen met God in het gebed en in het wachten op antwoord.* Toen Daniël veel en ernstig biddende was, kwam dat woord van de hemel tot hem: "Gij zijt een zeer gewenst man!" Toen Cornélius gedurig bezig was met vasten en bidden, zag hij een gezicht en kreeg hij de toezegging van vrede met God. En Jacob ontving toen hij met God worstelde, dat getuigenis: "Gij hebt u vorstelijk gedragen met God en hebt overmocht."
- (3) *Een derde tijd is, wanneer een Christen zich op de grens van de eeuwigheid bevindt en de poorten des doods doorgaat.* Ik hoop dat u mij ook hierin niet verkeerd begrijpt. Ik weet dat sommige Christenen in de donker naar de hemel gaan, zodat zij nooit een vriendelijke blik van het aangezicht van Christus zien, voordat de dag er is dat zij Hem eeuwig in het huis Zijns Vaders zullen omhelzen. Er zijn Christenen die, wanneer zij de poorten des doods doorgaan, nog voor de vraag staan: "*waar ga ik heen?*" Maar dit is zeker, dat Christus soms, ja dikwijls, in de ure des doods aan de Zijnen een ruim gezicht geeft van hun deel aan Hem. Wanneer zong David dat lied, dat duizenden versterkt heeft, als zij zich in de poorten des doods bevonden: *God heeft mij een eeuwig Verbond gesteld? Was het niet toen de dood hem de hand toestak? En wanneer zong Paulus dat lied: "Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden. Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid?"* (2 Tim. 4:7, 8) Was het niet toen zijn ontbinding aanstaande was en hij op het punt stond geofferd te worden? Wanneer zong de oude Simeon dat aangename lied: "Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord; want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien?" (Luk. 2:29, 30) Was het niet toen hij maar één schrede van de dood afstond? Hij ging als het ware, ten hemel met Christus in zijn armen, of liever, in zijn hart. Hij droeg Christus bij zich en vond

Christus voor zich. En zo was de dood voor Simeon wel een verandering van plaats, maar niet van gezelschap.

- (4) *De vierde tijd is, wanneer een Christen voor een zware en moeilijke plicht gesteld wordt. Vóór Abraham zijn geboorteland moest verlaten, om als een vreemdeling rond te zwerven, ontving hij lieflijke toezeggingen van zijn deel aan God. "Ik zal u tot een groot volk maken." "En de Heere verscheen aan Abram." (Gen. 12 :2, 7) Voordat Jeremia gezonden werd tot een weerbarstig volk te preken, sprak de Heere dit woord tot hem: "Eer dat ik u in moeders buik formeerde, heb Ik u gekend."*
- (5) *Een vijfde tijd is, wanneer een Christen een bijzondere daad van gehoorzaamheid heeft gedaan. Toen Abraham de Heere gehoorzaamd en zijn gewilligheid getoond had, om zijn Izak te offeren, kreeg hij een gezicht van zijn aandeel en werd het Verbond met een eed vernieuwd. "Ik zweer bij Mijzelf, spreekt de Heere; daarom, dat gij deze zaak gedaan hebt, en uw zoon, uw enige, niet onthouden hebt, voorzeker zal Ik u grotelijks zegenen en uw zaad zeer vermenigvuldigen, als de sterren des hemels." (Gen. 22:16, 17)*
- (6) *Een zesde tijd is, wanneer een Christen zware beproevingen, moeilijkheden en verdrukkingen in de wereld te wachten staan, dan zal hij gewoonlijk geloofszekerheid genieten. Zo kreeg Jacob, voordat hij Laban ging dienen, de toezegging van zijn vrede met God.*
- (7) *Een zevende tijd is, wanneer een Christen onder hevige vervolging en benauwdheid verkeert. De Heere zal hem dan meestal een woord van de hemel zenden, om hem te vertroosten en van Zijn vaderlijke liefde en goedheid te verzekeren. Wanneer liet Christus dat edele legaat aan Zijn discipelen na: "Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u"? (Joh. 14:27) Was het niet, toen Hij hen ging verlaten en hun benauwde en moeilijke dagen door de vervolging van de wereld te wachten stonden?*
- (8) *Een achtste tijd is, bij plechtige sacramenten en toenadering tot God. Avondmaalstijden zijn voor een teer Christen soms aangename dagen geweest, wanneer Christus tot de ziel overkwam, en zei: "zie op Mij, aanschouw Mij!" Ik denk dat de elf Apostelen, toen zij met Hem aan het Avondmaal aanzaten, veel verzekering genoten van hun deel aan Christus. O, welke liefelijke toezeggingen waren dat: "Dat is Mijn lichaam, dat voor u gebroken wordt." En een weinige daarna: "Gij zijt degenen, die met Mij steeds gebleven zijt in Mijn verzoeken. En Ik verordineer u het koninkrijk.*

II Wij komen nu tot het tweede punt, dat wij uit onze tekstwoorden hebben voorgesteld, namelijk: omdat zekerheid des geloofs bereikbaar is, behoren wij daar naar te staan, als

een noodzakelijke plicht. U moet mij niet verkeerd verstaan, alsof ik wilde zeggen, dat het hebben van geloofszekerheid bij allen nodig zou zijn tot zaligheid. Nee, dat zou aan de ene kant net zo'n troosteloze leer zijn, als aan de andere kant de leer van de Roomse Kerk is omtrent de *onmogelijkheid van zekerheid*. Maar wat ik wil zeggen is dit, dat het Gods gebod is dat een Christen naar zekerheid zoekt en er naar staat om daartoe te komen. Dit gebod heeft de Heere evenals andere plichten van het Evangelie, op de consciënties van Zijn kinderen gebonden. En zeker, wij behoeven, om dat duidelijk te maken, niet verder te gaan dan de tekst zelf. Wat is anders de mening van die volstreckte bevelen: "Onderzoekt uzelfen of gij in het geloof zijt, beproeft uzelfen." Als u wilt kunt u er aan toevoegen, wat in 2 Petrus 1:5 geschreven staat en in verband met vers 10. "Daarom broeders, benaarstigt u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken." Wat kan meer uitdrukkelijk bevolen en krachtiger aangedrongen worden, dan dat Christenen alles zouden moeten bijdragen, om die gezegende stand van zekerheid te bereiken? "Benaarstigt u" niet alleen maar "benaarstigt u te meer!"

Wij zullen hierover alleen de volgende overwegingen voorleggen:

Ten eerste. Indien het staan naar zekerheid een noodzakelijke plicht is, dan zijn de volgende drie soorten mensen zeer te beklagen:

(1) *Dat er zoveel in deze generatie zijn, 'die rein zijn in hun ogen en nochtans van hun drek niet zijn gewassen'.* Zij vleien zich met een verrotte zekerheid, die geen ander fundament heeft, dan hun inbeelding. Zij hebben van de eerste dag af, waarop zij Christus begonnen te belijden, niet geweten wat dat is, aan één begeerlijkheid te sterven, noch ernstig tegen één verzoeking te worstelen en toch hebben zij geen gebrek aan de vaste overtuiging, dat zij deel aan Christus hebben. Ach, dat vrees u nog bevangen mocht, opdat u geen vreselijke teleurstelling zal overkomen wanneer u meent in de poort des hemels te komen, maar juist dan achterover op de bodem van de hel zult vallen. Ja, wanneer u een vriendelijk welkom van de Heere der heerlijkheid verwacht, menende dat u al zoveel jaar met Hem in het Verbond zijt geweest, dat vreselijke vonnis u zal worden toegevoegd: "Ga weg van Mij, gij vervloekte, Ik ken u niet vanwaar gij zijt."

(2) *Wat is het bedroevend, dat, hoewel zekerheid bereikbaar is en velen niet durven zeggen daartoe gekomen te zijn, zij toch zó weinig moeite daartoe doen.* Is het niet zeer beklagenswaardig, dat velen van u, tot wie ik nu spreek, sedert u openlijk belijdenis van Christus hebt gedaan en een naam gekregen hebt onder degenen die Zijn aangezicht zoeken, nauwelijks één dag of ook maar één uur afgezonderd hebt, om te onderzoeken, of u echt in Christus bent of niet? Helaas, is de hemel van zo weinig gewicht? Is het hebben of missen van al de genietingen die daar zijn, voor u van zo weinig belang, dat u zelfs niet eens de moeite wilt doen om te onderzoeken of u er deel aan hebt? Zou niet, indien iemand van u tien duizend gulden bezat, maar uw deel daaraan, of uw recht daarop, betwist werd, de slaap van u wijken en u onrustig zijn

zolang u het niet zeker wist? Hoe denkt u, moeten de mensen van deze generatie in de dag des Heeren zich verantwoorden, dat zij het ene nodige verzuimd en zich over veel dingen zo bekommerd hebben? Ja, dat zij zich zo ernstig beraden hebben, hoe zij een armzalige portie in een ondergaande wereld zouden vergaderen, welks bezit al het verstand van engelen en mensen niet voor één ogenblik zeker kan maken? Dit is zeker, dat godloochening de wortel is van al die zorgeloosheid. Het is niet mogelijk, dat wij echt geloven dat er een hemel is, als wij zó geloven dat het aardse er is. Of dat wij echt geloven dat er een toekomstige wereld zal zijn, als wij denken dat die er uitziet zoals ze nu is. Als we dat denken moet er wel een grote kracht in dat bedrog liggen. Worden we door bedrog niet gevangen gehouden, als wij nooit eens over de eeuwigheid denken, noch ons de vraag stellen waar wij zullen verblijven, als deze hut die wij met ons omvoeren, zal instorten. O, wilt er eens over nadenken, hoe ernstig en dringend dat gebod is: "Benaarstigt u te meer, om uw roeping en verkiezing vast te maken." Als de Heere zegt: "benaarstigt u te meer!" zou u het dan niet doen? En als Hij zegt: "Maakt uw roeping en verkiezing vast," zullen wij het dan op een misschien laten aankomen? 'Ik zei tot de onzinnigen: wees niet onzinnig!'

- (3) *Het is zeer beklagenswaardig, dat de mensen, hoewel zekerheid mogelijk is, toch zo tevreden leven, hoewel zij die missen. Wat is het vreemd dat velen zo zelden hun knieën buigen, om over hun onverzekerdeheid te klagen. Zou het ook zo zijn, als Christus u dierbaar was? Ik weet zeker, dat er hier zijn die, ik weet niet hoelang reeds, de naam hebben dat zij Christenen zijn, maar die nooit een droevige gedachte hebben over hun gemis van zekerheid. Wanneer wij op de verwoestingen, vernielingen en plunderingen in de wereld zien, hoe velen onder ons roepen uit: "Zij hebben mijn goden weggenomen, wat heb ik nu meer?" Maar als wij over de hemel spreken bekommeren wij er ons niet over dat wij van ons deel daarin beroofd worden. Ik wil de Heere niet beperken, noch bepalen wat Hij kan doen, maar geloof mij, het is één tegen duizend, dat veel Christenen van deze tijd zo gerust hun ogen sluiten en zo rustig kunnen slapen, omdat zij de zekerheid geringschatten. Ik heb reden te vrezen, dat op veler sterfbed die klacht zal gehoord worden: *o arme, ellendige, omzwervende ziel, waar gaat u heen?* En het is geen wonder, dat het zo zal zijn, als wij zo blijven uitstellen om die grote vraag te kunnen beantwoorden. Ik zal nu hiermee van dit punt afstappen. Ik meen dat het buiten tegenspraak is, dat zij die zo gerust leven onder het gemis van zekerheid, "die geruste dochters zijn, die zo zeker zijn", volgens Jesaja 32:9. Christus en zij zijn ver van elkaar verwijderd. Wat hun gemeenschap met God betreft, verkeren zij op zijn best genomen, in een koude winter en een donkere nacht.*

Een tweede overweging uit dit punt is, dat, indien het staan naar zekerheid zo'n noodzakelijke plicht is, *ik u wil smeken goed te bedenken welke middelen u moet*

gebruiken om daartoe te komen. En indien u mij vraagt welke die middelen zijn, zal ik er u een paar aanwijzen.

(1) *Wees veel werkzaam in geloofsoefening.* Ik bedoel die rechtstreekse geloofsdaden, waardoor de zondaar uit een levendig besef van zijn noden, Christus aangrijpt, Hem omhelst en op Hem leunt, om uit Zijn volheid te worden bediend. Wij vinden toch twee grote misslagen onder Gods volk. Ten eerste zoeken velen naar geloofszekerheid voordat zij zoeken te geloven. Ten tweede, maken sommigen er meer werk van over hun kenmerken te redeneren of zij echt zijn of niet, dan dat zij er werk van maken hun kenmerken te versterken. Zij brengen de meeste tijd door met zichzelf af te vragen: zou het een echt kenmerk van zekerheid zijn? Terwijl het meer daadwerkelijk in Christus geloven, een grijpen naar de beloften en minder redeneren, een korter en veiliger weg zou zijn. Efeze 1:13 spreekt hier duidelijk over: "Nadat gij geloofd hebt, zijt gij verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte." Dat wil zeggen: u hebt zekerheid bekomen, maar niet voordat u geloofd hebt. U weet dat in Mattheüs 9:2 geschreven staat: "En Jezus hun geloof ziende, zeide tot de geraakte: "Zoon, wees welgemoed, uw zonden zijn u vergeven." Zodat het duidelijk is, dat veel gelovig werkzaam te zijn de beste weg is tot zekerheid.

(2) *Wees veel werkzaam in het geloven van de algemene waarheid en beloften van het Evangelie en in die gedurig te overdenken.* Alle zekerheid geschiedt door het maken van een sluitrede, waarvan de eerste stelling vanzelfsprekend een waarheid van de Schrift moet zijn. De levendige instemming met die waarheid en het met vermaak overdenken der ziel van die waarheid wordt dikwijls door de Heere gezegend als een bijzonder middel, om de tweede stelling en de sluitrede op te maken. Een voorbeeld hiervan zien wij in Paulus, met welke sterke toegenegenheid zijn geloof hiermee werkzaam was: "Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken." (1 Tim. 1:15) En wat laat hij er dadelijk op volgen? "Van welke ik de voornaamste ben." Daar is zijn zekerheid, want ongetwijfeld bedoelde hij, dat hij de voornaamste was van de zalig gemaakte zondaren. Ja gewis, een zondaar die zó zichzelf oefent, zal dikwijls zoveel zoetheid in de algemene waarheden vinden, dat hij er niet van tussen kan, er zijn eigen naam onder te zetten.

(3) *Benaarstigt u in de beoefening van alle geestelijke genaden en Christelijke plichten.* Dat dit tot de beste middelen behoort, om tot zekerheid te komen, is duidelijk uit 2 Petrus 1:10. "Benaarstigt u te meer, om uw roeping en verkiezing vast te maken." Het is toch duidelijk te zien, dat de genoemde naarstigheid niet bestaat om over onze verkiezing te redeneren of die te betwijfelen, maar een naarstigheid in de oefening van plichten en genaden. Dit blijkt duidelijk uit vers 5-8, waar de Apostel zegt: "En u tot hetzelfde ook alle naarstigheid toebrengeende, voegt bij uw geloof deugd, en bij de deugd

kennis, en bij de kennis matigheid, en bij de matigheid lijdzaamheid, en bij de lijdzaamheid Godzaligheid, en bij de Godzaligheid broederlijke liefde en bij de broederlijke liefde, liefde jegens allen." "Want," zegt hij verder, "zo deze dingen bij u zijn en in u overvloedig zijn, zij zullen u niet ledig en onvruchtbaar laten in de kennis van onzen Heeren Jezus Christus." Hij zegt niet slechts, "in de kennis van de Heere Jezus Christus," maar "van onzen Heere Jezus Christus", daarmee te kennen gevende, dat de naarstigheid in deze genaden onze kennis van Christus als onze Heere zal vermeerderen. En dan voegt hij er aan de anderen kant aan toe: "want bij welken deze dingen niet zijn, die is blind, van verre niet ziende." Dat wil zeggen, die kan in geestelijke zaken niet ver inzien en dus ook niet in zijn persoonlijk deel aan Christus. Daarom, o denkt niet, dat u tot zekerheid kunt komen door als een luiaard op uw bed te blijven liggen, of door uw vormelijk gebed, of door uw benauwde redeneringen. Als u ooit tot zekerheid zult komen dan moet u als in *zielsangst* strijdende zijn, want dat sluit het woord in, dat gebruikt wordt, om onze naarstigheid in Christelijke plichten uit te drukken.

- (4) *Niet alleen behoort u naarstig te zijn, maar ook teer en voorzichtig in uw wandel als u begeert om tot zekerheid te komen.* Dat staat zo duidelijk in Psalm 50:23: "Wie zijn weg wèl aanstelt, die zal ik Gods heil doen zien." En in Jesaja 32:17: "En het werk van de gerechtigheid zal vrede zijn en de werking der gerechtigheid zal zijn gerustheid en zekerheid tot in eeuwigheid." Ach, dat velen onder ons toch zo los wandelen! Het is geen wonder te moeten zien, dat wij in duisternis wandelen. Zulke stinkende, lage dampen, als er uit onze wandel opstijgen, verwekken maar wolken die ons verhinderen God te aanschouwen. En zulke parelen van geloofszekerheid worden niet gegeven aan honden en zwijnen, die ze maar vertreden zouden.

ZESDE PREEK

Tweede preek over de schijn en ware zekerheid des geloofs

"Onderzoekt uzelf, of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf. Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is? Tenzij, dat gij enigszins verwerpelijk zijt." 2 Korinthe 13:5

Er zijn twee grote weegschalen waarin de mensen zich wegen.

- Sommigen wegen zich in *de weegschaal van bedrog*, die menen 'dat er in al hun arbeid geen ongerechtigheid te vinden is', hoewel God, Die de geesten weegt, wanneer Hij hen zal wegen, op hun voorhoofd zal graveren: "Gij zijt in de weegschaal gewogen en te licht bevonden." O, hoeveel zijn er die zichzelf goedkeuren, maar die Christus nooit zal goedkeuren. Velen zijn er die God *Vader* noemen, maar die Hij niet als Zijn kinderen zal erkennen. Velen zijn er die Christus *Man* noemen, die Hij niet Zijn vrouw zal noemen.
- Anderen wegen zich in *de weegschaal van het heiligdom*, die op vaste en geestelijke gronden dit besluit opmaken: "Ik ben mijns Liefsten en Zijn genegenheid is tot mij." Wie kan met vrijmoedigheid en vertrouwen Christus in het aangezicht zien en zeggen: "Gij zijt de mijne"? Wie kan met veel geestelijk vertrouwen Hem in de armen nemen en uitroepen: "Hij zal eeuwig de mijne zijn"? O, er is zeker geen aangenamer leven dan Hem elke dag te omhelzen, roemende in Hem.

Voordat wij tot de behandeling van onze tekstwoorden overgaan, willen wij drie voornamelijk dwalingen onder de Christenen van deze tijd aantonen, die nauw verband hebben met onze zielsbelangen.

- (1) Velen zijn meer begerig om te *weten* wat zij zijn, dan wat zij moeten doen. Velen zijn meer met bezig om te *weten* of zij gerechtvaardigd en geheiligd zijn, dan wel of zij in waarheid rechtvaardig en heilig zijn in Christus. Zij zijn meer begerig om te *weten* of ze alles in Hem hebben, dan of zij waarlijk in Christus zijn. Daarom vinden wij er zoveel die veel tijd doorbrengen met *disputeren* over dat punt of zij in Christus zijn of niet, dan die middelen te gebruiken, waardoor ware vereniging en gemeenschap met Hem verkregen kan worden. O, mocht u er eens ernstig werk van maken, om in Hem te zijn, dat zou de kortste weg wezen, om tot de wetenschap te komen, dat u in Hem bent.
- (2) De tweede grote dwaling is, dat sommigen meer begerig zijn, om te weten wat zij *moeten doen*, dan om te doen wat zij *weten*. Zijn er niet velen onder ons, die zich met die vraag bezig houden: "Waarmee zal ik de Heere tegenkomen?" Zij doen alsof zij niet weten dat Hij niets van ons eist, als recht te doen en weldadigheid lief te hebben, en ootmoedig te wandelen met onze God.

- (3) Een derde dwaling is, dat wij meer bezig zijn met over Christus *te praten*, dan met in Hem *te geloven* of ons aan Hem te verbinden. Sommigen onder ons denken dat de hemel te gewinnen is met gesprekken. Als wij over Christus kunnen praten, dan menen wij, dat alles onbetwistbaar of zonder tegenspraak is. Maar helaas, er zijn velen geweest die aangenaam over Christus konden spreken, die Hem nu in de hel liggen te vloeken. Laat mij dit alleen nog terzijde opmerken: als er onder u zijn, die tot enige zieloverreding zijn gekomen van uw deel aan Christus, dan raad ik u dringend, indien u kunt houdt dan aantekening van de beleving, dat u op zo'n dag, van zulk een maand en zo'n jaar, door de Heere verwaardigd werd uit te roepen: "Ik ben mijns Liefsten en Hij is mijn." Het schijnt dat David ook zo deed, volgens Psalm 16:2: "O mijn ziel, gij hebt tot den Heere gezegd: Gij zijt mijn Heere." (Engelse vert.) Het was ook de praktijk van Jeremia: "De Heere is mijn deel, zegt mijn ziel. (Klaagl. 3:24) Ik zeg, u moest evenals zij, die beleving opschrijven. Als dan de verzoeken komen en u beginnen aan te vallen, en u op die aantekening terugziet, u beschaamd mag zijn over uw ongelooft.

Het is waar, onze zekerheid heeft soms ook zijn eb en vloed, maar ik hoop, dat wij eens boven het bereik van ongelooft en vrezzen zullen zijn. Ik weet dat wij dan niet meer zullen disputeren. Dan zullen wij niet meer achterdochtig zijn. Dan verdwijnen al onze redeneringen en zullen ze veranderen in eeuwige verlustiging en genieting van God. Daar zullen wij niet meer twijfelen, maar zal onze twijfel liefelijk verdrinken in de oneindige Oceaan van eeuwige vermaak in God.

O, die de hemel verwacht, verwachters des hemels, ziet u niet uit naar die dag? Ziet u er naar uit? Ik weet niet wat wij hier doen, als wij daar niet elke dag naar streven. Ziet Hem, Hij komt! O, het zal wat zijn voor Hem te staan en eeuwig Hem te bewonderen! Ik hoop dat de dag spoedig aanbreekt, dat wij onze greep aan Christus nooit weer zullen loslaten. O, Hij komt! Hij komt! Ik denk, als Christus ons een verlofpas wilde geven, o, wat zouden wij verlangen daarheen te gaan! O, wat een straten zijn dat, die daar zijn...! Is er ook iemand hier, die zucht naar de hemel? Houd goede moed! Ik hoop, dat Hij eens zal komen. Ja, Hij zal komen en alle tranen van onze ogen afwissen.

Toen wij de vorige keer over deze woorden hebben gesproken, zeiden wij u, dat er vijf of zes dingen in voorkomen, die wij wensten te overwegen.

- I. Het eerste was, dat een onderscheiden en welgegronde zekerheid van ons persoonlijk aandeel aan Christus bereikbaar is. Daarover hebben wij gesproken.
- II. *Het tweede was dat er veel verkeerde opvattingen onder Gods volk zijn betreffende die edele en voortreffelijke zaak de zekerheid.*
  1. Dit is duidelijk op te maken uit de tekst, waarin de apostel bij dit volk zo krachtig aandringt op een ernstig en nauwkeurig onderzoek in deze zaak,

zoals wij u verklaard hebben uit de kracht van de woorden en het verdubbelen van de vermaning: "*Onderzoekt uzelveu; beproeft uzelveu.*"

2. Het blijkt uit de vele geboden, die de Heere gegeven heeft, opdat wij ons niet zouden bedriegen ten opzichte van onze zekerheid. "Niemand bedriege zichzelf." (1 Kor. 3:18) "Want zo iemand meent iets te zijn, daar hij niets is, die bedriegt zichzelf in zijn gemoed." Daarom voegt de apostel er aan toe: "maar een iegelijk beproeve zijn eigen werk" (Gal. 6:3) En in vers 7: "Bedriegt u niet," (Engelse vert.)
3. Het blijkt ook duidelijk hieruit, dat de Schrift spreekt van velen, die zich in het stuk van hun zekerheid allervreeslijkst hebben bedrogen. "Dan zullen zij tot Mij roepen: mijn God, wij Israël, kennen u." (Hoséa 8:2) Toch bedroeg Israël zich ten zeerste, want in de volgende tekst staat: "Israël heeft het goede verstoten." En in Spreuken 30:12 zien wij, dat een geslacht is, dat rein in zijn ogen is en nochtans van zijn drek niet is gewassen.
4. Het blijkt ook hieruit, dat het een voorname toeleg van de Satan, de grote bedrieger, is, dat wij ons zullen bedriegen in dat voornaam en gewichtig punt van onze zekerheid van ons deel aan Christus. En is hem door Christus geen macht verleend, om de volkeren te verleiden? Ik durf zeggen, dat hij nergens meer in vermag, dan ons hierin te bedriegen. Doodt onheiligheid haar duizenden, bedrog doodt zijn tienduizenden en dit bedrog zijn twintigduizenden.
5. Bewijst het niet, hoezeer een Christen zich kan bedriegen in het stuk van zijn geloofszekerheid, als ons hart deze naam gegeven wordt: *dat het arglistig is meer dan enig ding, ja dodelijk; wie zal het kennen?* (Jer. 17:9) Dit toont ons ongetwijfeld, al was er niets anders, hoe geneigd onze harten zijn ons te bedriegen. Zodat wij bedrog herbergen in plaats van de waarheid en een schaduw omhelzen voor het wezen.

II. De volgende zaak waarvan wij in betrekking tot dit punt willen spreken is, dat wij u zullen aantonen waar die verkeerde opvattingen liggen en wat die valse gronden zijn, waardoor zoveel zichzelf in deze zaak bedriegen. Er zijn twee soorten mensen, die wij moeten onderrichten.

1. *Zij die op de meest onbetrouwbare gronden vaststellen dat hun deel aan Christus zeker is, terwijl het toch niet zo is.*
2. *Anderen die, door droevige conclusies over zichzelf ontkennen, dat zij deel aan Hem hebben, hoewel zij het in werkelijkheid hebben.*

De eerste soort zijn er het ergst aan toe en in de allergevaarlijkste toestand. Zij bouwen op de volgende zes fondamenteu, waarvan wij ernstig verzoeken die met aandacht te onderzoeken.

- (1) *Het eerste is, hun veronderstelde gevoelige genietingen.* Sommige Christenen, voornamelijk in deze tijd, ondervinden enige flikkering van licht en blijdschap, zoals zij die van tevoren nooit ondervonden hadden, tenminste niet in zo'n mate of op zo'n gevoelige wijze. Daarop beginnen zij dadelijk te

denken: Mijn e is mijn en ik ben Zijne." Ik zal met hen niet discussiëren over de echtheid van die genietingen, of hoe zij er kunnen achterkomen of het uit een zaligmakend werk van de Geest der genade voortkomt. Ik wil dat punt laten rusten, maar vergun mij dit te zeggen van alle genietingen en gevoelige apenbaringen, - wat betreft het punt, dat wij nu behandelen, - dat zij soms een goede steun kunnen zijn om de zekerheid van een Christen te ondersteunen als ze wankelt, maar nooit een goed fundament waarop hij de eerste steen van het gebouw kan leggen. Daarom is hij een wijzer Christen, die eerst de echtheid van zijn deel aan Christus aan andere zalige vruchten van gerechtigheid en heiligheid beproeft, voordat hij de echtheid van gevoelige genietingen vertrouwt, hoe aangenaam en troostlijk ze hem ook mogen voorkomen.

- (2) *Sommigen bouwen hun zekerheid op het aantal en de veelheid van hun plichten, zonder de gestalte van hun ziel in aanmerking te nemen en het beginsel waaruit zij voortvloeien.* Zij bidden, lezen en houden samenspraken; zij nemen de instellingen van de godsdienst waar; zij zijn altijd daar waar naar hun gedachte de middelen het krachtigst zijn. Hierop beloven zij zich vrede, zij spreken zichzelf zalig, evenals die arme farizeeër: "Ik vast tweemaal per week, ik geef tienden van alles wat ik bezit." (Lucas 18:12) Maar helaas, zij bedenken niet dat zij hun huis op een zandgrond bouwen, zodat de eerste wind van verzoeking het zal doen vallen. Omdat al uw plichten in de weegschaal gewogen, niet alleen te licht zullen bevonden worden, maar op de proef gesteld zijnde, zullen het lege, dode en levenloze dingen blijken te zijn, waarin des Heeren ziel geen behagen kan hebben.
- (3) *Sommigen bedriegen zich in het stuk van hun verzekering, omdat zij zich oordelen naar de wet, zonder haar geestelijke zin te kennen, of die in aanmerking te nemen.* Paulus was een onberispelijk man in zijn schatting, toen hij zonder de wet leefde. Dat wil zeggen, toen hij *de geestelijkheid van de wet* niet kende, hield hij zich voor de voortreffelijkste heilige uit het hele land. Hij kon zich dan ook, zoals hij in Filippenzen 3 aantoont, bij wie dan ook vergelijken. Maar toen de Heere zijn ogen opende zette hij zich onderaan op de lijst der heiligen en bovenaan op de lijst van de zondaren. (Rom. 7:9) Hij leefde zonder de wet, dat betekent, hij *dacht* dat hij leefde en over zijn zonden heerste. Maar toen het gebod kwam en hij de geestelijkheid daarvan zag, werd de zonde weder levend en hij stierf. Toen zag hij, hoe hij getriomfeerd had vóór de overwinning. Hij zag dat al zijn zonden leefden, dat zij, als het ware, uit de dood waren opgestaan, en dat hij een dood man was, verloren en rampzalig in de staat waarin hij verkeerde. O, hoe vele onder ons bevinden zich in de toestand waarin Paulus eerst leefde zonder de wet! O, hoe vele verderven zich hiermee, denkende dat er in de hele wet van God geen zonde verboden is, dan alleen de tien! Maar helaas, gij dwaas, u dwaalt, niet wetende de Schriften. Moest u uzelf niet oordelen naar de geestelijke

uitgebreidheid van de wet en die Goddelijke uitleg die de apostel Jacobus ervan heeft gegeven, waarin hij aantoonde, dat, "indien gij in één zult struikelen, gij dan schuldig zijt aan alle?" En aan de onfeilbare verklaring die Christus, de gezegende Wetgever heeft gegeven in Mattheüs 6, waar Hij ons ontdekt aan overspel in het hart en in het oog? O godloochenaar, u moet de tien geboden ter hand nemen en onderschrijven, dat u schuldig bent aan alle. En laat mij dit nog zeggen: indien u voor Christus de *wet* wilt onderschrijven, dan zal Hij het *Evangelie* onderschrijven. Indien u in oprechtheid wilt zeggen: *ik ben schuldig*, dan zal Hij even oprecht zeggen: *Ik heb uw zonden vergeven; zoon of dochter, wees welgemoed!*

- (4) *Sommigen bouwen hun zekerheid op hun haat tegen een zekere bijzondere zonde, die zij nu kunnen uittrekken of afhouden, hoewel die hun ooit als hun rechterhand of rechteroog was. Maar wilt toch bedenken, dat sommige zonden verzwakt kunnen worden en dat de ziel, al is het niet uit een recht beginsel, er toe kan komen, die te haten en haar toe te roepen: henen uit! Hoewel het werk van Satan in het hart zeer sterk kan staan.*
- (5) *Veel Christenen oordelen gunstig over zichzelf, omdat zij het verder kunnen brengen dan anderen en vrij gebleven zijn van alle grove uitbrekende zonden. Hoe velen zijn er die hiermee slapende naar de hel gaan: "Ik ben geen dronkaard, geen overspeler, geen moordenaar; geen dief, geen hoer. Zó heb ik lang onder de mensen geleefd. En hij moet nog geboren worden die zal kunnen zeggen, dat ik hem verongelijkt heb." En daar wagen zij hun ziel op dat zij nooit enige grove zonden begaan hebben. Ik smeed u, bedriegt u niet, denkt er aan, hoe die ellendige man sprak: "Ik ben geen rover, geen overspeler, of ook niet gelijk deze tollenaar, enz." Arm schepsel, dat hij was! Christus geeft geen goed getuigschrift aan ieder die het zichzelf geeft. Laat mij dit tot sommigen zeggen, dat er volslagen godloochenaars kunnen zijn, zonder God en Christus in de wereld en die toch vrij zijn van grove uitbrekende zonden. Ik twijfel er niet aan, dat sommigen van hen, die Christus hebben gekruisigd, voor andere grove zonden bewaard zijn. Hoe weet u, o mens, dat u meer gunst werd betoond dan de duivel, hoewel u voor sommige grove zonden bewaard bent, terwijl u toch een dodelijk godloos hart hebt? Want ook sommige schalmen van zijn keten worden ingehouden en weerhoudende kracht houdt hem terug van zijn uiterste grenzen. God wil soms een huichelaar of een heiden weerhouden, zoals van Abimelech geschreven staat, dat God hem had belet te zondigen. Uw kaken kunnen dicht gesnoerd zijn, terwijl u toch veraf kunt zijn van de kracht van overwinnende genade. Het kan ook zijn, dat de onthouding van grove zonden voortvloeit uit de vrees om uitwendige nadelen die aan het bedrijven verbonden zijn, te vermijden en niet uit de vrees van God of eerbied voor Hem, ja zelfs niet eens uit vrees voor eeuwige straf. Zijn er niet veel zulken onder ons?*

Geloof mij, er zijn andere mensen die schande en kerkelijke censuur, of straf naar het burgerlijk recht en andere ongemakken opzij zetten, om te zondigen. Ja, stelt ze duizend hellen voor, zij zullen zich niet van één zonde laten terughouden, maar er alles aan wagen. Ja, is het niet, dat de gelegenheid hen ontbreekt, maar niets anders, wat hen weerhoudt van grove uitbrekende zonden? Als de Satan maar met een brandende vuurstok kwam, dan zou er niets anders nodig zijn, om tong en handen en alles in een helse vlam te zetten. O ellendige ziel, vraag uzelf maar eens af, hoe dikwijls u Satan verzocht hebt, wanneer hij u niet eens verzocht en hoe dikwijls u een verzoeking nagelopen bent, wanneer zij van u ging? Ja, wanneer de Heere uw wegen omtuinde, zodat u uw boelen niet kon inhalen, hoe menig lange blik hebt u ze wel nagezonden en hoe rezen de begeerten van uw hart in u op? Denkt u dat hartzonden niets zijn, al bent u niet tot uitbrekende daden gekomen? Welk verschil is daarin? Als u geen tong had, zou u het derde gebod overtreden en God in uw hart vloeken. Wanneer u geen ogen had, zou u overspel in uw hart begaan. Indien u geen handen had, zou u in uw hart een moord begaan. Daarom, o bouwt daar uw zekerheid niet op, dat u het buitenste van de schotel gereinigt hebt, terwijl het binnenste vol onreinheid is.

- (6) *Een andere valse grond, waarop velen, ik ben er zeker van, hun zekerheid bouwen, is hun gaven en talenten. Voornamelijk op deze twee: de gave des gebeds en de gave van de kennis. Maar, geloof mij, het is niet veel zaaks een Christen met de mond te wezen, maar het is wat groots een Christen met het hart te zijn. Weet u niet, dat velen zullen buiten geworpen worden op die belijdenis: wij hebben in Uw Naam geprofeteerd en in Uw Naam duivelen uitgeworpen?* Er is geen twijfel aan dat zij een grote vertoning gemaakt hebben en dat, als hun tong het had moeten doen, zij hoog zouden verheven worden. Maar toch zien wij, dat zij worden afgewezen met een: "ga weg van Mij, Ik heb u nooit gekend!" O, denk er aan, het is niet de beste Christen, die de beste redenaar is. De godsdienst, die zuiver en onbevlekt is, bestaat meer in de *genegenheid* dan in de *spraak*, meer in de *praktijk* dan in de *belijdenis*. Ik raad u dringend, wanneer u uw zekerheid uit de kenmerken wilt opmaken, neemt dan meer in aanmerking wat u gedaan, dan wat u gesproken hebt.
- (7) *Een zevende valse grond, waarop velen zichzelf verkeerd beoordelen, is hun veronderstelde vrede van de consciëntie. O zegt men, mijn consciëntie beschuldigt mij nergens van. Ik dank God, ik ben gerust en er is niets, dat mij verontrust. Maar ach, arme ellendeling, zeg mij, kan het niet zijn dat de sterkgewapende alles in u in rust en vrede houdt? Een stomme consciëntie en een dichtgeschroeide consciëntie is een vreeslijke plaag. Weet u niet, dat velen zeggen: "ik zal vrede hebben, ofschoon ik naar mijns harten goeddunken zal wandelen?" En omdat zij zoiets zeggen zal de Heere hen niet sparen, maar al de vloeken die in het Boek geschreven zijn, zullen op hen rusten.*

- (8) *Een andere valse grond is de goedkeuring van andere Christenen. Als zij de goedkeuring maar hebben van de een of ander geoefend Christen of van een leraar, hebben zij genoeg om al hun bestrijdingen tot zwijgen te brengen. O, vervloekt is de mens die op mensen vertrouwt, hetwelk leugenaars zijn. O man, of vrouw, laat mij dit verzekeren, als u Christus een getuigschrift kon aanbieden, dat alle Christenen die u ooit gekend hebben, hadden ondertekend, - en u had niet meer - dan zal dat voor Christus genoeg zijn, om u te verwerpen en tot u te zeggen: *Ik ken u niet, daarom, ga weg van Mij.* Er ligt nadruk op dat woord: *Ik ken u niet.* Alsof Hij zei: *het geeft u niets, dat alle anderen u kennen, wanneer Ik u niet ken!**
- (9) *Een negende valse grond is hun vlijtig waarnemen van de ordinantiën, dat zij naar de kerk gaan en het Avondmaal niet verzuimen en dat zij overal heenlopen om hun kennis te vermeerderen. Maar weet dit, dat velen hier met Christus aan een Tafel hebben gezeten, die hiernamaals aan de hogere Tafel nooit met Hem zullen aanzitten. Zijn er niet velen die in de grote Dag tot Christus zullen zeggen: "hebben wij niet in Uw tegenwoordigheid gegeten en gedronken?" tot wie Christus zal zeggen: "Gaat weg van Mij, Ik heb u nooit gekend!"*
- (10) *Een tiende valse grond, welke het krachtig bedrog is van godloochenaars, waarvan er hier heden ongetwijfeld velen zijn, is, dat zij hun eeuwige zaligheid hierop bouwen, dat nooit een kruis hun deel was; dat zij niet weten wat het is, een kwade dag te hebben. Laat mij u dit alleen zeggen: het kan zijn, dat u in al uw zondige vermaken onder de zon ook nooit een blijde dag hebt gehad. Maar het is een verkeerde Godgeleerdheid, daaruit het besluit op te maken, dat u op weg naar de hemel bent. Het kan zijn, dat het een betere conclusie was: - al wil ik dat niet zeggen, nochtans zou dit dichter bij de waarheid zijn - "ik heb nooit een kruis gehad, daarom ben ik op weg naar de hel." O, wilt toch overwegen wat het zijn zal, als Hij kolen vuurs op uw hoofd hoopt, en u vetmest voor de dag der slachting? Wat zal het zijn, als dit woord uw deel zijn zal: *eet, drinkt en wees vrolijk, zolang u hier zijt, want morgen zult gij sterven?* Wat zijn al uw vermaken, wat is al uw eer en al uw bezittingen? Wat zijn deze alle? Zijn zij niet een been, dat een hond wordt toegeworpen? De Heere acht ze niet. Wat zal het zijn, indien zij maar dienen om u vet te mesten tot de dag der slachting?*

2. *Nu komen wij tot degenen die niet kunnen geloven dat zij deel aan Christus gekregen hebben, hoewel zij wèl deel aan Hem hebben. Gewoonlijk vergissen en kwellen zij zich door een van de volgende verkeerde denkbeelden:*

- (1) *Sommige beoordelen hun zielsstaat naar de toestand waarin zij verkeren. Als zij in een slechte gestalte zijn, gaan ze het fundament opgraven. Tot hen wil ik alleen zeggen, dat elke verandering in hun toestand geen verandering van*

staat is. Een kind van God kan in veel duisternis en onder veel dodigheid verkeren maar toch een kind van God wezen. Het was geen bemoedigende gestalte in Asaf, als een groot beest voor God te zijn, en toch grijpt en vat Hij hem bij de rechterhand. Job was dikwijls in een zeer donkere gestalte en toch hield hij zijn oprechtheid vast. Waarom zou u dan om die reden de uw staat verdenken?

- (2) *Christenen zijn zo geneigd, hun staat te beoordelen naar Gods beschikkingen. Zij menen dat elke verandering van Gods wegen een verandering van hun staat zou inhouden. Als Christus niet altijd glimlacht, weten wij niet wat het is, het geloof van ons persoonlijk deel aan Hem vast te houden. Dit is zeker een heel verkeerde gedachte onder de Christenen, dat zij, wanneer zij in het schone aangezicht van Christus geen liefde kunnen lezen, denken dat het ook niet in Zijn hart is. Als Hij Zijn wegen met u verandert, zou dat betekenen dat uw staat veranderd is? Christus kan Zijn stem niet veranderen, of wij denken dat Zijn hart veranderd is. De Heere kan niet in een onweer tot ons spreken, of wij roepen uit: "waarom zijt Gij ons als een vijand geworden?" O, wordt die dierbare Jezus zo verkeerd begrepen?*
- (3) *Een derde oorzaak van verkeerde opvatting over ons deel aan Christus is, dat wij onze staat beoordelen naar wat wij in onszelf zijn en niet wat wij in Christus zijn. Wanneer een Christen zichzelf begint te beoordelen en onderzoeken, kan hij niets in zichzelf vinden, dan wat stof tot twijfel geeft. Daarom denkt hij: dat het een grote hoogmoed is te menen dat hij een gelovige zou zijn. Maar och dwaas, kunt u niet tot Christus opzien en uitroepen: "hoewel ik niets ben in mijzelf, nochtans ben ik alles in Hem?" O dat u uzelf mocht beoordelen naar wat u in Christus bent en niet naar hetgeen u in uzelf bent. Aan de ene kant mag u op uzelf zien en zeggen: "ik ben verloren", maar aan de andere kant moet u op Christus zien en zeggen: "er is hoop in Israël voor mij". Dat u aan de ene kant op uzelf mocht zien en beschaamd worden en dat u aan de andere kant op Christus mocht zien en hopen. Dat u op uzelf mocht zien en wenen en op Christus en vrolijk zijn. O Christen, beoordeel uzelf toch altijd naar wat u in Christus bent en niet naar hetgeen u in uzelf bent. Ja, laat ik dit er nog aan toevoegen: als u verzoeken overkomen, om uw deel aan Christus te betwijfelen, stuur die maar tot Christus om een antwoord. En zeg tot Hem: "o dierbare Christus, beantwoordt U deze verzoeking." Want zo is Christus gewoon met een ziel te handelen: de wet moet ons weer tot Christus brengen en Christus stuurt ons weer tot de wet en geeft ons aan haar over. Niet zoals tevoren aan haar veroordelende macht, maar nu aan haar besturende en terechtwijzende macht, als een regel van heiligheid. Het gehele leven van een Christen is een lieflijk en voortdurend reizen tussen Christus en de wet. Wanneer u de wet overtreden hebt, vlucht dan naar Christus en wanneer u Christus hebt omhelsd, vervolgt in Zijn kracht uw weg om de wet te gehoorzamen.*

- (4) *Een vierde verkeerde opvatting is deze, dat Christenen hun staat meer beoordelen naar de mate van hun genaden, dan naar hun oprechtheid. Wanneer zij niet zo'n mate van liefde en zo'n mate van bekering vinden, beginnen zij onmiddellijk het fundament op te graven en noemen hun genieting inbeelding, hun geloof vermetelheid en hun doding van zonde huichelarij. Maar ik moet u dit zeggen, dat wij onze genaden niet alleen in de weegschaal moeten leggen, maar wij moeten ze ook tot de toetssteen brengen, want het kleinste stukje goud is goud en het minste greintje geloof is even dierbaar als wat de apostelen hadden.*
- (5) *Een vijfde verkeerde opvatting is deze, dat zij zich meer bij de heiligen vergelijken, dan dat zij zich naar het Woord beoordelen. O zegt de een: als ik als David was, dan zou ik geloven, maar ik ben niet als David, noch als Job of Hizkia en daarom is er geen van de heiligen tot wie ik kan gaan. Ja als ik tot hen zou kunnen gaan, er is niemand die mij zou antwoorden en waarom zou ik dan geloven? Laat mij zeggen, wie ook zo sprak. Het was een bezwaar van David: "Op U hebben onze vaders vertrouwd." (Psalm 22:5) Zij waren voortreffelijke mensen, maar wat ben ik? Ik ben een worm en geen man. En toch werd hij van dat bezwaar verlost. Laat mij u vragen: gaat hij u te boven? Ja. Waarin? Ik hoop, dat hij u niet te boven gaat in noden. Nu, hoewel u minder bent dan hij in genade, wanneer u maar niet minder bent in noden, dan hebt u des te meer recht om te geloven. Want, zoals wij tevoren zeiden: noodzaak geeft u een recht, en hoe meer noden hoe meer recht om te geloven.*
- (6) *Dan is ook dit nog een reden van verkeerde opvatting, dat Christenen hun staat meer beoordelen naar de plaats, die Christus in het Verbond inneemt, dan naar hun plaats daarin. Zij onderzoeken meer hetgeen Christus beloofd heeft voor hen te doen, dan wat hun opgedragen is te doen. Indien dit punt nauwkeurig werd opgemerkt zou het veel van onze verkeerde begrippen en redeneringen kunnen oplossen.*

Nadat wij enkele verkeerde opvattingen van beide kanten hebben uiteengezet, gaan wij over tot het voorleggen van enkele opmerkingen, om er bij u op aan te dringen dat u heel goed moet oppassen voor die verkeerde gevolgtrekkingen, vooral voor de eerstgenoemde.

1 De eerste opmerking is, dat verkeerde inbeeldingen over zijn deel aan Christus en over de geloofs zekerheid een zeer algemeen voorkomend kwaad is. Het is niet één in een stad, of twee in een geslacht, maar er zijn velen die zich bedriegen ten opzichte van hun persoonlijk deel aan Christus, volgens deze tekst: "Er is een geslacht, dat rein in zijn ogen is en van zijn drek niet gewassen is." (Spr. 30:12) Niet één of twee vergissen zich hierin maar een geslacht. En ik neem aan dat er velen onder ons zijn, die van deze stam en dit geslacht zijn. "Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Heere, HEERE, hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd? (...)

En dan zal Ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend. (Matth. 7:22, 23) Aangezien het zo'n algemeen bedrog is, smee ik u, uzelf veel te onderzoeken. "Onderzoekt uzelf." Ik denk, indien er maar één in dit gebouw was, die in dit bedrog verkeerde, dan moest het ons allen brengen tot de vraag: "*Meester, ben ik het? Meester, ben ik het?*" Hoeveel te meer, nu er een geslacht is van mensen, die zich hierin bedriegen, moest het elke dag ons werk zijn, te vragen: "*Ben ik het?*"

2. *De tweede opmerking is, dat het niet alleen een zeer algemeen, maar ook een beslist onherstelbaar bedrog is.* O, als u uzelf bedriegt omtrent uw deel aan Christus, is die vergissing niet meer goed te maken. Als u eenmaal de grens van de tijd bent overschreden met deze leugen in uw rechterhand: "*ik ben in Christus*", dan is er geen hoop meer op herstel. De eeuwigheid zal elke mogelijkheid afsnijden, om vergissingen goed te maken. Daarom smee ik u, daalt niet in uw graf met de inbeelding: "*ik ben in Christus*," als Christus nog kan zeggen: "*Ik heb u nooit gekend.*" Geloof mij, al had u een getuigschrift, dat door al de voortreffelijkste en teerste Christenen die u ooit gekend hebt, ondertekend was dat u werkelijk een heilige bent, en dat al de leraars die u ooit hebben toegesproken u zouden prijzen in de poort, verklarende, dat u een zoon of dochter Abrahams was, dan zou de Vader wanneer u dat getuigschrift in de hemel kwam aanbieden, u vragen: "waar is de Naam van Mijn Zoon?" Indien Die er niet onderstond, dan zou het zeker verworpen en ongeldig verklaard worden.

3. *Het is een zielverdervend bedrog.* Deze vergissing over het persoonlijk deel aan Christus is het verderf van de ziel, volgens dit woord uit Jesaja 44:20: "Het bedrogen hart heeft hem terzijde afgeleid." En wat is de vrucht ervan? Dat hij zijn ziel niet redden kan. Bijgevolg, kan men zeggen, dat de mensen hun ziel verderven. Ik geloof, dat er velen zijn, die naar de hel gaan in een wagen van zelfbedrog. Wij weten dat Christus er sommigen naar de hemel voert langs de poorten van de hel, die hij het leven niet laat zien, voordat zij in het gezicht van de hel gekregen hebben. Maar dit is ook waar, dat er anderen zijn die de duivel naar de hel voert langs de grenzen van de hemel. Hij doet hun geloven, dat zij hun hele leven door in de poorten des hemels wonen en toch worden zij eindelijk neergeworpen in die plaatsen die voor de duivel en zijn engelen bereid zijn.

4. *Indien iemand zich bedriegt in zijn deel aan Christus, dan zal hij daardoor de volgende drie grote nadelen ondervinden:*

(1) Zolang hij onder die misleiding verkeerd is hij buiten de mogelijkheid, om voordeel te trekken uit de genademiddelen. Want als hij hoort preken zal hij de beloften toepassen, wanneer hij de bedreigingen moest toepassen en aan de andere kant zal hij de bedreigingen toepassen, als hij de beloften moest toepassen. Wat zijn medicijn moest zijn, wordt voor hem vergif.

- (2) Zolang hij in die vergissing leeft, heeft hij geen meelijden met zichzelf, noch is hij over zichzelf aangedaan. Hoewel hij het gepaste voorwerp voor meelijden is, weet hij niet wat het is over zijn verderf te wenen.
- (3) In feite zijn al zijn genaden maar bedrog. Al zijn goede motieven zijn maar opwindingen. Zijn doding van zonde is maar namaaksel en al zijn teerheid is de moeder van verharding. Daarom raad ik u ernstig, dat u toch oppast voor vergissingen over uw deel aan Christus.

5. *Overdenk dat vergissingen over zijn aandeel van zeer duurzame en blijvende aard zijn.* Geloof mij, indien wij ons eens hierin misleiden, is het één tegen honderd, als wij nog ooit terechtkomen. Dit is duidelijk uit Jeremia 8:5: "Zij houden vast aan bedrog." Zij houden het met beide handen vast. Ook uit Jesaja 44:20, dat er een leugen in hun rechterhand is. Zij grijpen de leugen aan en houden die met al hun macht vast. Ik zeg, wanneer iemand zich bedriegt in zijn deel aan Christus, dan is het zwaar werk, hem daarvan af te brengen. Zelfbedrog is zo bijblijvend, dat Christus er over spreekt, alsof het iemand zal vergezellen tot voor de rechterstoel van Christus. Het is alsof er zijn die hun hoop op de hemel niet zullen loslaten, voordat Christus dat woord uitspreekt: "*Ga weg van Mij, Ik heb u nooit gekend.*" Zelfbedrog kan met ons meegaan tot over de grenzen van de tijd en tot aan de deur van de eeuwigheid ons bijblijven.

6. *Er is in deze tijd veel nagemaakte godsdienst.* Er is een geschilderd geloof; geschilderde liefde; geschilderde doding van zonde; een geschilderde teerheid. Sommigen hebben schaduwen en schilderijen lief, maar zij hebben geen zin in de schaduw van Christus. Zijn er niet velen, die denken dat zij Christus omhelzen en die toch niets omhelzen dan een waan en een inbeelding?

III. *In de derde plaats willen wij in de verhandeling van dit punt nog enkele kenmerken voorstellen, waaraan wij kunnen weten, of de zekerheid die u hebt, dat u persoonlijk deel aan Christus hebt, recht is of niet.* Geloof mij, er zijn veel Christenen bij wie de duivel en hun bedrogen hart die conclusie hebben getrokken dat zij in Christus zijn, maar die nooit goedkeuring van Christus ontvangen hebben. Ik zal dan de volgende zeven of acht kenmerken van een ware zekerheid voorstellen, waaraan u uzelf kunt beoordelen.

- (1) *Een ware zekerheid is een reinigende en heiligende zekerheid.* Dit blijkt uit 1 Johannes 3:39: "Een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft," - namelijk, die overreed is dat hij in de hemel zal komen, - "die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is." Ook uit 2 Kor. 7:1: "Dewijl wij dan deze beloften hebben, geliefden, laat ons onszelven reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes." O, als een Christen Christus mag omhelzen, kan hij niet anders dan uitroepen: "Wat heb ik meer met de afgoden te doen?" Als hij eenmaal Christus heeft aangenomen, zal hij elke verzoeking, die hem overkomt, beantwoorden met: "ik ben mijns zelfs niet, want ik ben duur gekocht." Ik kan niet meer over

mijzelf beschikken. Indien uw zekerheid dat u naar de hemel gaat, geen *reinigende* zekerheid is, wees er dan zeker van, dat het maar des duivels oorkussen is, dat u onder de armen werd genaaid. Is het mogelijk, dat iemand van de hemel kan verzekerd zijn, die niet ernstig naar heiligheid staat? Kan zo'n bedrog, als dit is u bevangen?

- (2) *Een ware zekerheid zet de Christen aan tot een dringend en ernstig najagen van wandel en gemeenschap met God.* Is het mogelijk, dat iemand verzekerd zou zijn en niet zou zeggen, dat hij krank is van liefde? Als de Bruid zegt: "Mijn Liefste is mijne en ik ben Zijn," laat zij er onmiddellijk op volgen: "Keer om mijn Liefste, wordt Gij gelijk een ree of een welp der herten op de bergen van Bether." (Hoogl. 2:16, 17) Hetzelfde zien wij in Hooglied 7:10, 11: "Ik ben mijns Liefsten en Zijn genegenheid is tot mij." En wat laat zij er op volgen? Zij nodigt Christus: "Kom, mijn Liefste, laat ons uitgaan in het veld, laat ons vernachten op de dorpen." O, wanneer hebt u Christus zo'n nodiging als deze gezonden? "O dierbare Christus, laat ons vernachten op de dorpen, laat ons uitgaan naar de verborgen plaatsen in het veld." Ziet ook Psalm 63:2: "O God, Gij zijt mijn God." Daar ligt Davids zekerheid. Onmiddellijk volgt erop: "Ik zoek U in den dageraad, mijn ziel dorst naar U, in een land, dor en mat, zonder water." Daar is een dringende begeerte naar Zijn gemeenschap. Laat ik u nu eens vragen: zijn er hier niet velen, die naar hun mening hoop op de hemel hebben, maar die nooit dat verlangen naar gemeenschap met Christus gekend hebben? Laat mij u dit zeggen, wie u ook mag wezen: "Dwaalt niet, God laat Zich niet bespotten; want zo wat de mens zaait, dat zal hij ook maaien." Ik denk dat er onder ons zijn, die Christus met genoegen veel dagen alleen in de hemel willen laten zonder Hem eens te bezoeken, als Hij ons maar alleen wil laten! Maar o, als wij ons deel aan Christus konden zien, hoe dikwijls zou dit, wanneer Hij afwezig is onze klacht zijn: "Zij hebben mijn Heere weggenomen en ik weet niet waar zij Hem gelegd hebben." Of het moest onze klacht zijn: *mijn afgod heeft mij van Hem afgevoerd en ik weet niet, waar ik Hem moet zoeken.*
- (3) *Zekerheid van ons aandeel in Christus zal ons tot lof en dankzegging aanzetten.* Geloof mij, dit is naar mijn gedachte een van de beste bewijzen van zekerheid. Sommige Christenen lopen onder overtuiging dat zij het gebed teveel verzuimen, die nooit overtuigd werden van hun verzuim van dankzegging. Bidden is, om zo te zeggen, een genade op onszelf gericht, maar loven en danken is een zelfverloochenende genade. Het gebed zoekt iets, maar de dankzegging geeft wat. "Deze is mijn God, daarom zal ik Hem een liefelijke woning maken; Hij is mijns vaders God, dies zal ik Hem verheffen." (Exod. 15:2) "Gij zijt mijn God, daarom zal ik U loven; o mijn God, ik zal U verhogen." (Ps. 118:28) Waarom heeft David behoefte aan die herhalingen? Is één keer niet voldoende? *Nee*, zegt hij, *ik zou al mijn dagen willen doorbrengen, met die erkenning: "mijn God, mijn God."* Er is veel van de

hemel in dat woord: *mijn God*. Liefde valt dikwijls in herhalingen. Nu, heeft die zekerheid die u hebt, ooit uw hart tot lof en dankzegging gebracht? Dit is een echt kenmerk. Maar helaas, velen onder ons kunnen het niet bevestigen.

- (4) *Voor iemand, die kan bezien, dat hij deel aan Christus heeft, is Hij onvergelykbaar.* Dit blijkt uit Hooglied 2:3: "Ik heb groten lust in zijn schaduw en zit er onder." Daar is het geloof en zekerheid des geloofs. En hoe kwam zij daartoe? "Als een appelboom onder de bomen des wouds, zo is mijn Liefste onder de zonen." *Bij Christus is niets te vergelijken*, zegt de Bruid, *in Zijn liefelijkheid, kracht, schoonheid en gepastheid gaat Hij alles te boven.*
- (5) *Ware zekerheid is zielsvernedereend; de zekerheid brengt een Christen in de laagte, in het stof.* Was Jacob niet gering in zijn ogen, toen hij uitriep: "Ik ben geringer dan al deze weldadigheden?" Wat was David laag in zijn ogen, toen hij dat woord sprak: "Wie ben ik, Heere, HEERE, en wat is mijn huis, dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt? Was Paulus geen gering mens in zijn ogen, als hij zei: "Mij, de allerminste van al de heiligen?" En als hij uitriep: "ik ben de voornaamste van de zondaren?" De ware zekerheid brengt een Christen in het stof en doet hem zeggen: "Wee mij, dewijl ik een man van onreine lippen ben".
- (6) *De ware zekerheid zal hem met veel lust en vermaak de plichten doen waarnemen.* David zegt in Ps. 40:9: "Mijn God." Dat is zijn zekerheid en hij voegt er dadelijk aan toe: "ik heb lust, o mijn God, om Uw welbehagen te doen." Hij spreekt dit zowel persoonlijk, als voorbeeldig van Christus. In Psalm 119:115 zegt David: "Wijkt van mij, gij boosdoeners, dat ik de geboden mijns Gods moge bewaren." Ik geloof dat de liefde van Christus, als zij veel werkzaam is, ons tot de plichten zal dringen. Daarom moet die trotse, verrukkende zekerheid in deze tijd, die de mensen boven alle plichten en Goddelijke instellingen zet en die hen het Evangelie, zowel als de wet, maar als armzalige eerste beginselen doet beschouwen en hen tot hun naasten doet spreken: "houdt u tot uzelf en genaakt tot mij niet, want ik ben heiliger dan gij," noodzakelijk bedrog zijn.
- (7) *Eindelijk zijn er nog deze drie eigenschappen van een ware zekerheid:* 1. Het is een geboren zekerheid. 2. Het is een levende zekerheid. 3. Het is een bindende zekerheid.
- De eerste twee eigenschappen vinden wij in 1 Petrus 1:3. "Hij heeft ons wedergeboren tot een levende hoop". Wie heeft die zekerheid in u doen geboren worden? Ik geloof dat er onder u zijn die een zekerheid hebben zonder barensweeën. Maar als Christus niet de Vader van uw zekerheid is, zal zij verdwijnen en teniet gaan.

- Het moet een levende zekerheid zijn. Sommigen zijn zo dood als een steen en toch zeggen zij, dat zij een hoop op de hemel hebben.
- Het moet een bindende of aandrijvende zekerheid zijn. Zij zal de Christen aandrijven, om te doen wat Christus gebiedt. Ja, al was het de liefste Izak, die wij hebben, als Hij ons gebiedt die op te offeren dan zullen wij het mes op zijn keel zetten en hem gewillig opofferen.

Nu wens ik, na al deze kenmerken gegeven te hebben, eens van u te horen, wat uw staat is. Wat denkt u van uzelf, bent u in Christus, of niet? Ik neem aan, als Christus heden zou binnenkomen, om allen de deur te wijzen, behalve hen die in Christus zijn, dat er maar een kleine gemeente zou overblijven. Ik moet bekennen, dat het mij verwondert dat er zo weinig met droefheid vervuld zijn, hoewel er toch geschreven staat: "Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren."

Laat mij u allen, als in de tegenwoordigheid van God, deze vraag stellen: - en zoals u daarop eenmaal uw Rechter zult antwoorden - "*Wat denkt u van uzelf?*" Is er niemand hier die een dadelijk bevestigend antwoord kan geven op de vraag: "*Bent u in Christus?*" Ik veronderstel, ja ik twijfel er niet aan, wanneer ik bij u allen eens rondging en hoofd voor hoofd de vraag stelde: "Bent u in Christus? Bent u in Christus?" Dat er maar weinigen hier zijn van wie ik een ontkennend antwoord zou ontvangen. Sommigen onder ons, hebben zo'n sterk geloof dat zij van hun geboorte af nog nooit hebben getwijfeld. Ik denk, dat ik zonder het voor het twijfelen op te nemen, mag zeggen, dat het geloof dat nooit door u betwijfeld wordt, maar al te veel op bedrog gelijk. En dat het geloof dat u nooit moeite gekost heeft om het vast te houden, maar dat zichzelf heeft staande gehouden, een vergissing is.

Maar laat mij hiermee besluiten, wat ook uw staat is, onderzoekt het en keert weder tot de Heere. Ik denk dat het een van de gewichtigste Evangelie nodigheden is uit de hele Schrift: "Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken en laat ons wederkeren tot den Heere." (Klaagl. 3:40) Wanneer u het onderzocht hebt, keert weder tot de Heere. Want ik zeg u, dat niets u bij Christus zo zal aanprijzen als uw noden en ik vertrouw, dat er niemand onder u is, die daarvan verstoken is. Ik weet, dat, indien u niet tot Christus wilt komen, Hij u noodzaken zal te komen, maar het zal u niet tot voordeel zijn, als u wegblijft totdat u genoodzaakt wordt.

O mensen, die nog buiten Christus leven: keert weder tot Hem!

O mensen, die in Christus zijt: keert weder tot Hem! Wij moeten u dat woord: *keert weder tot Hem!* preken, totdat u komt en vastgesteld wordt als een pilaar in het Huis Gods, om daar nooit meer uit te gaan. O, tracht er naar om nabij Hem te zijn!

O Christenen hebt u nooit daarover gedacht en bij uzelf gezegd: o, wanneer zal ik de onmiddellijke omhelzingen van de volzalige Christus genieten? Wanneer zal er niets meer tussen Hem en mij zijn dat scheiding maakt? Zolang het niet zo

is, zijn wij nooit dicht genoeg bij Christus. Er zal altijd iets tussen Hem en ons zijn zolang wij nog niet boven de wolken leven. O, die zalige zielsvereniging met Christus en dat zalig omhelzen van Hem...! Zendt u nooit eens een bode naar de hemel, of u een pas kunt krijgen om van hier te gaan opdat u Hem zult kunnen genieten? Verlangt u niet naar die dag, wanneer de wateren van de Jordaan gekleefd zullen worden en de vrijgekochten des Heeren daar zullen doorgaan?

Nu, laat ons onze Koning psalmzingen! Psalmzingt, want Hij is opgevaren met gejuich en Hij zal wederkomen. Psalmzingt onze Koning, psalmzingt!

ZEVENDE PREEK

Derde preek over de schijn en ware zekerheid des geloofs

"Onderzoekt uzelf, of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf. Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is? Tenzij, dat gij enigszins verwerpelijk zijt."

2 Korinthe 13:5

Ik denk, dat er velen zijn die voor belijders doorgaan, van wie de godloochenaar als hij op hun wandel ziet, eens zal uitroepen: "bent u ons ook gelijk geworden?" Zijn er niet velen hier die in een zoeten droom en in het paradijs der dwazen leven? Die dromen, dat zij eten en zie, als zij wakker worden, zijn zij nog hongerig. Daarom, denk ik dat op ons de plicht rust, onze staat en toestand te beproeven en te onderzoeken. Onheiligheid heeft haar duizenden verslagen, maar zelfbedrog en misleiding heeft haar tienduizenden verslagen. Het was een oude klacht van Christus: "Waarom oordeelt gij ook van uzelf niet hetgeen recht is?" (Lucas 12:57) Ik ben er zeker van dat er op aarde veel vredes-vonnissen zijn uitgesproken, die nooit in de hemel bekrachtigd zijn. Velen zeggen: *de bitterheid des doods is geweken*, die God echter, door het zwaard van Zijn gerechtigheid, voor onze ogen in stukken zal houwen.

Wij zeiden u de vorige keer toen wij over deze woorden spraken, dat er zes dingen zijn waarover wij van plan waren te spreken. De eerste drie hebben wij nu behandeld.

Waar wij nu over willen spreken is, dat er voor een Christen veel zielsvoordeel en geestelijk winst voortvloeit uit een duidelijke overreding van zijn deel aan Christus. Wij leidden dit af uit Paulus' verdubbeling van het gebod, om zich te onderzoeken en te beproeven, alsof hij wil zeggen: het is een bezigheid die zoveel voordeel zal opleveren, dat het als een plicht op ons rust, ons te onderzoeken en naarstig te beproeven.

Om dit punt verder op te helderen, zal ik alleen de volgende drie Schriftuurplaatsen aanhalen.

- "En Ik zal hem geven een witten keursteen en op de keursteen een nieuwen naam geschreven, welken niemand kent, dan die hem ontvangt." (Openb. 11:1) Door *de nieuwe naam en de witte keursteen* moet men de zekerheid verstaan en de kennisgeving daarvan aan de ziel. Dit is inderdaad zo'n barmhartigheid, dat die alle beschrijving te boven gaat. Niemand kent die, veel minder kan hij het in woorden uitdrukken, die er niet de bezitter van is.
- "Gij zult met een nieuwen naam genoemd worden, welken des Heeren mond uitdrukkelijk noemen zal." (Jesaja 62:2) O, welk een naam moet dat

zijn, die de mond des Heeren zal noemen? Ik denk, dat wat Hij geeft een van de edelste namen moet zijn, die ooit gegeven werden.

- En wij zien in Psalm 18 dat David veel zoetheid en voordeel vond, als hij negen keer hetzelfde woord gebruikt: mijn Sterkte, mijn Steenrots, mijn Burcht en mijn Uithelper, mijn God, mijn Rots, mijn Schild en Hoorn mijns heils, mijn Hoog Vertrek. O David, waartoe dienen toch die veelheid van *mijn*? David zou antwoorden: Hij is lieflijk in Zichzelf maar o Hij is veel liefelijker voor mij, als ik Hem zo uitdrukkelijk de *Mijne* mag noemen.

Laat ons nu meer in het bijzonder over deze voordelen van de zekerheid handelen.

Ten eerste. *Iemand, die verzekerd is van zijn aandeel in Christus, heeft een sterke begeerte tot gemeenschap met Hem.* "Zeg mij aan, Gij, Die mijn ziel liefheeft." (Hoogl. 1:7) Daar is de zekerheid. "Waar u de kudde legt in de middag." Daar is de begeerte naar Zijn gemeenschap. "Ik ben mijns Liefsten en Zijn genegenheid is tot mij." (Hoogl. 7:10, 11) Daar is de zekerheid. Onmiddellijk volgt erop: "Kom, mijn Liefste, laat ons uitgaan in het veld, laat ons vernachten op de dorpen." Daar is haar begeerte naar Zijn gemeenschap. "Mijn Liefste is mijne en ik ben Zijne." (Hoogl. 2:16, 17) Wat volgt daarop? "Hij weidt onder de leliën. Totdat de dag aankomt en de schaduwen vlieden; keer om, mijn Liefste, en wees Gij gelijk een ree, of een welp der herten, op de bergen van Bether." Dat betekent: laat mij een zoet verkeer en gemeenschap met U hebben tot de dag der eeuwigheid zal aanbreken. Ik denk, dat de begeerten van een verzekerd Christen aan het graf gelijk zijn. Ze roepen voortdurend: *Geef! Geef!* Ze zeggen nooit: *het is genoeg.* Wat is de reden, dat u toch zo weinig naar gemeenschap met Christus tracht? Het komt hiervan: u bent niet verzekerd van uw aandeel in Hem. Geloof mij, als u maar op die zalige plaats kon komen, dat u kon uitroepen: "Christus is de mijne," dan zou het een hel op aarde voor u zijn, zover van Hem af te leven, als de meeste uwer nu doen. O, zekerheid maakt de afwezigheid van Christus tot een ondraaglijke last. David zegt in Psalm 22:2: "Mijn God, mijn God" Daar is de zekerheid. Onmiddellijk daarop volgt deze klacht: "waarom hebt Gij mij verlaten?" Waarom verbergt Gij U voor mij? De Bruid weende naar Hem, Die haar ziel lief had. Maria weende over de afwezigheid van Christus. Ik denk, toen de engel Maria de vraag stelde: "Vrouw, wat weent gij?" dat zij het een onnodige vraag beschouwde. Toch zegt ze er de reden van: "Zij hebben mijn Heere weggenomen." Toen zij die beide woorden: "mijn Heere," uitsprak, lag volgens mij haar hart op haar tong. Met hoeveel nadruk en klem zal zij dat hebben gezegd! Zou de afwezigheid van Christus u zo weinig raken, als u zeker was dat Hij de uwe is? Ik moet bekennen, dat het geen wonder is, dat mensen, als zij verliezen wat het hunne niet is, er niet erg over wenen, maar te verliezen wat het onze is, o, dat maakt het voor ons tot een kruis en een last!

Ten tweede. *Zekerheid doet de ziel een hoge en onvergelykbare hoogachting voor de dierbare Christus hebben.* "Mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tienduizend." {Hoogl. 5:10} O, zegt de Bruid, *ik heb nooit Zijns gelijke gezien en ik zal nooit Zijns gelijke weer zien.* Er ligt veel in dat 'mijn' dat zij deel aan Hem had. Daarom zag zij Christus met een ander oog dan anders het geval zou zijn geweest. Vreemden beschouwen Hem als een boom, die in het zand geplant is. Voor wie gelooft is Hij dierbaar, dus niet voor iedereen. "Ik heb groten lust in Zijn schaduw en zit er onder." (Hoogl. 2:3) In de voorafgaande woorden geeft zij als reden op, dat zij deel aan Hem had: "Als een appelboom onder de bomen des wouds, zo is mijn Liefde onder de zonen." Ja, zekerheid zal alles wat in Christus is ten zeerste vermakelijk voor de ziel maken. "Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk." (Hoogl. 2:3) Ik zal u zeggen wat zekerheid doet. Het maakt de Persoon Christus begeerlijk en dierbaar voor de ziel. Het maakt de naturen van Christus heerlijk voor de ziel. Het maakt de ambten van Christus lieflijk voor de ziel. Het maakt de beloften van Christus dierbaar voor de ziel. Het maakt de bedreigingen van Christus aangenaam voor de ziel. Het maakt de reuk van Christus' klederen een lust voor de ziel. En het zal de kussen Zijnsmonds zoet voor de ziel maken. O, zegt de verzekerde Christen, er is niets in Christus, of het is lieflijk en gans begeerlijk. Zijn bedreigingen zijn lieflijk, het zijn de wonden van een Vriend. Zijn kussen zijn lieflijk, zij zijn beter dan de wijn. Zijn naam is lieflijk, hij is een olie, die uitgestort is. Zijn toeknikken zijn alles begeerlijkst. Zijn gestalte is als de Libanon, uitverkoren als de cederen. O, een Christus te omhelzen, met Wie men getrouwd is, wat is dat vermaaklijk voor de ziel! Wat is de reden dat u zulke geringe gedachten van Christus hebt? Het is dit: *u mist de zekerheid, dat Hij uw Man is.*

Ten derde. *Zekerheid maakt een Christen lijdzaam om zich aan elk kruis en aan elke donkere bezoeking die hem overkomt te onderwerpen.* Dit blijkt uit Hebr. 10:34: "Zij hebben de roving hunner goederen met blijdschap aangenomen." Wat maakte hen zo gedwee? Zij wisten bij zichzelf dat zij een beter en blijvend goed in de hemelen hadden." Ik zeg u, dat zekerheid alle kruis zal beantwoorden met: *Christus is de mijne.* Wanneer zij verdrukt worden, zal geloofszekerheid haar aangezicht opheffen en zeggen: *Christus is mijne.* Als zij gesmaad worden, zullen zij zich troosten met: *Christus is de mijne. Ik kan de Heere Jezus aandoen.*

Ten vierde. *Zekerheid zal u voor afval en voor loslating van Christus bewaren.* 'Maakt uw roeping en verkiezing vast', zegt Petrus, 'want dat doende, zult u nimmermeer struikelen.' In Hebr. 3:12 wordt over een boos, ongelovig hart gesproken, dat afwijkt van de levende God. Daar staat tegenover dat geloofszekerheid de ziel aan Christus bindt met een drievoudig snoer, dat niet licht verbroken zal worden. Geloof dit, dat een verzekerde Christen met veel vrijmoedigheid mag zeggen: mijn berg staat vast, ik zal nimmermeer wankelen. Een verzekerde Christen kan met veel opgewektheid getuigen: in God zal ik Zijn woord prijzen. Ik vertrouw op God, ik zal niet vrezzen. Wat zou mij een mens

doen? Ja, hij kan lieflijk zingen in het dringendst gevaar: De Heere is mijn Licht en mijn Heil. Voor wie zou ik vrezen? De Heere is Mijn Levenskracht. Voor wie zou ik vervaard worden?

Ten vijfde. *Verzekering houdt al de genaden van de Geest fris en groen.* Het is een verfrissende dauw op onze tak, waardoor de genade lieflijk bloeit.

(1) *Ze wekt de liefde op.* O, hoe krachtig zijn de werkingen van de liefde, wanneer een Christen kan zeggen: "Mijn Liefste is mijne en ik ben Zijne!" "Mijn Liefste." Daar is de zekerheid. "Mijn Liefste is mij een bundeltje mirre, dat tussen mijn borsten vernacht." (Hoogl. 1:13) dat is: zolang als de tijd duurt, zal Christus een plaats in mijn hart hebben. "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad." (1 Joh. 4:19) Daar is de liefde. Onze harten zijn van nature koud, maar liefde ontsteekt liefde. Het bewustzijn van Zijn liefde tot ons doet ons hart in wederliefde tot Hem ontbranden.

(2) *Zekerheid houdt de gebedsoefening gaande.* Het is een verzekerd Christen, die het best en nuttigst kan bidden. Voornamelijk in de drie volgende dingen is de zekerheid behulpzaam in het gebed:

- Zij is bevorderlijk tot vrijmoedigheid.
- Zij is bevorderlijk tot naarstigheid in het bidden. David zegt: "O mijn God." Hier is zekerheid. "Ik zoek U in den dageraad." Daar is zijn naarstigheid als de vrucht daarvan.
- Zij bevordert de vurigheid in het bidden. David bidt: 'Mijn ziel dorst naar U, mijn vlees verlangt naar U'. Daar is vurigheid als een andere vrucht van de zekerheid.

(3) *Zekerheid houdt de genade van de doding van zonde werkzaam en levendig.* Vergelijkt 2 Kor. 4:18 met 2 Kor. 5:1. "Dewijl wij niet aanmerken de dingen, die men ziet." O Paulus, wat scheelt u? Mag u niet eens naar de wereld kijken? Och zegt Paulus, *wilt u daarvan de reden weten?* "Wij weten, dat zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen." *Mijn huis is in de hemel en mijn schat is daar, nu moeten mijn hart en mijn ogen daar ook zijn.* Wilt u weten, wat u zou weerhouden van het najagen van de wereld? Maakt er ernstig werk van voortdurend de zekerheid om te dragen dat u deel aan Christus hebt.

(4) *Geloofszekerheid houdt de genade van nederigheid in oefening.* Niets zal een Christen zo nederig houden als zekerheid. Paulus zegt: "Ik leef, maar niet meer ik, maar Christus leeft in mij." (Gal. 2:20) "Mij de allerminste van alle heiligen is deze genade gegeven." (Efeze 3:8) Zekerheid verheft genade op het hoogst en vernedert zichzelf op het diepst. Ongeloof en moedeloosheid voeden het meest de hoogmoed. Geloof mij, ongelooft is zwanger van

hoogmoed en afval; dat zijn twee kinderen, welke die vruchtbare moeder voortbrengt.

- (5) *Geloofszekerheid bevordert de genade van berouw.* Weet u wat een Christen berouw zal doen hebben? Het is dit: Christus in onze armen te nemen en Hem de onze te noemen. "Zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben" Daar is hun geloof. "En zij zullen over Hem rouwklagen, als met de rouwklage over een enigen zoon." (Zach. 12:10) Ik denk, dat de ondervinding dit leert, dat de ziel onder overtuiging van zonde nooit inniger weent, dan wanneer zij Christus in haar armen heeft en kan zeggen: "*Hij is de mijne.*" O, hoe lieflijk kan men zich dan aanklagen! Er is wanneer zij overtreden hebben, geen gezicht van Christus als hun Zaligmaker dat hun hart niet in stukken breekt en niet als een zwaard in hun beenderen ingaat en hen doet uitroepen: *O, wat een dwaas ben ik om tegen zo'n Dierbare te overtreden, aan Wie ik zo nauw verbonden ben!* Was het niet het bewustzijn van haar deel aan Christus, dat Maria Jezus' voeten met haar tranen nat maakte?
- (6) *Geloofszekerheid houdt de genade van blijdschap in oefening.* Het is het geloof waardoor men zich verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. Wilt u weten waarom uw genaden zo verwelkt zijn? Wilt u weten hoe het komt, dat de liefelijke planten Gods in uw ziel zo verdord zijn? Het is omdat u buiten het gezicht van uw aandeel in Christus leeft. Geloof mij, de zekerheid zal, om het zo eens uit te drukken, elke morgen een bevochtiging voor uw genaden wezen, zij zal ze elk uur verfrissen. Zij is een kanaal waardoor de Goddelijke invloed overgebracht wordt tot groei van de genade en voornamelijk van de vreugde.

Ten zesde. *Geloofszekerheid zal de dood voor een Christen zeer aangenaam en troostlijk maken.* Wat maakt de dood tot de koning der verschrikkingen? Wat maakt hem zo voor ons? Is het niet dit, dat wij onder een wolk naar de hemel gaan? Een verzekerd Christen kan de dood in zijn armen nemen en uitroepen: *welkom, o vriend!* Wanneer een verzekerd Christen de wagens ziet die zijn Vader naar hem toestuurt, kan hij zich met Jacob verheugen. Hij kan met David zeggen: "Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vreezen." Wat heeft u zover gebracht, David? *Ik zal het u vertellen,* zegt hij, "*want God is met mij.*" Ik denk, dat het niet nodig is, dat ik ergens voor vrees, wanneer ik God bij mij heb. Een verzekerd Christen kan zeggen: waarom zou ik de dood vrezen? Zou ik niet tegen de verwoesting lachen? Ik ben overtuigd dat een verzekerd Christen de dood niet behoeft te vrezen, omdat de dood voor hem de dood van al zijn begeerlijkheden is en de begrafenis van al zijn droefheid is. Is niet de dag van zijn dood zijn kroningsdag? Is het niet zijn trouwdag, de dag van zijn overwinning en zijn ingaan in de rust? Waarom zou hij die dan vrezen?

Ten zevende. *Een Christen, die in de staat van zekerheid leeft, stelt de kleinste goedheid die de Heere hem bewijst op de hoogste prijs. De verzekerde Christen beschouwt elke goedheid als een wonder. De verzekerde Christen zegt: ik ben minder dan de minste van al Uw weldaden. Hem wordt geen goedheid bewezen, al is het maar een druppel koud water, waarop hij niet kan lezen: dit komt van mijn Man en mijn Vader. Dan is het beter dan de zoetste wijn.*

Tenslotte. *Geloofszekerheid is zeer bevorderlijk tot opgewektheid in gehoorzaamheid. O, dat is een opmerkelijke band, die Paulus aanwijst: "De Heere, Wiens ik ben, Welken ik ook dien." (Hand. 27:23) De tekst in 2 Korinthe 5:14 is ook zeer opmerkelijk. "Want de liefde van Christus dringt ons." Waarom is uw ambt met zoveel moeite omringd, Paulus? Waarom kent u niemand naar het vlees, wordt u niet geleid door vleselijke belangen en genegenheden? Waarom bent u zo ijverig en naarstig, dat de gehele wereld u voor gek verklaart? Wel, zegt hij, de liefde gunt mij geen rust. Als ik lui of vleselijk zou willen zijn, of mijn handen zou willen vouwen, om te slapen, dan klinkt de liefde van Christus in mijn oren: eens was ik dood, maar Hij is voor mij gestorven. Ik mag niet meer voor mezelf leven maar voor Hem die voor mij gestorven is.*

Nu Hem, die de Eerste en de Laatste is, die dood geweest is en leeft in alle eeuwigheid, zij lof en dank. Amen

ACHTSTE PREEK

DE GELIJKVORMIGHEID MET CHRISTUS

"En een iegelijk die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf gelijk Hij rein is." 1 Johannes 3:3

O, hoe groot is het mysterie van zelfbedrog die post gevat heeft in de harten van velen, die niet leven onder indruk van de waarheid: *dat wat iemand zaait, hij dat ook zal maaien*. Hoe kan zo'n bedrog u overvallen dat u meent druiven te zullen lezen van doornen of vijgen van distels? Maar helaas! Velen onder ons zoeken naar een onmogelijke vereniging van dingen die nooit met elkaar kunnen bestaan. Zij menen dat zij, hoewel zij zichzelf vermaken in hun eigen misleiding - en zoveel vrijheid en toegeeflijkheid voor zichzelf nemen, dat zij zich vermaken de tijd te besteden met zwelgen en brassen en hun afgoden te dienen, - toch menen ten laatste een plaats te krijgen onder de verlost en in te gaan in die heilige Stad, waar niets dat onrein is, zal inkomen. Kunnen uw wandel en uw hoop ooit samen gaan, terwijl er zo'n ongelijkheid tussen die twee is, dat zelfs een voorbijganger kan zien dat uw hoop ijdel is? Uw wandel heeft zó weinig overeenstemming met die kostelijke en geestelijke hoop, dat wij niet eerlijk met u zouden omgaan, zo wij uw verwachting niet de bodem insloegen, en u niet vertelden dat uw hoop zal vergaan als een droom en zal afgehouden worden als een boom en zal wezen als een gezicht des nachts.

Er zijn hier velen van u die een hoop op de hemel hebben en die verwachten eens in het eeuwig licht te wandelen, maar indien u slechts eenmaal deze tekst ernstig overleest: *"En een iegelijk die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf gelijk Hij rein is,"* dan zou u uw vertrouwen wegwerpen, en overtuigd zijn dat u hebt gewandeld met een leugen in uw rechterhand, en dat een bedrogen hart u terzijde heeft afgeleid. Dit is een weeklacht over twee soorten van mensen.

Ten eerste, over hen die "een verdorven verstand hebben en van de waarheid beroofd zijn, menende dat de godzaligheid een gewin is. Wijk af van dezulken" (1 Tim. 6:5) Deze wandelen in ijdele wegen die zij van hun vaders hebben overgenomen.

Ten tweede, over hen die meer beschaafd zijn in hun wandel, die het buitenste van de drinkbeker gereinigd hebben en een gedaante van Godzaligheid vertonen, zodat zij door anderen worden beschouwd als levende in de poorten des hemels. Zij misleiden anderen en zij zijn zelf misleid en zullen met hun belijdenis beschaamd uitkomen.

Het zou nuttig zijn voor vele christenen in dit geslacht, dat zij meer waren als Nicodémus, om evenals hij, tot Christus te komen in de nacht en dat het geluid van hun voeten niet veel werd gehoord, dat zij die niet zo dikwijls lieten horen. Sommigen onder hen beginnen te bouwen, maar niet bekwaam zijnde om te

voleindigen, hoewel zij hadden voorgenomen om de heilige oorlog te voeren, zo worden ze nochtans gestuit door hun eigen toegeeflijkheid. Zij hadden geen vast besluit gemaakt, en nu gaan ze neerzitten en beginnen bij zichzelf te overleggen, of zij met tienduizend wel bekwaam zijn hem te weerstaan die met twintigduizend tegen hen komt. Zij bezwijken in de dag van tegenspoed. Zo geven zij het bewijs dat hun kracht slechts klein was. Zij hadden in schijn heel wat gewonnen maar onder tegenslagen bezwijken zij. Bovendien doen zij het geslacht der rechtvaardigen grote smaadheid aan. Die oprecht voor God wandelen zijn als het licht dat meer en meer schijnt tot de volle dag toe.

I. *En een iegelijk die deze hoop op Hem heeft.* Velen nemen het christendom aan, vóór dat het christendom hen aanneemt. Maar u die de waarheid van uw hoop wilt tonen en uw vertrouwen wilt vasthouden en die staat naar de verlevendiging van uw hoop, opdat zij vast blijve tot het einde toe, ik wens u toe dat u elke dag uw naam mag lezen in het Boek des levens. Wees daartoe bezig in de weg van heiligmaking, *of in uzelf te reinigen gelijk Hij rein is*, opdat u altijd mag jagen naar dat geestelijke en hoge doel, *om Hem gelijkvormig te zijn*. Dit moet niet alleen uw begeerte zijn, maar het is ook uw plicht. Ofschoon God reeds vele grote werken had geschapen, nochtans rustte Hij niet, vóór Hij de mens had geschapen naar Zijn eigen en gezegend beeld, *in gerechtigheid en ware heiligheid*. Zo behoort ook in u een heilige onrust te blijven temidden van al uw andere genietingen, totdat u de Goddelijke natuur deelachtig wordt. U behoorde te staan naar de levendige en geestelijke lijnen en kentekenen van Zijn Eigen beeld, ingedrukt en gegraveerd in uw eigen hart en uitgedrukt in uw wandel. Indien uw zoeken méér naar deze genade was, zou u standvastiger en onbeweeglijker zijn in het werk des Heeren. U zou vruchten dragen tot in de grijze ouderdom. Zeker, Godzaligheid is een groot gewin, wanneer ze een bewijs is van de waarheid van uw hoop. Deze twee zijn onafscheidelijk aan elkaar verbonden, *de hoop des hemels en heiligheid*. Zij zijn samen gehecht door een Goddelijk besluit, hetwelk niet kan worden herroepen. En wat God heeft samengevoegd scheidde de mens niet. Strek uw hand niet uit naar enige verboden vrucht en haat ook de rok die van het vlees bevlekt is. Indien iemand zich daarvan onthoudt, zo zal hij een vat der ere zijn tot gebruik van zijn Meester.

O, daar gij van de boom der kennis des goeds en des kwaads hebt gegeten, sta dan naar zoveel kennis als u nodig is om naar de beste dingen te hongeren en te zoeken naar de uitnemendste zaken. U behoorde overreed te zijn daarnaar te zoeken, omdat uw eeuwig voordeel en uw oneindig gewin is gelegen in deze gezegende hoop. Omdat de toegang tot de genieting van deze hoop loopt *door de liefelijke paden van heiligheid*, laat daarom het geluid van uw voetstappen daar altijd gehoord worden. Indien het mogelijk was, dat de hemel niet was het loon der heiligheid, is nochtans heiligheid in zichzelf zo'n schone en uitmuntende zaak, dat ze voor ons zowel ons vermaak als ons loon mag zijn. Welke grotere

waardigheid is denkbaar, dan dat het stof van Zijn voeten zo hoog verheven wordt, *als gelijkvormig gemaakt te worden aan Hem Die het schiep?* Maar wat het voornaamste deel van uw voorspoed en gelukzaligheid moest zijn, wordt door de meesten van u licht geacht.

Nu de apostel had in het voorgaande vers op hemelse wijze gesproken over de uitnemendheid en verhevenheid van *de hoop van een Christen* en dat die hoop verwacht *de Heere te zien gelijk Hij is*, en een onbelemmerd gezicht te hebben op Zijn onbegrijpelijke majesteit. Het zal een gezicht zijn van oneindig meer waarde dan de genieting van alle dingen welke binnen de omtrek van de wereld zijn. En u weet hoe de aardse dingen door mensen op hoge prijs gesteld worden. Wij kunnen niet bevatten wat dat gezicht zal zijn. Geloof is een te zwakke oplossing om het te verklaren. Er moet gevoel en genieting bij komen om er ons enige besef van te geven.

Wij menen dat indien Abel, die van alle mensen de eerste was wiens hoop van *God te zien gelijk Hij is*, vervuld werd, uitgezonden zou worden om u te prediken wat hij reeds zo lange tijd aanschouwd heeft, hij u niet zou kunnen vertellen wat het is. Maar indien hij daarover zou beginnen te spreken, menen wij dat hij zou moeten zeggen, wat wij vinden in Hebréeën 11:32: "En wat zal ik nog meer zeggen, want de tijd zou mij ontbreken." De tijd zou hem ontbreken en uw hart zou bezwijken, het zou zijn als een onbekende taal, welke de meesten onder ons niet zouden verstaan. Daarom zou hij vreemd voor ons zijn. Wij zijn er van overtuigd, dat deze hoop in haar natuur zó verborgen is en zó hoog en verheven, dat wij zolang wij hier beneden zijn, het niet kunnen begrijpen.

De apostel verklaart in de tekst dat de hoop van een Christen er naar uitgaat *Hem gelijk te zijn*. Ik meen dat indien de oneindige uitnemendheid die in God is en die omgeschapen schoonheid en majesteit die bij Hem is, meer geloofd werd, en de onbeschrijflijke ongelijkvormigheid en de grote tegenstelling die nu tussen God en ons is, meer bekend was, wij zouden in verwondering uitroepen: *hoe kan dat zijn, Gode gelijkvormig te worden!* Wij zouden opgaan in een heilige verbazing horende dat deze onbegrijpelijke waardigheid en gezegende verandering voor de gelovigen werd bereid.

Indien iemand van u een heilige beschouwt terwijl hij op aarde is, zolang hij verkeert in deze tenten van sterfelijkheid en onderworpen is aan die velerlei verwisselingen waaraan alle mensen onderworpen zijn, waar zijn kleren verontreinigd zijn door de besmetting van de wereld, en indien het u werd toegestaan hem te beschouwen, wanneer *hij God zal zien gelijk Hij is*, zou u hem niet meer herkennen. Want er is een onmetelijk verschil in wat hij nu is en wat hij zal zijn.

Deze hoop van een Christen, "*Hem gelijk te zullen zijn*," is zó ver boven de verdienste van een Christen, dat het dikwijls zijn hoop en verwachting te boven gaat. Wij menen dat er niets is dat dit ongeloof kan wegnemen dan het geloof

in Gods almacht, en de vrijheid van Zijn liefde. Daardoor zullen zij die tussen de potten lagen, worden als vleugelen ener duif, overdekt met zilver, welker vederen zijn met uitgegraven géluwen goud. Die aanbiddelijke eigenschappen in God, kan hen die zwart zijn en die door de dochters van Jeruzalem veracht worden, doen schijnen als de zon in het koninkrijk huns Vaders. O, dat u overreed werd uw hand te leggen op deze kostelijke en dierbare hoop!

Als het mogelijk was dat er een boodschapper van vrede gezonden werd tot de zielen die in eeuwige ketenen bewaard worden, om deze hoop voor hen af te kondigen, dan zou de vraag moeilijk te beantwoorden zijn, of *blijdschap* of *gehoorzaamheid* de overhand bij hen zou hebben. Niemand van hen zou die hoop achter zijn rug werpen. Neen, maar ze zouden het als een gouden keten aan hun hals hangen, en het maken als een versiersel op hun voorhoofd. Wij denken dat er naast gehoorzaamheid en blijdschap ook *verwondering* zou zijn. Zij zouden zonder twijfel veronderstellen dat zij droomden of dat zij een gezicht gezien hadden, indien zo'n gebod of besluit tot hen kwam.

II. Maar opdat niemand deze hoop te vermetel zal aangrijpen, zo stelt de apostel de kenmerken en onderscheiden eigenschappen voor van hem die deze hoop heeft, in de woorden: "*Die reinigt zichzelf gelijk Hij rein is.*"

De zinspreuk die in grote letters op het voorhoofd van een Christen gegraveerd is, luidt: *De heiligheid des Heeren*. Ja meer, hij stelt zich niet tevreden met een mindere mate van heiligheid, om een gedeelte te hebben en een ander gedeelte te missen, maar het is zijn doel en poging *om rein te zijn gelijk Hij rein is*. Dit is een zeer hoog doel, hetwelk niet gemakkelijk bereikt wordt. Wij moeten het hier niet zó verstaan, dat wij hierin zo'n volmaaktheid kunnen bereiken, als volkomen Hem gelijk te zijn. Wij moeten het zó opvatten, dat er meer een *gelijkenis* van heiligheid voorgesteld wordt dan een *gelijkheid*. Wij moeten meer zoeken naar een gelijkvormigheid aan Hem in de *hoedanigheid*, dan in *de mate en in de volmaaktheid*. Wij belijden en erkennen dat wat een christen in dit opzicht bereiken kan terwijl hij hier beneden is, meer bestaat in verlangen het te bezitten, dan in het verkrijgen van zijn wens. Daarom zit hij neer en weeklaagt over zijn tekortkomingen, zowel uit besef van zijn ellende als van zijn schuld. Hij zucht om die dag, waarop hij Hem gelijk zal zijn, wanneer die schone gelijkvormigheid met God volkomen zal zijn. Hij ziet uit naar de tijd wanneer dat licht zoveel voortgang zal hebben, dat het tot de volle dag van volmaaktheid zal komen, waarop nooit enige vermindering zal volgen.

Nu, hier is deze zaak voorgesteld, dat er een mogelijkheid is om deze geestelijke en kostelijke hoop te verkrijgen, om "*God gelijk te wezen, en Hem te zien gelijk Hij is.*" Hierin heeft God ongetwijfeld veel oneindige liefde geopenbaard aan de erfgenamen van de belofte, opdat zij een sterke vertroosting zouden hebben, terwijl zij in dit moerbeidal zijn. O, in welke ondragelijke en pijnigende vrezen zouden zij hier hun dagen verslijten, indien zij deze hoop niet hadden? En met welk een verschrikking zouden zij de eeuwigheid intreden, als zij deze vaste

hoop misten? O, het behoort onze toeleg te zijn, daar zo'n weldaad te verkrijgen is, dat het dagelijks een plaats zal hebben in heilig overleg *om onszelf te onderzoeken en te beproeven of wij in het geloof zijn of niet*. Zo dit meer het gesprek was in onze dagen, dan zou het geluid van andere verschillen en twistgesprekken verstommen. Deze onderlinge ijver is waard betracht te worden. Die zou geen strijd veroorzaken maar er zou nuttige stichting, die in het geloof is, uit voortkomen.

Nu, om u te meer aan te sporen om te zoeken naar het verkrijgen van dat dierbaar geloof en *die gezegende hoop*, welke het voornaamste rad is, dat alle kleinere raderen in beweging brengt, zeg ik u dat hoop de zaaier aanzet om te zaaien, want hij zaait in hoop. En de koopman wordt er door aangezet om vele moeilijkheden te verdragen want hij reist voort op hoop van winst. Hoop is de oorsprong en fontein van al ons verlangen en maakt dat wij daarnaar met opgewektheid zoeken. Hoewel wij mogen zeggen dat de blijdschap in onze hoop op tijdelijke dingen dikwijls groter is dan de blijdschap van het bezit, is dat niet met deze Christelijke en hemelse hoop. Want de blijdschap over het bezit van wat wij hoopten, gaat ver uit boven de blijdschap van onze hoop en verwachting. Want het is onmogelijk om te bepalen welke blijdschap een Christen zal hebben, wanneer geloof en hoop zullen plaats maken voor genieting. Als geloof zal overgaan in aanschouwen, hoop in bezit en als alle gebeden zullen veranderd worden in lofzangen. De overdenking hiervan zal een christen verblijden met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. Het begrip van deze gezegende verandering, van geloof in aanschouwen, van hoop in genieting en van al onze tranen in hemelse gezangen van eeuwigdurende lof, mag alle gedachten aan onze tegenwoordige ellenden verdrijven.

Wij mogen ons hiermee troosten, dat er een gezegende en heerlijke tijd zal aanbreken na al onze strijd van binnen en van buiten, wanneer wij door de deur zullen gaan van onze eeuwige rust. Dan zullen wij al onze ellende vergeten als wateren die voorbij gegaan zijn. Dan zullen deze pijnlijke en kwellende vrezes van ongeloof verdwijnen. Dan zal al ons zwoegen en arbeiden, lieflijk eindigen in de gehoorzaamheid van Christus. Dan zullen wij de volmaakte overwinning over alle dingen genieten, wanneer ons zal worden toegestaan het overwinningslied aan te heffen: *Dood waar is uw prikkel, hel waar is uw overwinning?*

III. Nu, om u te overreden meer naar deze hemelse hoop te zoeken, zullen wij u de voordelen die een christen er door verkrijgt voorstellen.

Ten eerste. *Zij houdt veel genaden van de Geest levendig en in oefening*. Zij houdt de genade van geduld onder lijden uitnemend in oefening. Met welk een heilig stil gemoed en blijdschap hebben niet sommigen de meest smartelijke en pijnlijke ervaringen gedragen, in de verwachting dat de hemel en eeuwig met God te zijn alle rivieren van hun smart zou doen uitlopen in de oceaan van onuitsprekelijke

vreugde? Niets maakt het aannemen van alle tegenspoeden welke zij hier ondervinden zo gemakkelijk als de hoop op de hemel. Het was het zeggen van een koning in het Oosten, die al zijn bezittingen weggegeven had, en toen een van zijn hovelingen hem vroeg, wat hij voor zichzelf had overgehouden, was zijn antwoord: *Hoop!*

Naar mijn gedachte mag een Christen tevreden zijn onder al zijn gebreken, in de hoop van het eeuwige leven. Indien wij hier blootgesteld zijn aan veel arbeid en kwelling, in het worstelen tegen onze verdorvenheden; indien u deze twintig jaar geweest bent in het huis van uw pelgrimschap, en versmacht werd door de droogte van de zomer en de slaap van uw ogen geweken is, toch zult u wanneer het *een en twintigste jaar van uw levens aanbreekt, en uw minderjarigheid voorbij is*, ingaan in de nieuwe hemelen waarin gerechtigheid woont. Gerechtigheid is in bepaalde mate hier slechts een reiziger. Haar eigen huis en verblijf is Boven. Zij die daar binnentreden, zullen een algemeen en eeuwigdurend ontslag van zonden ontvangen. En indien u moet dwalen in spelonken en hollen der aarde, want dat is het lot geweest van hen welker de wereld niet waardig was, dan mag u uzelf verblijden in de hoop van die dag, wanneer u zult gemaakt zijn tot een pilaar in het huis van uw God, om daar nooit meer uit te gaan. Dan zult u dat heerlijke huis binnentreden, waarheen onze gezegende Heere Jezus is opgevaren om ons plaats te bereiden. Wat weten Job en David nog van al het lijden dat zij ondergaan hebben toen zij hier beneden waren? Hun smarten en kwellingen zijn weg gevloeden. Zij zijn hun ellende vergeten, en 'zij gedenken ze als wateren die voorbij gegaan zijn'.

Ten tweede. *Die hemelse hoop is de weg om veel doding aan de wereld te verkrijgen en van alle dingen hier beneden af te sterven.* Iemand die door de Geest veel uitziert naar rechtvaardigheid des geloofs en vanaf de top van de berg vanwaar Mozes het beloofde land zag, iets bespeurt van de onuitsprekelijke en onbegrijpelijke vreugde die gevonden wordt in de genieting van dat land, hetwelk de heerlijkheid van alle landen is, en hij mag aanschouwen die liefelijke en uitnemende blijdschap welke zij in God zullen hebben en in de heilige en gezegende Drie-eenheid, vindt alle dingen hier beneden smakeloos als 'het wit van een ei'. Alles vinden zij ijdelheid en kwelling, zelfs in de mooiste dingen hier beneden.

Het is geen wonder dat velen al hun vermaak zoeken in de dingen die beneden zijn, want zij kennen geen betere dingen om er zich mee te troosten of er tevreden mee te zijn. Maar zo de ogen van uw verstand eens verlicht werden om de hoop van Zijn roeping te kennen en wat de rijkdom van de heerlijkheid van de erfenis Zijner heiligen is, dan zoudt u tegelijk zien het einde van alle volmaaktheid in alle tijdelijke dingen. Want zelfs dat wat heerlijk gemaakt was zal geen heerlijkheid hebben, in vergelijking met de rijkdom van genade. Nu, dat is ongetwijfeld een geestelijke en voortdurende doding van zonde die voortkomt uit zo'n hoge en uitmuntende fontein.

Ten derde. *Deze hoop op God is van veel nut, want zij houdt de genade van liefde bijzonder in oefening.* Hoop des hemels en liefde zijn zo nauw aan elkander verbonden, dat zij tezamen sterker worden en aanwassen. Wanneer aan iemand wordt toegestaan enige ontdekking van dat vergelegen land te krijgen en het nieuwe Jeruzalem te zien hetwelk schoon gelegen is en waarvan zeer heerlijke dingen worden verteld, dan zal de liefde toenemen omdat God meer waarde krijgt in de ziel. Vandaar die gezangen van liefde welke Paulus en Petrus hebben beschreven op deze aanschouwing, op de hoop des hemels. Wanneer wij eens de hoop verwaarlozen, en wij door slappigheid der handen onze kenmerken verduisteren en onze hoop verdonkeren, dan begint onze liefde te kwijnen en in ons binnenste te kreunen als het gekreun van een dodelijk gewond man. Wanneer is de liefde uitgestort in ons hart? Was het niet toen wij die hoop ontvingen die niet beschaamd maakt?

We menen dat onder alle oorzaken waardoor er zo'n opmerkelijk verval van de genade van liefde is, ongetwijfeld *de droevige onzekerheid* waaronder vele christenen leven, moet genoemd worden. Er zijn deze twee belangrijke en veel omvattende kwaden, die buitengewoon de oefening van liefde verstoren, namelijk die treurige onverschilligheid die wij tonen in het zoeken om geloof en hoop. En dan wat een vrucht en gevolg van die lauwheid is, namelijk die droevige twijfel en onzekerheid waarmee velen zijn omhangen, wat aangaat hun deel aan Christus en hun voorrecht *God te zullen zien gelijk Hij is.*

Ten vierde. *Deze hoop onderhoudt de genade van vrede en blijdschap die alle verstand te boven gaat en uitnemend is in oefening.* O, welk een stilte en kalmte geeft ze in het gemoed! Welke blijdschap in de Heere die onze Sterkte is, verkrijgen wij door deze hoop! Die angstige zorgen op die eeuwige hoop waarmee veler harten vervuld zijn, met strijd van buiten en vrees van binnen, zouden weg vlieden, indien maar die hemelse plant van hoop in ons groeide. Deze hoop zou zijn als het anker der ziel, zowel zeker als vast, om ons te verlossen van die rusteloze beroeringen en onrust waaraan velen zijn blootgesteld. Wat is die onuitsprekelijke en heerlijke vreugde? Is het niet de hoop op de heerlijkheid? Dezulken mogen lachen in de dag des kwaads wanneer die komt, wetende dat Hij ze in zes benauwdheden zal verlossen en in de zevende hen het kwaad niet zal aanroeren. Die hoop des hemels is de troost, waarmee wij ons mogen vermaken wanneer onze gedachten zich in ons vermenigvuldigen. De Christen mag dan door de donkere wolken waarmee de hemel is overdekt heen zien, en zo mag hij een gezicht hebben op die morgenstond wanneer hij verzadigd zal worden met Gods beeld, wanneer de Zon der gerechtigheid zal opgaan in het oosten en de gevangenen der hoop zullen verzadigd worden.

Ten vijfde. *Deze hoop is een sterke prikkel en beweegreden om naar heiligheid te staan.* De persoon die deze hoop op Hem heeft zoekt ernstig en oprecht om zonder vlek of rimpel in Christus gevonden te dag van Zijn verschijning, en dagelijks toevlucht te nemen tot Hem, Die door de eeuwige Geest Zichzelf Gode

onstraffelijk heeft opgeofferd, opdat Hij onze consciëntie mocht reinigen van dode werken. Deze twee zijn de dochters van een levendige en geestelijke hoop, *vertroosting en heiligmaking*. Hij die deze hoop heeft om Hem te zien gelijk Hij is, ziet rondom zich op de ijdelheden en ellenden van de wereld en is getroost. Hij ziet op zichzelf en vindt in zijn binnenste een hoop op een beter goed. Hij vergelijkt deze zalige en heerlijke hoop met de onrust en de ijdele verschijning van de wereld en hij verheugt zich. Hij beschouwt de heiligheid van die hoop, en hoe zij afscheidt van alle ongerechtigheid, en hij ziet de noodzakelijkheid van die heiligheid te zoeken.

Hoop is van een gelijkmakende en hervormende natuur. Een Christen die weet dat heiligheid het versiersel en de livrei is van allen die deze hoop hebben en wiens hoop is overgegaan in vruchtbaarheid, *om heilig te zijn gelijk Hij heilig is*, hunkert er naar dat er een gelijkvormigheid mag zijn tussen de *verwachters* en de *bezitters* van deze hoop. Hij begeert dat er een liefelijke overeenstemming mag zijn tussen zijn oefeningen hier beneden en de oefeningen van hen die Boven zijn, die reeds zijn ingegaan tot het eeuwig bezit van deze hoop, die nooit weer zal verstoord worden.

Ten zesde. *Door de hoop ontvangen wij onderwerping aan de vage ontdekkingen die wij van God hebben terwijl wij hier beneden zijn*. De overweging dat wij slechts ten dele kennen en wij slechts kinderen zijn zolang wij hier beneden verkeren, maar dat de dag komt waarop de kinderlijke gedachten zullen te niet gedaan worden en wij volmaakt zullen worden in kennis, doet ons geduldig deze duistere en bewolkte ontdekkingen van die heerlijke en onbegrijpelijke Majesteit dragen. Die vraag welke eens vrijmoedig was in Jacob, toen hij zei: "*Geef toch Uw Naam te kennen*", is nu geen verborgenheid meer voor hem. Hem wordt nu toegestaan om de oneindige verborgenheden, en de verborgen oneindigheid van deze Naam van God, Immanuël, te ontvouwen. Die naam is nu geen geheim meer voor hem. Hij ontvangt nu volledige verzadiging in hetgeen eens verborgen voor hem was.

Indien ons toegestaan werd te overdenken welke heldere en klare kennis de zielen der volmaakte rechtvaardigen hebben van de zaligheid in God, o hoe zouden wij hunkeren om toegelaten te worden tot die hoge top van eer en om bekwaam gemaakt te worden tot zo'n hoge openbaring, als eeuwig voor de troon te staan om Zijn grootheid en goedheid uit te roepen! Deze twee grote sluiers welke de volmaakte ontdekking van God aan ons verhinderen, namelijk het voorhangsel van *onze ongerechtigheid*, en die sluier van *Zijn onbegrijpelijke heerlijkheid*, zullen gescheurd worden van boven tot beneden. Daniël en Johannes, die Zijn heerlijkheid niet konden zien zonder als dood aan Zijn voeten te vallen, daar zij met onbedekte ogen de Zon der gerechtigheid niet konden aanschouwen, hebben nu ogen als der arenden, bekwaam om de zon aan te zien. Hun ogen worden nu niet meer verduisterd, ook vallen zij nu niet meer als dood aan Zijn voeten, maar zij verblijden zich en verwonderen zich nu in de heldere geestelijke ontdekkingen die zij van Hem hebben.

Ten zevende. *Door deze hoop op God worden wij buitengewoon geholpen om de zonde te weerstaan en de verzoeken die meest gevaarlijk zijn af te wijzen.* Waar de apostel Paulus de geestelijke wapenrusting uitbeeldt, noemt hij *de hoop* om ons hoofd te beschermen, waar hij spreekt van een helm, *de hoop der zaligheid*. De hoop der zaligheid is het wat ons moet bewaren van bezwijken in de dag van tegenspoed en het is een bewijs dat onze kracht slechts klein is. Het is de hoop des hemels, die ons leert liever met het volk van God kwalijk behandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben, - die maar voor een tijd is, - in tegenstelling met de vergelding des loons, waarop de christen hoopt. O, welk een grote en overredende kracht is er in de lieflijke overreding van de hoop des hemels, om ons te weerhouden van de zonde! Ongetwijfeld gaat er zo'n invloed van uit om ons terug te houden van enige verboden vruchten te eten en van onszelf te bezoedelen met onze afgoden, dat wij een heilige verontwaardiging tegen al deze dingen hebben opgevat en een heilige afkeer en vijandschap tegen alles wat ons hart van God zou afhouden, zullen tonen.

Zij zoeken om de vervulling van die kostelijke en eerste belofte van genade, dat er *vijandschap zou zijn tussen het zaad der vrouw en het zaad der slang*, hoewel zij hier niet de volmaakte overwinning behalen. In hun verlangen naar deze weldaden gaan hun begeerte er naar uit. Zij wachten op de dag, wanneer zij met de vijanden zullen spreken in de poort en niet beschaamd zullen worden. Zij hebben hoop dat zij evenals Juda als overwinnaar uit de strijd komen. Daarom worstelen zij tegen overheden en machten en geestelijke boosheden in de lucht, en zo staan zij naar een *nadere gelijkvormigheid aan God* en naar deze levendige en geestelijke hoop.

Ten achtste. *De hoop des eeuwigen levens werkt geduld wanneer Christus Zich als met een sluier bedekt.* Dit wordt ons duidelijk in het Woord beschreven, waar Christus tot vertroosting van Zijn discipelen, wier harten wegens Zijn vertrek met droefheid vervuld waren, hun hart stil maakt en gerust stelt, door hen de hoop des hemels te geven op het huis van Zijn Vader waar vele woningen zijn. Werkelijk, Christenen verkeren soms lang onder een droeve verberging van Zijn aangezicht, zodat zij moeten uitroepen: "Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten?" Onze hoop om Hem te omhelzen wordt dikwijls uitgesteld tot ons hart ziek wordt. Doch wanneer eindelijk onze begeerte vervuld wordt, zal het met recht een vervulling zijn en zij zal zijn *als een boom des levens*. Zij mogen hiervan overreed zijn, dat hoewel hun hart zijn eigen bittere droefheid kent, een vreemde zich met deszelfs blijdschap niet zal vermengen, dat zij het zullen bezitten en het nooit weer zullen verliezen. Het is een vraag welke wij nu niet zullen trachten op te lossen, of een Christen wanneer hij voor de Troon zal mogen staan, meer blijdschap zal hebben in de overtuiging *van de onmogelijkheid de gemeenschap met God te verliezen*, of *in zijn dadelijke genieting van Hem?* Zonder twijfel werken deze beide samen om hem gelukkig te maken, en zijn zaligheid meer volkomen en volmaakt te doen zijn,

want indien er een mogelijkheid was Hem te verliezen, indien dit bekend gemaakt werd aan hen die Boven zijn, zo zou dat als water in hun wijn wezen. Hun vrees deze blijdschap te verliezen, zou hun volmaakte blijdschap zo verminderen, dat er zo veel als niets van zou overblijven. Maar o, gezegend zijn zij hierin, dat dit eeuwig onmogelijk zal blijven, daar het een altijd durende tegenstrijdigheid zou zijn in het werk van God, zo zij het gezegende bezit van God konden verliezen.

IV. *In de tekstwoorden wordt ons ook voorgesteld dat er tussen deze twee genaden, hoop en heiligheid, een onverbreekbaar verband bestaat.* Wij zullen niet veel tijd nemen om de invloed welke hoop op heiligheid heeft, aan te tonen, of welke invloed heiligheid heeft op hoop, of hoe zij elkanders groei bevorderen, maar dit is zeker dat hoop of geloof dienstbaar zijn aan heiligheid.

1. *Geloof is dat instrument waardoor wij moeten groeien in deze schone en verhevene gelijkvormigheid met God.* Het is geen wonder dat onze ongelijkvormigheid toeneemt als wij niet veel bezig zijn in de oefening van geloof. Door geloof moet kracht aan ons worden toegevoerd van die gouden kandelaar, welke vol olie is, om ons sterkte te geven tot het volbrengen van alles wat Hij ons gebiedt.
2. *Geloof is ook hierin dienstbaar aan heiligheid, omdat het de christen de schoonheid en bevalligheid van die genade ontdekt.* Geloof is die edele verspieder en boodschapper, die niet alleen de onzichtbare dingen van God ontdekt, maar ook de onzichtbare volmaaktheid van Godzaligheid. Het is voor een Christen onmogelijk de schoonheid en noodzakelijkheid van heiligheid te kennen en te weten hoe betamelijk zij is, of haar bevalligheid, luister en waardigheid te zien, als hij niet veel in oefeningen van het geloof is. Geloof is een bewijs van de zaken, die men niet ziet.
3. *Hierin is geloof dienstbaar aan heiligheid, dat het aan een Christen ontdekt welk groot voordeel hij verkrijgt door vele oefeningen van die genade.* Maar het is een bewijs van de geest van een huurling, om te werken om loon, en daarom bezig te zijn in het vervullen van de plicht van heiligheid. Wij zeggen, dat loon niet onze voornaamste drijfveer tot het opvolgen van het gebod mag zijn, maar op zijn eigen plaats, mag het iemand overreden en versterken om naar Gods wil te leven. Paulus was geen huurling, en toch versterkte de hoop op de hemel hem tot een trouw waarnemen van de verkondiging van het evangelie. Er zijn hier velen die wij toewensen dat zij een werkzame geest mochten hebben, die de mensen van dit geslacht verwerpen. En wij wensen dat zij die werkzaam zijn, op een hoger en verhevener overweging heiligheid gingen betrachten, en dat de liefde of liever de gehoorzaamheid aan Jezus Christus en de liefde tot Zijn wet u mochten overreden om te doen wat Hij gebiedt. O dat er zo'n hart in u was!

4. *Heiligheid is ook dienstbaar aan geloof en hoop, want een nauw leven houdt een christen onder de heldere kennis van zijn hoop. Zo wij ooit vrijheid nemen om ongerechtigheid vurig te bedrijven en dat heiligheid ons lastig wordt, dan verduistert onze hoop en wij beginnen in donkerheid te wandelen. Onze toegeeflijkheid, en onze te grote liefde tot die dingen waarmee wij niet mogen samenwonen, hebben dikwijls Zijn eigen volk gebracht tot het besluit: voor mij is geen hoop. Zodat zij gedurende lange tijd gewent hebben dat zij slechts zo'n mate van heiligheid mochten verkrijgen, dat zij konden geloven dat er een mogelijkheid was om weer hoop te krijgen.*

5. *Heiligheid is ook dienstbaar aan geloof en hoop in dit opzicht dat ze alle andere plichten aangenaam en gemakkelijk maakt in het waarnemen daarvan. Als een Christen niet volstandig bezig is in de oefening van heiligheid zo is het onmogelijk voor hem de wegen der wijsheid aangenaam en haar paden vrede te noemen. Het is zeker dat in Godzaligheid een gewin is. Er is geen mens die zoveel vermaak heeft in het waarnemen van de plichten waartoe hij wordt geroepen, zoals tot geloof, heiligheid, doding van zonde en dergelijke, als hij die dagelijks wenst en poogt op te klimmen tot die hoge eer om Hem gelijk te wezen. Zo iemand begeert die oorspronkelijke en eerste waardigheid te mogen bereiken waarmee hij eens was bekleed. Zo iemand is bezig in heilige ijver en in geestelijke werkzaamheid om te zoeken naar gelijkvormigheid met al die dingen die Boven zijn. Daar hij zichzelf kent als begiftigd te zijn met een onsterfelijke en redelijke ziel, zo acht hij het beneden zich voldaan te zijn met iets dat uit de lagere bronnen voortvloeit. Daarom zoekt hij zijn voldoening in die hogere Bron en die Goddelijke Fontein van vertroosting, die eeuwig zal vloeien.*

V. Nu, een Christen behoort niet alleen werkzaam te zijn in het staan naar heiligheid, gelijk ze ons wordt voorgehouden in de woorden "*die reinigt zichzelf,*" maar hij moet ook dienstbaar zijn aan onze gezegende Heere, in het uitvoeren van dat werk van heiligheid. Hij mag niet zijn als een luiaard, wiens handen weigeren te werken. Een Christen moet volstandig zijn in dat gezegende werk, zoals hem voorgehouden wordt in de woorden: "*die reinigt zichzelf.*" Nu, een Christen behoort een algemene afschuw te hebben van alles wat door God gehaat en verfoeid wordt, zoals ons, wordt voorgesteld in de woorden: "*gelijk Hij rein is.*" Indien wij meer zochten naar deze drie dingen: *ijver in dit nuttig werk van het zoeken naar heiligheid, volstandigheid in het uitvoeren daarvan en een geestelijke haat tegen alles wat God haat*, dan zouden wij zeker deze zaligheid dagelijks genieten van *onze namen te lezen in de rol van de gezegende vergadering en gemeente der eerstgeborenen, die nu staan voor de troon en voor het Lam.* Maar velerlei gebreken van een christen zijn dikwijls oorzaak dat hij wandelt onder een geest van dienstbaarheid, met een zak om zijn lenden en voortdurend treurend op de weg die hij gaat.

Maar die uw hoop en vertrouwen op God begeert vast te houden, en die wenst altijd een helder besef en een duidelijke verzekering te hebben van de plaats waar u zult rusten in de nacht, waar u uw verblijf zult vinden en van de plaats van uw eeuwig huis, ik raad u aan om dat gezegende doel der heiligheid, "*uzelf te reinigen gelijk Hij rein is,*" met al uw macht na te jagen. Dit is zo'n uitnemend, verheven en hemels werk, dat indien wij zoveel kennis en verstand hadden om het te bezien in zijn aard en zijn vruchten, zouden wij erkennen dat het ons eerste en voornaamste werk is wat wij moeten zoeken. Wij zouden er om graven, als naar verborgen schatten.

Ik ben er van overtuigd dat zo dat woord "zonder heiligmaking zal niemand God zien," werkelijk geloofd werd, wij niet zo tevreden met onszelf zouden wezen als wij nu zijn. Dan zouden wij geen slaap aan onze ogen geven, of sluimering aan onze oogleden, zolang wij niet in het bezit kwamen van die zaken die een onbedrieglijk bewijs en teken voor ons zijn *dat wij Hem zullen zien gelijk Hij is*. Wij zouden geen rust hebben voordat die vraag buiten alle twijfel gesteld was en buiten bereik van alle twijfel en verschil, of wij een aandeel hebben in Christus *en wij Hem gelijk zullen wezen, wanneer Hij zal verschijnen*.

VI. Wij zullen er niet lang stilstaan bij het onderzoek van verschillen die er zijn tussen deze twee belangrijke en voorname genaden, *geloof en hoop*. Er is zo'n nauwe verwantschap en overeenstemming met elkaar, dat zij dikwijls in de Schrift met dezelfde namen genoemd worden. De overeenstemming is sterk, zowel in de voorwerpen waarin zij geplant worden, als in de Fontein en Oorsprong waaruit zij voortkomen. Want zij komen beide voort en ontspringen uit Hem, uit Jezus Christus in Wie al de volheid der Godheid lichamenlijk woont, en uit Wie wij ontvangen genade voor genade. Zij ontspringen uit Hem Die het uitgedrukte beeld van Zijns Vaders zelfstandigheid is.

Nu, wij zullen alleen de verschillen en de onderscheiden kenmerken noemen, welke naar onze gedachten het meest in het oog springen.

1. Het eerste is dit: *geloof* legt de hand op het woord der belofte, op de *waarheid* van Hem Die tot hen spreekt, en op Zijn *almacht* dat Hij machtig is alle dingen te doen. Deze twee zijn de gouden pilaren waarop het geloof leunt. Maar als de waarheid van Gods almacht niet gezien wordt, kan ons geloof geen stand houden of volharden. Maar de genade der *hoop* legt de hand op de zaak die beloofd is. Wij menen dat dit onderscheid ons enigszins wordt bedoeld in 1 Kor. 13:13, waar wij lezen: "En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie, doch de meeste van deze is de liefde." Geloof legt de hand op de belofte, en hoop legt de hand op de zaak die beloofd is, maar de *liefde*, die de voornaamste genade is die hier genoemd wordt, legt de hand op Hem, Die deze dingen beloofd heeft, dat is Jezus Christus, Die het meer onmiddellijke

Voorwerp is. Daarom is die genade van een meer heldhaftige, verhevene en geestelijke aard.

2. Er is dit tweede onderscheid aan u voorgesteld tussen deze twee genaden, geloof en hoop; het is dit: *geloof ziet op de zaken die veraf zijn alsof ze nabij waren*; het brengt de dingen die beloofd zijn binnen ons bereik. Daarom wordt in Hebrëeën 11:39 gezegd, dat alle dezen, door het geloof getuigenis hebben gehad, de belofte niet verkregen hebbende. Maar zij hebben ze van verre gezien, zij waren er van verzekerd en wat meer is, zij omhelsden ze en beleden dat zij vreemdelingen en pelgrims op aarde waren. Zij begroetten als het ware deze beloften welke aan hen gegeven waren, en zo brachten zij ze dicht bij zichzelf, hoewel ze niet aan hen vervuld werden. *Maar de genade van hoop ziet op de dingen die beloofd zijn*, zoals ons in Rom. 8:24 wordt geleerd: "De hoop nu die gezien wordt, is geen hoop, want hetgeen iemand ziet, waarom zal hij het ook hopen?"
3. Het derde onderscheid tussen deze twee voorname genaden, geloof en hoop, hetwelk wij u willen voorleggen is dit: Het voorwerp van *de genade des geloofs* is niets anders dan de waarheid Gods, afgezien van alle andere overwegingen en beschouwingen. Maar het *Voorwerp van hoop is God Zelf*. Want dit staat vast dat niemand zal hopen op iets dat hem kwaad zal doen, hoewel hij kan geloven dat dingen die niet aangenaam voor hem zijn, toch kunnen komen en nuttig voor hem zijn. Ja, hij kan geloven dat die dingen die meest in strijd zijn met zijn tijdelijke voorspoed, meewerken zullen tot zijn eeuwige gelukzaligheid.

Maar helaas, wij vrezen dat voor velen van u in deze plaats de oefening van *de genade der hoop* een verborgenheid is. Zijn er niet velen die niet weten wat het is, de genade van geloof of van hoop in praktijk te hebben? Weet u wat het is te geloven of zijn vertrouwen en hoop op Hem te stellen, op Jezus Christus Die de eeuwige Rots der eeuwen is? Dit is zeker dat indien u de woorden uit Johannes 3 geloofde: "die niet gelooft is alrede veroordeeld," en "hij die den Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem," en indien u wist wat de verbanning uit de tegenwoordigheid Gods betekent, dan zou u ongetwijfeld met meer vrees wandelen en met meer achterdocht over uzelf. Maar ik moet het u zeggen dat uw consciëntie met een brandijzer is dichtgeschroeid, zodat als God u berispt, u Zijn vermaning achter uw rug werpt. En dat is de voorloper en het begin van die treurige staat, dat Hij zal lachen in uw verderf en spotten wanneer uw vreze komt.

O welk een allerverschrikkelijkste en allertreurigste toestand zal het zijn, wanneer u die God zult horen Die zo dikwijls gewillig is geweest uw hart in het binnenste van u te bewegen! Dat Hij Die Zichzelf noemt *de Vader van alle ontferming*, die heerlijke Naam en eigenschap in God, welke u niet op prijs hebt

gesteld en niet hebt gewaardeerd, dat Hij, ja dat Hij zal lachen in uw eeuwig verderf en uw eeuwige veroordeling! Ja dat Hij zal spotten in uw ondergang en dat Hij Zichzelf zal bevrijden van zulke tegenstanders als gij zijt. O, wat zal dat voor u zijn!

Wij wensen dat Hij, Die is de grote Meester der verzamelingen, dit in uw hart wil graveren, opdat u mocht overreed worden om gehoorzaam te zijn aan wat het einde van de zaak is: *Vreest God en houdt Zijn geboden*. Nu, de wijze man laat als een sluitstuk van de plicht der Christenen volgen: "*Want dit betaamt allen mensen.*" Amen.